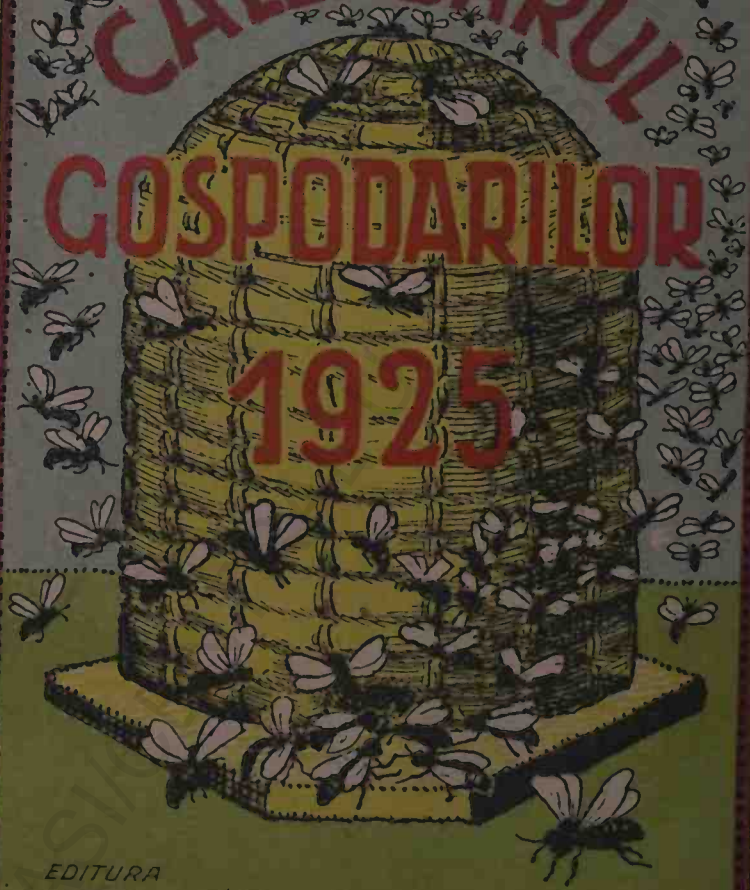
Cal.
III-122

ÎNTOCMIT DE
I. SIMIONESCU
PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN IAȘI

CALENDARUL GOSPODARILOR

1925

EDITURA
„CARTEA ROMÂNEASCĂ S.A. BUCUREȘTI

SUPLIMENT GRATUIT O REPRODUCERE ÎN FOTOGRAVURĂ

PREȚUL LEI 15

Cal.
III-122

„CARTEA ROMÂNEASCĂ“
SOCIETATE ANONIMĂ
BUCUREŞTI, B-DUL ACADEMIEI No. 3

0 000040 90985
Periodice

PENTRU
Cooperative
şi Bănci
Populare
FABRICĂM
Registre de Comptabilitate
: : : de ori-ce mărime : : :
Plicuri Oficiale şi Comerciale, Carnete cu Matcă şi ori-ce soiu de condici trebuitoare, după comandă.

CENTRALA: Bulevardul Academiei, 3
SUCURSALA: in CLUJ, Piaţa Unirei, 7
" " Timişoara str. Eugen de Savoia, 7

AVRAM IANCU
1824—1872

BCU IASI

1 DEC. 19
IAȘI
BIBLIOTECA ATENEULUI POPULAR
IAȘI
BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CALENDARUL GOSPODARILOR

PE ANUL MÂNTUIREI

1925

AL 5-lea AN DE LA APARIȚIE

INTOCMIT DE

I. SIMIONESCU

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN IAȘI

EDITURA

„CARTEA ROMANEASCA" S. A.

BUCUREȘTI

BCU CLUJ / CENTRUL UNIVERSITAR

-7 înv. cărț 1574

Increstăm pe răbojul vieții noastre scurte, începutul unui nou an. Unii altora ne dorim bine și sănătate, căci așa ne învață omenia și legea creștină. Trebuie să ne mai dorim ceva: spor la muncă și gânduri bune. Viața noastră nu e numai a noastră, ci și a țării și a neamului din care facem parte. Vom fi noi, fiecare, oameni vrednici, dornici de muncă și de propășire, chibzuiți în toate și înțelegători ai vremii, țara întreagă va fi cinstită în afară, întărită în lăuntru și așezată pentru un traiu veșnic. Altfel râd neamurile străine de noi, iar țara e în primejdie în fiecare clipă. Să aducem prinos Țării munca și gândul nostru.

La mulți ani.

FAMILIA NOASTRĂ DOMNITOARE

Încoronat ca Rege al tuturor Românilor în ziua de 15 Octombrie 1922 la Alba-Iulia, Măria Sa **Ferdinand I**, *intră în al 60-lea an de viață. Născut la 1865 August în 24 (st. n.), s'a suit pe tron în ziua de 28 Septembrie 1914.*

Tovarășa lui nedespărțită, Ocrotitoarea celor care sufăr, este M. Sa Regina **Maria**, *născută la 1875, Octombrie în 29 (st. n.).*

Moștenitor al tronului este Alteța Sa Regală Principele Carol, *născut la 1893 Octombrie în 12 (st. v.) și însurat în ziua de 10 Martie 1921 cu Domnița* Elena *a Greciei, născută la 1896 Aprilie în 20 (st. v.). Cel dintâi copil al lor este Prințul* Mihai.

Principesa Elisaveta, *născută la 1894 Septembrie în 29 (st. v.), s'a măritat și ea în ziua de 27 Februar 1921, cu M. S. Regele Greciei,* Gheorghe *al II-lea, născut la 1890 Iulie în 7 (st. v.).*

Principesa Marioara, *născută la 1899 Decembre în 27 (st. v.) s'a măritat în ziua de 8 Iunie 1922 cu M. S. Regele* Alexandru *al Serbiei, născut la 1888 Decembrie în 4 (st. v.).*

Ceilalți copii din familia noastră domnitoare sunt: Principele Niculae *născut la 5 August 1903 și Principesa* Ileana *născută la 23 Decembrie 1907.*

Să trăiască mulți ani!

Figură luată din cărțile brâncovenești (veac. 18-lea).

Câți ani sunt, de la:

Intemeierea Munteniei	635
„ Moldovei	565
Intrarea lui Mihai-Viteazul în Alba Iulia	325
Răpirea Bucovinei de către Nemți	148
„ Basarabiei de către Ruși	113
Unirea Moldovei cu Muntenia sub Cuza Vodă	66
Alipirea Dobrogei la România	47
Alipirea Cadrilaterului la România	12
Incheierea păcii	7
Unirea tuturor Românilor	7
Intrarea armatelor noastre în Budapesta	6
Incoronarea Regelui Ferdinand la Alba-Iulia	3

Proverb: Sârguința-i mama norocului.

PASCALIA PE 1925

Indictul	8	Mâna anului	2
Temelia	17	*Slova pascalici*	0
Crugul Soarelui.	13	Crugul lunei	4

Anul în care intrăm va fi mai cu belşug decât cel trecut, având ploaie mai la vreme. Bogăţia însă e în mâna omului. Va şti să muncească pământul, va avea; de nu, va duce lipsă cu toată vremea bună.

Posturile în biserica creştină ortodoxă. — 1. Zilele de *Miercuri* şi *Vineri* peste an. 2 *Ajunul Bobotezei* la 5 Ianuarie 3. *Postul Mare* dela 1 Mart la 19 April. 4. *Postul Sfântului Petru* dela 15 Iunie la 28 Iunie. 5. *Postul Sfintei Marii* dela 31 Iulie la 14 August. 6. *Tăerea capului Sf. Ioan* la 29 August. 7. *Ziua Crucii*, la 27 Septembre. 8. *Postul Crăciunului* dela 15 Noembre.

Dezlegarea de post pentru cei în vârstă este însemnată în înşirarea zilelor din fiecare lună. *Pentru copii bolnavi* şi *slăbănogi* se dă deslegare şi *în postul mare.*

—

CÂND CAD SĂRBĂTORILE SCHIMBĂTOARE

Triodul începe la 8 Februarie.
Lăsatul secului de Postul Mare la 1 Martie
Sf. Paşti la 19 April.
Sf. Gheorghe în Joia luminată.
Înălţarea Domnului (Ispas) la 28 Mai
Rusaliile (Duminica Mare) la 7 Iunie.
Crăciunul cade într'o vineri

—

Intunecimi de soare şi lună: Vor fi două de soare şi două de lună în anul acesta. Cele de soare nu se vor vedea pe la noi. Din cele de lună, parţiale, se va vedea cea din 8 Februarie care va începe la ceasul 22 şi 8 min.

Vorbe înţelepte: *Vorba de rău mai lesne se crede.*
(A. Pann)

Când sufletul îţi este gol şi inima fără simţire de geaba mai cauţi pricină cu lumea din afară.
(I. Creangă)

Proverb: Pricina nu ajută.

SĂRBĂTORILE LEGALE

(Singurile zile din an când nu se lucrează la nici o autoritate, iar şcolile sunt închise. In zilele însemnate cu o steluţă, dughenele (prăvăliile) sunt închise toată ziua).

Duminicile *

1 Ianuarie, *Sf. Vasile**
6 » *Bobotează**
7 » *Sf. Ioan*
2 Februarie, *Intâmpinarea Domnului* (Stratenie).
25 Martie, *Bunavestire*
Cele două zile de *Paşti**
23 April, *Sf. Gheorghe.*
10 Mai, *Unirea tuturor Românilor**
21 Mai, *Sf. Const. şi Elena*
28 Mai, *Inălţarea Domnului** *(Ziua eroilor)*
7 Iunie *Rusaliile*
29 Iunie, *Sf. Petru şi Pavel*
20 Iulie, *Sf. Ilie*
6 August, *Schimbarea faţă* (Pobreajne)
15 August, *Sf. Maria Mare**
8 Sept., *Sânta Maria-Mică*
14 Septembre, *Ziua Crucii*
26 Octombre, *Sf. Dumitru**
8 Noembre, *Sf. Mihail şi Gavril*
21 Noembre, *Intrarea în Biserică*
6 Decembre, *Sf. Neculai*
Două zile de *Crăciun**

Dughenele (prăvăliile) şi crâşmele sunt închise Duminica dimineaţa, pentru ca creştinii să poată asculta vorbele înţelepte ale Sf. Evanghelii.

Una cu alta sunt două luni şi jumătate de sărbători într'un an (78 zile). Dacă se mai ţin şi sărbătorile păgâneşti, se duce de râpă gospodăria.

LUNGIMEA RÂURILOR DIN EUROPA

Volga	3400 Km.	Loara	1000 Km.
Dunărea	2900 »	Ronul	810 »
Niprul	2100 »	Sena	770 »
Donul	1800 »	Padul	650 »
Nistrul	1300 »	Garona	640 »
Rinul	1300 »	Tibru	390 »
Elba	1200 »	Tamisa	350 »

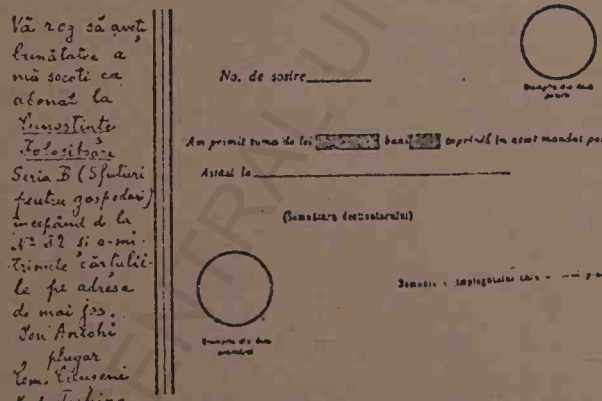
După cum se vede *Dunărea noastră* e al doilea fluviu din Europa, dar *e cel mai însemnat*, pentru că trece prin ţinuturi felurite şi cu mare mişcare de oameni.

Proverb: Ce faci, să aştepţi.

CUM SE TRIMETE UN MANDAT POŞTAL.

Cum să scrie pe faţă.

Cum se scrie pe dosul mandatului.

Pentru a trimete bani prin *mandat poştal*, se scrie citeţ pe faţă la locurile arătate mai sus: suma trimeasă cât şi adresa; pe dosul mandatului, iarăşi la locul arătat, se scrie pentru ce anume se trimet bani.

Proverb: Arma înţelepciunii, cuvântul cel dulce.

ŞCOLI DE AGRICULTURĂ

Plugăria cere învăţătură şi pregătire Nu mai merge numai cu obiceiul, căci vremurile sunt schimbate. Pentru ca pământul dat celor ce-l muncesc să aducă pe cât se poate mai mult, trebue să ştie cum să-l lucreze. Pregătirea gospodarului adevărat, priceput în ale plugăriei, se face în *şcolile de agricultură*, înmulţite pe fiecare an. Nu trebuie ocolite, ci din potrivă cercetate cu încredere şi toată dragostea. In Ţara noastră se găsesc şcoli de agricultură în următoarele locuri:

A. Şcoli inferioare:

Alexandria	jud.	Teleorman	Nucet	jud.	Dâmboviţa
Armăşeşti	»	Ialomiţa	Păstrăveni	»	Neamţ
Ciacova	»	Timiş-Toront.	Purcari	»	Cetatea-Albă
Cocorozeni	»	Orhei	R. Sărat	»	R. Sărat
Coţmani	»	Coţmani	Sf Nicolae Mare	»	Timiş-Toront.
Cupeni	»	Cahul	Striharet	»	Olt
Filiaşi	»	Dolj	Suceava	»	Suceava
Geoagiu	»	Hunedoara	Şimlăul-Silv.	»	Sălaj
Lugoj	»	Caraş-Severin	Turda	»	Turda-Arieş
Moara-Grec.	»	Vaslui	Viziru	»	Brăila
Miercurea-C.	»	Ciuc	Zădăriciu	»	Vlaşca
Miroslava	»	Iaşi			

B. Şcoli elementare:

Baluşeni	jud.	Botoşani	Gemeni	jud.	Mehedinţi
Belceşti	»	Iaşi	Lehliu	»	Ialomiţa
Câmpeni-Sel.	»	Sibiu	Pecica M.	»	Arad
Cricov	»	Chişinău	Poiana-Mare	»	Dolj
Dobrogostea	»	Argeş	Rădăuţi	»	Rădăuţi
Drăghiceni	»	Romanaţi	Şopot	»	Dolj
Dobrovăţ	»	Vaslui	Ştefăneşti	»	Vâlcea

Inscrierile se fac la începutul anului şcolar, iar petiţiile de înscriere se trimet din vreme, înainte de 1 Septembrie pe adresa direcţiunii şcolii.

In aceste şcoli se primesc băeţi cu 4 clase primare.

Proverb: Cine face însuşi, face cât trei.

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ŞI NUMELE SFINŢILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Joi	1	†† Sf. Vasile	Deslegare la toate Magaz. închise
Vineri	2	Păr. Silvestru	
Sâmbătă	3	Sf. pror. Malachia	
Duminică	4	Soborul celor 70 Apostoli	Magazine închise
Luni	5	M. Teompet şi Teonia	Ajun. Bob. Post.
Marţi	6	†† Botezul Domnului	Desleg. la toate
Miercuri	7	†† Sf. Ioan Botezătorul	
Joi	8	M. Domnica şi C. Georgie	
Vineri	9	M. Polieuct	
Sâmbătă	10	Păr. Grigorie Episc. Nisiei	
Duminică	11	Păr. Teodosie	Magaz. închise
Luni	12	M. Tatiana	
Marţi	13	M. Ermil	
Miercur	14	Păr. ucişi în Sinai şi Raid	
Joi	15	Cuv. Pavel Tibeul	
Vineri	16	Inchin. lanţului Sf. Petru	Sân-Petru-de-iarnă
Sâmbătă	17	† Cuv. Antonie cel Mare	
Duminică	18	† Păr. Atanasie şi Chiril	Magazine închise
Luni	19	Cuv. Macarie	
Marţi	20	Cuv. Eftimie cel Mare	
Miercuri	21	Cuv. Maxim	
Joi	22	Sf. Apostol Timotei	
Vineri	23	Muc. Climent	Sărbătoare naţion. (Unirea tuturor Românilor)
Sâmbătă	24	Cuv. Xenia	
Duminică	25	Păr. Grigorie Bogoslovul	Magazine închise
Luni	26	Cuv. Xenofont	
Marţi	27	Moaşt. Sf. Ioan gură de aur	
Miercuri	28	Cuv. Efrem	
Joi	29	Aduc. moaştelor Sf. Ignatie	
Vineri	30	† Sf. Vasile, Grig. şi Ion	Trei-sfetite
Sâmbătă	31	Sf. doft. f. arg. Kiril şi Ion	

Proverb: Orânduiala-i câştig de vreme.

Luna IANUARIE (Ghenarie sau Gerar). Are 31 de zile.

Răsăritul soarelui 7 35 — Apusul soarelui 4.44

Târgurile (bâlciuri, iarmaroace) din ţara întreagă. (In Ardeal târgurile de vite se obişnuesc a se ţine cu o zi-două înaintea celor de mărfuri, însemnate aici).

Ardeal cu Banat. — 1. Alharet, Deva, Lăpuşul-românesc, Lupşa, Şilimeghi, Vinerea, Zerindul-mare. 2. Făget, Mehadia. 3. Haidacui (Timiş). 4. Baia-mare, Criş, Târgul-Murăşului. 5. Corond, Crasna, Ormenişul-de-Câmpie, Vaida-Recea. 6. Ilia, Lăpuşul-unguresc. 7. Buza, Jimborul-mare, Sărmaşul-mare. 8. Asuagiul-de-sus (Sălaj), Băţanii-mari, Berchez. 9. Cal. 10. Lona. 11. Miheş. 12. Aiud, Breţcu, Cozmaş, Criţ, Gialacuto, Huedin, Râşnov. 14. Bateş, Caransebeş, Ibaşfălău, 15. Hodoş, Micăsasa, Miercurea-Ciucului. 16. Buziaş, Gurustău, Sebeş, Zam. 18. Chirpăr. 19. Proştea-mare, Sângiorgiul-săsesc, Teaca. 20. Pecica română, com. Alma, plasa Haşfalău (Târnava mică), 21. Baraolt, Batania, Cătina, Ditro, Eled, Gherla, Ghiriş, Nocrih, Preşmăr, Sintereag. 22. Lugoş, Zăbala. 23. Armeni, Nădeşul-săsesc. 24. Almaşul-mare, Măgheruş. 25. Cetatea-de-baltă. 26. Huedin. 27. Bahnea. 28. Cehul-Silvaniei, Ileana-mare. 30. Hetiur, Turda, Zeteleaca. 31. Bistriţa, Hetiur, Simand.

Bucovina. — 2. Suceava. 16—18 Vijniţa. 20. Câmpulung. 25. Sadagura.

Basarabia. — 6—8. Ataki (Soroca). 6—12. Hotin.

Treburile gospodăriei pe luna Ianuarie:

In *casă* e toiul hărniciei. Gospodina ţese, gospodarul drege sculele sau se ţine de alte îndeletniciri aducătoare de bani, cum e împletitul coşurilor din nuele sau a rogojinilor din papură.

Asupra *vitelor* e toată grija, ca să nu iasă slăbite din iarnă. Trebuesc hrănite cu chibzuială şi mai ales ferite de biciuirea crivăţului.

Pe *ogoare* e linişte. Bunul gospodar cel mult mai cară, în zilele de moleşag, câte un car de gunoiu pe bucata lui de pământ.

E vremea *cetitului* din cărţi cu *Cunoştinţe folositoare*, căci noaptea e lungă. **Cartea bună te abate de la gânduri rele şi te opreşte să-ţi omori trupul lângă teigheaua crâşmei.**

Zodia Vărsătorului. Fata născută în această zodie e veselă din fire, are vină'ncoace şi e statornică în dragoste. Chibzuită şi cum se cade, e noroc la casă.

Bărbaţii, născuţi în luna aceasta, sunt vioi dar buni şi credincioşi. Cam umblă după mândrii, dar răsbesc greutăţile din cale.

Vremea: 1—8 moină; 9—16 vânt aspru; 17—21 viscol; 21—30 ger.

Proverb: Ochiul, oglinda inimii.

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ŞI NUMELE SFINŢILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Duminică	1	M. Trifon	Sf. Trif.
Luni	2	† Întâmpinarea Domnului	Stratenie
Marţi	3	Prea Cuv. Simion	
Miercuri	4	Păr. Isidor	
Joi	5	M. Agatia	Jumătatea Iernii
Vineri	6	Păr. Vuco	
Sâmbătă	7	Păr. Partenie	
Duminică	8	Marele M. Teodor Stratilat	Magaz. închise
Luni	9	M. Nichifor	
Marţi	10	† M. Haralambie	
Miercuri	11	M. Vlasie	Harţi
Joi	12	Păr. Meletie	
Vineri	13	Păr. Martinian	Harţi
Sâmbătă	14	Păr. Acsentie	
Duminică	15	Apostol Onisim	Magaz. închise
Luni	16	M. Pamfil	
Marţi	17	Marele M. Teodor Tiron	
Miercuri	18	Păr. Leon Papa dela Roma	
Joi	19	Ap. Arhip	
Vineri	20	Păr. Leon Episc. Catanei	
Sâmbătă	21	Cuv. Timoftei	Sâmbăta morţilor
Duminică	22	Afl. moaşt. Sf. din Evgenia	Lăsat de carne
Luni	23	Sf. Policarp	
Marţi	24	† Aflarea cap. Sf. Ion Bot.	Harţi
Miercuri	25	Păr. Tarasie	
Joi	26	Păr. Porfirie	
Vineri	27	Păr. Procopie	*Nu ţineţi Dragobetele*
Sâmbătă	28	Păr. Vasilie	
		Sămănaţi grâu de primăvară!	

Proverb: Copilul cu leagân se adoarme.

Luna FEBRUAR (Faur sau Făurar). Are 28 zile.

Răsăritul soarelui: 7.4. — Apusul soarelui: 5.2.

Târguri (bâlciuri, iarmaroace) din ţara întreagă.

Ardeal cu Banat. — 1. Atel, Buteni, Cartfălău, Hetiur, Jibău, Sâmnartinul-Homorodului, Reghin, Soborşin. 2. Haţeg. 3. Aita-mare, Gibed. 4. Băiuş, Covasna, Mediaş, Supurul-de-jos. 5. Tăşnad. 6. Rodna veche. 7. Alţina, Teiuş. 8. Ciucul-mare, Păpănţ. 9. Chindul-mic. 10. Boroşneul-mare, Sfântul George. 11. Borşa, Crişpatac, Cristur, Miercurea, Miercurea-Mureşului. Şomcuţa-mare. 14. Comloşul-mare (Timiş), Drăguş. 15. Baia-mare, Vinţul-de-sus. 16. Bruiu, Dicio-Sânmărtin, Draoş, Lechiuţa. Pişcolt, 17. Aleşd, Dej, Zălău. 18. Bălăuşeri, Odorhei, Veneţia-de-jos. 20. Alămor, Daneş. 21. Bătania. 22. Abrud, Bonţida, Cincul-mic, Iernut. 23. Cachi-Gârbău, Hadod, Ţaga. 24. Petriş. 25. Bogoz, Bocşa, Calboşeţ, Guruslău. 26. Arad. 27. Cluj. Hărăscrac, Mălăncrav, Olafalăul-mare. 29. Ghioroc, Zărand.

Regatul vechiu. — 2. Cărbuneşti (Gorj), Galaţi, Roznov (Neamţ). 8. Piatra Neamţ. 19. Iaşi.

Bucovina. — 2. Siret. — Basarabia. — 2—5 Bălţi.

Treburile gospodăriei pe luna Februar:

România acum e mare. Sunt ţinuturi unde în această lună pământul prinde a se desmorţi. Oricum plugarul să fie gata. *Uneltele* de lucrat pământul trebuesc cercetate, curăţite, gata pentru orice clipă, ca şi arma la soldatul intrat în luptă. Vremea, primăvara, nu se iroseşte. In mustul omătului se sămănă ovăsul ori grâul de primăvară.

Incepe lucru în *grădina cu legume*. Spre sfârşitul lunii se pune usturoi, salată. Răsadniţele cu gunoiu acum îşi au rostul lor.

Grijă deosebită trebue dată *vacilor* şi *oilor* a făta. Prinse afară, la ger, uşor leapădă.

Zodia Peştilor. Femeile născute în această zodie, sunt frumoase, chibzuite la toate; vor fi bune soţii şi mame.

Bărbaţii din potrivă sunt firi schimbătoare, umblă după năluci, dar prind repede să se înflăcăreze pentru ce e bine şi frumos. Averea nu se prea ţine de ei, în schimb sunt darnici şi înclinaţi spre facere de bine.

Vremea: 1—8 moină; 9—15 zăpadă; 16—28 deodată ger şi apoi moleşag.

Proverb: O mie să auzi, una să zici.

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ŞI NUMELE SFINŢILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Duminică	1	Prea cuv. Evdochia ☽	Lăsatul secului Magaz. închise
Luni	2	Sf. M. Teodot	Începe postul
Marţi	3	S-ţii M. Eutropie, Cleonie	
Miercuri	4	Cuv. Gherasim	
Joi	5	M. Conon	
Vineri	6	S-ţii M. 42 din Amorea	
Sâmbătă	7	M. din Herson, Efrem ş. a.	Sânt-Toader
Duminică	8	Păr. Teofilact	Magaz. închise
Luni	9	† 40 Mucenici	40 de Sfinţi
Marţi	10	Sf. M. Codrat ☽	*Ucideţi*
Miercuri	11	Păr. Sofronie al Ierusalemului	*omizele*
Joi	12	Cuv. Teofan	
Vineri	13	Păr. Nichifor	
Sâmbătă	14	Păr. Benedict	
Duminică	15	S. M. Agapie	
Luni	16	Sf. M. Savin	
Marţi	17	Cuv. Alexie omul lui D-zeu ☾	
Miercuri	18	Păr. Kiril arh. Ierusalem.	
Joi	19	Sf. M. Hrisant şi Daria	
Vineri	20	Păr. ucişi în măn. Sf. Sava	
Sâmbătă	21	Păr. Iacov	Incep. ri măverii
Duminică	22	Sf. M. Vasile preotul	
Luni	23	Cuv. Nifon	
Marţi	24	Prea Cuv. Zaharia ●	
Miercuri	25	†† Buna Vestire	Blagoveştenie
Joi	26	Sobor Sf. Gavril	
Vineri	27	S-ta M. Matrona	
Sâmbătă	28	Cuv. Ilarion cel nou	
Duminică	29	Păr. Marcu	
Luni	30	P. Cuv. Ioan Scărarul	
Marţi	31	Făc. de minuni Ipatie	

Proverb: Omul neslujit ca lemnul necioplit.

Luna MART (Mărţişor) Are 31 zile

Răsăritul soarelui 6 17 — Apusul soarelui 6.03. Incepe primăvara.

Târgurile (bâlciuri, iarmaroace) din toată ţara:

Ardeal cu Banat. — 1. Agnita, Dezna, Orăştie Sighet. 3. Baia-de Criş, Făget, Sighişoara, Vurpăr. 4. Brad, Cehul-Silvaniei, Târgu-Mureşului, Timişoara. 5. Bălcaci. 6. Agârbiciu, Apoldul mare, Blaj, Ciuc-Sândominic, Deta, Gârcei, Gherghieni, Hălmaj, Mănăsturul-unguresc, Motişdorf, Graid, Zlatna. 7. Bârzava, Cermei. 8. Asuagiul-de-sus, Căpâlnaş, Cetatea de baltă, Chirpăr, Ciuc-Sângeorgiu, Cohalm, Mociu. Sângeorgiu-de-pădure, Trapold. 9. Alba Iulia, Bilac. Huedin, Vaidahaza. 10. Sânpaul. 11. Drag, Ozun, Tăşnad. 12. Oraviţa, Roşia Montană. Şimleul-Silvaniei. 13. Feldioara, Ibaşfalău Zam. 14. Odorhei. 15 Haşfalău. 16. Hunedora. 17. Cojocna, Poiana Sărată, Iernuţ, Săscior. 18. Bonţida, Dârlos. 19. Bazna, Dârlos, Marpod, Ocna-Sibiului, Petriş, (Bistriţa Năsăud). 20. Cernatul-de-jos. Dârlos, Mehadia. 21. Ghierteniş (Timiş). Glod. 22 Bozovici, Eted. 23. Vorumloc. 24. Beclean, Cheuchiş, Hida, Ilia, Viştea de-jos, Zam. 25. Agniţa, Hăşmaşul-Lăpuşului, Lăpuşul-rom., Ogra. 26. Crasna, Orlat, Uioara. 27. Hunedora. 28. Cucin, Măghieruţ. Murăş-Oşorheiu. 30. Blaj, Hălmeag, Hălmajiul-Hare, Sântămarin. 31. Băţanii Mari.

Vechiul Regat. — 9. *(40 Sfinţi)* Brâncoveni (Romanaţi), Câmpu-Mare (Argeş), Ciupagea (Vlaşca), Ghiojdeni (R.-Sărat), Comăneşti (Bacău), Giurgeni, Grind (Ialomiţa), Jupa (Vlaşca), Onceşti (Bacău), Roznov (Neamţ, Slătioara (Vâlcea), Tecuci (Teleorman). 13. Bogdăneşti, Oneşti (Bacău). 19. Ciochina, Giurgeni (Ialomiţa), Iaşi, Negreşti, Roznov, Suteşti (Brăila). 25. *(Buna-vestire)* Bălăneşti (Gorj), Ghiojdeni, Greci (Olt), Negreşti (Vaslui), Stăneşti (R.-Sărat), Tigveni (Argeş).

Bucovina. 17. Zastavna. 24. Sadagura. 26. Văscăuţi, Vijniţa.

Treburile gospodăriei pe luna Martie:

E luna aratului şi a semănatului. Odihnă nu se încape, căci cine se scoală mai de dimineaţă mai departe ajunge. *Ară adânc*, economia e în paguba gospodăriei. Grâul de toamnă trebue tăvălugit.

Căutarea *vitelor* acum e de preţ, căci muncind greu, cer hrană bună.

Livezile în luna aceasta se curăţă de uscături şi mai ales de *omizi*. Acum e vremea altoitului.

Via, în unele locuri, se cere desgropată şi copcită.

Gospodinele să nu uite înceristitul ouălor.

Zodia berbecului, aduce femei frumoase, domoale din fire, dar cam curioase şi umblând după găteli; le place să audă laude.

Bărbaţii sunt cam iuţi; le sare ţandăra pentru nimica toată. Buni de gură, dar uită lesne făgăduiala. Le place să steie tot în capul mesei şi repede iau hotărâri.

Vremea: 1 — 9 schimbăcioasă: 9 — 16 vânt rece; 17 — 23 lapoviţă; 23 — 30 senin.

Proverb: Ucenicul vrea să înveţe pe dascăl.

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ŞI NUMELE SFINŢILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Miercuri	1	Cuv. Maria Egipteanca ☽	Denie
Joi	2	Păr. Tit făc. de minuni	
Vineri	3	Păr. Nichita	*Cetiţi „Cunoştinţe folositoare*
Sâmbătă	4	Păr. Iosif	
Duminică	5	M. Teodul	Magaz. închise
Luni	6	Păr. Eftihie	
Marţi	7	Păr. Georgie	
Miercuri	8	Sf-ţii Ap. Irodion Agav, Rut	
Joi	9	M. Eupsichie din Cezarea ☽	
Vineri	10	Sf-ţii M. Tarentie	
Sâmbătă	11	M. Antipa	Sâmb. lui Lazăr
Duminică	12	Păr. Vasilie mărturisitorul	Floriile
Luni	13	M. Artemon	Săptăm. patimilor
Marţi	14	Sf. Martin	
Miercuri	15	Sf. Aristarch şi Trofim	
Joi	16	Sf. m. Agapia şi Honia ☾	Joia mare
Vineri	17	Cuv. Simion Persianul	Vinerea seacă
Sâmbătă	18	Cuv. Ioan	
Duminică	19	†† Sf. Paşti	Magaz. închise
Luni	20	†† Sf. Paşti	Magaz. închise
Marţi	21	†† Sf. Paşti	
Miercuri	22	Cuv. Teodor Sicheotul	
Joi	23	†† Sf. Marele M. Gheorghe ●	Magaz. închise
Vineri	24	Cuv. Elisaveta şi Sava	Isvorul tămăduirii
Sâmbătă	25	Sf. Apost. şi evang. Marcu	
Duminică	29	M. Vasile	Duminecа Tomii
Luni	27	M. Simion fratele Domnului	
Marţi	28	Apostol Iason	
Miercuri	29	Sf-ţi 9 Mucenici din Kizic	
Joi	30	Apostol Iacob	

Proverb: Nu se face cimpoi din ori ce lemn.

Luna APRIL (Prier). Are 30 zile.

Răsăritul soarelui 5.20 — Apusul soarelui 6.41

Târgurile (bâlciurile, iarmaroacele) din toată ţara:

Ardeal cu Banat.—1. Agârbiciu, Borgo-Prund, Cetatea-de-Baltă, Chirpăr, Ciuc-Sângeorgiu, Ciuc-Sepviz, Cohalm, Mociu, Olpret. 2. Alba-Iulia, Huedin. 3. Porumbacul-de-Jos, Sânpaul. 4. Biertan, Drag, Gâlgău. Săbăd, Tăşnad. 7. Buza, Făget, Gilău Sărmaşul-mare. 8. Gâlgău, Moldova-veche. 9. Jimborul-mare. 10. Cojocna, Sântă-Măria-de-peatră. 11. Archind, Aţel, Bicaz, Macfalău, Moşna, Orţidorf, Racoşul-de-jos, Sâmbăta-de-jos, Sebeşul-săsesc, Turda. 12. Codlea, Lechinţa, Lunca, Sânmiclăuş, Vinerea. 14. Borusebiş, Sf. George, Blăgel. 15. Ardihat, Caransebeş, Copşa-mică, Icăşdorf, Nadeşul-săsesc, Oclandul-Homorodului, Şomărtin. 16. Gherla. 17. Buziaş, Şepsi-Sângeorgiu, Şinca-veche, 18. Bandul-de-câmpie, Cason, com. Alma, plasa Haşfalău (Târnava mică); Dicio-Sânmartin, Ditrău, Iara, Ileni, Murăş-Ogra, Orşova, Teaca. 19. Covasna, Ileanda-mare, 20. Cernatu, Ciuc-Sâemartin, Grădiştea, Sibiu. 21. Cristurul-săcuesc, Ludoş, Lupşa, Rodna-veche. 22. Abrud, Beiuş, Cacova, Chezdi-Oşorhei, Geoagiu-de-jos, Moldova-nouă, Ormeniş, Voila, 23. Borşa, Dobra, Jibou, Ungoş, Sălăşul-de-sus, Zărneşti. 24. Caţa, Reteag, 25. Aiud, Sângeorgiul-săsesc. 26. Berchiş, Tăşnad. 27. Şercaia. 29. Bârghiş, Reghinul-săsesc. 30. Corond, Deva.

Vechiul Regat. 23. (Sf. Gheorghe). — Bârgăoani (Neamţ); Bârlad; Boteşti (Roman); Caracal; Frăţeşti (Vlaşca); Iaşi; Lupoaia (Mehedinţi); Moineşti (Bacău); Nesporeşti (Roman); Piteşti; Polovraci, Preajba (Gorj); R.-Sărat; Sălcioara (R.-Sărat), Slobozia (Ialomiţa), Slatina.

Bucovina. — 2. Văscăuţi. 7. Vijniţa. 19 — 21. Storojinet. 23. Rădăuţi, Văscăuţi.

Basarabia.—23. Ataki (Soroca); Cimişlia (Tighina); Edeniţ; 23—2 Mai Hotin; Rezina (Orhei).

Treburile gospodăriei pe luna Aprilie:

Cu *aratul* trebue isprăvit. Păpuşoii (cucuruzul) să fie semănat, altfel îl prinde seceta prea plăpând. Acum se pun fasolea şi castraveţii. La *grădinărie* începe plivitul şi răsăditul. *Livezile* trebue apărate împotriva brumei, care cade şi la Sf. Gheorghe.

Să-şi caute fiecare de grija sufletului prin spovedanie.

Zodia Taurului aduce femei deştepte, cum se cade şi răsbătătoare Bune gospodine, dar sunt cam vajnice la mânie.

Bărbaţii sunt şi ei iuţi, gata de gâlceavă, dar pricepuţi la toate.

Vremea. 1 — 6. senin mai mult; 6 — 13 vânt rece; 14 — 21 schimbător; 22 — 30 ploaie.

Proverb: Leneşul simţire n'are.

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ŞI NUMELE SFINŢILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Vineri	1	Sf. Pror. Ieremia ☽	Arminden
Sâmbătă	2	Ad. Moaşte Atanasie cel Mare	
Duminică	3	M. Timotei şi Mavra	Magaz. închise
Luni	4	Sf. M. Pelagma	
Marţi	5	M. Irina	
Miercuri	6	Sf. Prof. Iov	
Joi	7	M. Acachie	Jum. Primăverei
Vineri	8	† Sf. evangelist Ion	
Sâmbătă	9	Prof. Isaia ♋	
Duminică	10	Apost. Simeon Zilot	Sărb. naţională
Luni	11	Muc. Mochie	
Marţi	12	Păr. Epifanie	
Miercuri	13	S-ta M. Gliceria	
Joi	14	Sf. M. Isidor şi Terapont	
Vineri	15	Cuv. Pahomie ☾	
Sâmbătă	16	Păr. Theodor sfinţitul	
Duminică	17	Apost. Andronic	Magaz. închise
Luni	18	Sf. M. Teodot	
Marţi	19	Sf. M. Patrichie	
Miercuri	20	Sf. M. Talaleu	
Joi	21	†† Sf. Imp. C-tin şi Elena	
Vineri	22	M. Vasilisc ●	
Sâmbătă	23	Cuv. Mihail	
Duminică	24	Păr. Simeon	Magaz. închise
Luni	25	† A 3-a afl. a Cap. Sf. Ion	
Marţi	26	Sf. Ap. Carp	
Miercuri	27	Sf. m. Eliade şi Terapont	
Joi	28	†† Înălţarea Domnului	Ispas Ziua eroilor
Vineri	2	Cuv. Teodosia	
Sâmbătă	30	Păr. Isachie ☽	
Duminică	31	Apost. Ermia	Magaz. închise

Proverb: Cine cântă, nu joacă.

Luna MAI (Florar). Are 31 zile.

Soarele răsare 4.34 — Apusul soarelui 7.18

Târgurile (bâlciuri, iarmaroace) din toată ţara.

Ardeal cu Banat. 1. Grădiştе, Guruslău, Lăpuşul-ung. 2. Petroşeni. 3. Sânmărtinul-Homorodului, Trăscău. 4. Bistriţa, Ţaga. 5. Bahnea, Boroşneul-mare. 6. Chibed, Făgăraş, Supurul-de-jos. 7. Baraolt, Jucul-de-jos, Micăsasa, Poiana Sărată. 8. Bates. 10. Beclean, Cetatea-de-Baltă, Eted, Marpod, Sacul. 11. Luna. 12. Cal. 13. Ozun, Şomcuţa-mare, Timişoara. 14. Năsăud. 16. Silindia. 17. Baia-mare, Ciucul-mare, Tg.-Mureşului, Odorhei. 18. Monor. 19. Copalnic, Dej, Zălău. 20. Uifalău, Dobra. 21. Rodna, Zam. 22. Orăştie. 23. Făget, Vinga. 24. Bozovici, Câmpeni. 26. Silimegiu, Vinţul-de-sus. 27. Hunedoara, Sighet, Sâmbăta-de-jos. 28. Mociu, Lăpuşul-rom. 29. Deta, Jibău. 30. Comloşul-mare, Ghiertenlş, Făgăraş, Gialacut. 31. Baraolt, Cluj, Mălăncrav, Proştea-mare.

Basarabia. 9—10. Ilirova (Orhei).

Bucovina. 12. Siret. 13-14. Boian. 21. Câmpulung. 22-23. Cindeiu. 24. Suceava.

Vechiul Regat. 4. Câmpu-Mare (Argeş); Brăila; Cicăr (Brăila); Iaşi; Mărculeşti (Muscel); Tg.-Neamţ; Piteşti; R.-Sărat; Slobozia (Ialomiţa), Trifeşti (Roman), Tg.-Jiu. 13. Bucureşti, Mavrodin (Teleorman), Olteniţa (Ilfov). 14. Alexandria (Teleorman); Vaideeni (Vâlcea); 21. *(Sf. Constantin).* Dărmăneşti (Bacău), Dobroteni (Olt), Galaţi; Roznov (Neamţ), Tg.-Ocna. Chiojdeni (Ialomiţa), Jilava (Ilfov), Luciu (Ialomiţa), Negreşti (Dolj, Vaslui), Piatra-N.; Piteşti, Sălcii (Ialomiţa), Ulmeni (Argeş).

Treburile gospodăriei pe luna Mai:

Sămănatul s'a isprăvit. Cine mai pune popuşoi (cucuruz), rar vede rod. Acum se poate pune cel mult in, cânepă ori hrişcă.

In *livezi* e numai flori. Dacă se ivesc cărăbuşii, fă clacă, de-i ucide, în zori de ziuă.

In jurul *prisăcei* samănă flori mirositoare, dătătoare de miere. Pândeşte roiurile.

E luna *Viermilor de matasă* o bogăţie lesne de avut, dar cam părăsită.

Asigurăţi *din vreme bucatele.*

Zodia Gemenilor aduce femei ca Ileana Cosinzeana, blânde, fără multe pretenţii, dar în schimb cam lasă-mă-să-te-las; se discurcă însă în gospodărie.

Bărbaţii sunt şi ei mândri la trup, umblă după dragoste, dar sunt buni la inimă, inimoşi şi sfătoşi. Scot treburile din încurcătură, de şi chiar u vicleşug.

Vremea: 1—8 schimbător; 9—15 vreme bună; 16—23 vânturi; 24—31 iarăşi vreme bună.

Proverb: Omul fără rod, tocmai ca un mort.

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ŞI NUMELE SFINŢILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Luni	1	Muc. Iustin filosoful	
Marţi	2	Sf. Părinte Nichifor	
Miercuri	3	Sf. M. Luchian.	
Joi	4	Păr. Mitrofan	
Vineri	5	M. Dorotei	
Sâmbătă	6	†† Sf. Visarion şi Ilarion	Sâmbăta Morţilor
Duminică	7	†† Rusaliile	
Luni	8	†† S-ta Treime	
Marţi	9	Păr. Kiril	
Miercuri	10	M. Timotei	Harţi
Joi	11	Sf. Ap. Vartolome	
Vineri	12	Cuv. Păr. Onufrie	Harţi
Sâmbătă	13	M. Achilina	
Duminică	14	Sf. Pror. Elisei	Dum. tuturor sf.
Luni	15	Sf. Pror. Ammos	Postul Sf. Petru
Marţi	16	Sf. făc. minuni Tihon	
Miercuri	17	Sf. M. Manui şi Pave	
Joi	18	Sf. M. Leontie şi Ipatie	
Vineri	19	Apost. Iuda	
Sâmbătă	20	M. Metodie	
Duminică	21	Sf. M. Iulian	Magaz. închise
Luni	22	Sf. Eusebie	Începe vara
Marţi	23	M. Agripina	
Miercuri	24	†† Naşt. Sf. Ion Botezătorul	Sânziene(Drăgaica)
Joi	25	Sf. Fevronia	
Vineri	26	Păr. David din Tesalonic	
Sâmbătă	27	Păr. Samson	
Duminică	28	Aduc. moaşt. Sf. Kir. şi Ion	Magaz. închise
Luni	29	†† Sf. Ap. Petru şi Pavel	Praznic Sâmpietru
Marţi	30	Soborul Sf. Apostoli	

Proverb: Ori Stan, ori căpitan.

Luna IUNIE (Cireşar). Are 30 zile.

Răsăritul Soarelui la 4.16. — Apusul Soarelui la 7.44.

Târgurile (bâlciuri, iarmaroace) din toată ţara.

Ardeal şi Banat. 1. Sălişte. 2. Baia-de-Criş. Ghergheni. Lechniţa. 3. Brad, Crişpatac. 4. Baghion-Câmpeni. 5. Zlatna. 6. Şilimeghi, Zărand. 7. Căpâlnaş, Daneş, Ilia, Sighetul-Marmaţiei. 8. Ciachi, Gârbău, Jimborul-Mare, Lăpuşul-rom. 9. Budiul-de-câmp. 10. Panticeu. 11. Cartfălău, Cârcei, Macfalău, Moldova Nouă, Petriş, Racăşul-de-jos, Şeica-mică, Sighişoara, Şintereag, Turda, Vinţul-de-jos. 12. Petelea, Rodna-Veche. 14. Mercurea, Teaca, Blăjel. 15. Hodol. 16. Mănăsturuş-ung., Sf. George. 17. Bonţida, Cisnădie, Frumoasa. 18. Arad, Berchez, Tăşnad, Zăbala. 19. Almaşul-mare, Blaj, Bătania, Cazon, Dârlos, Hărăscrac, Iecia. Iernut, Lugoj, Vurpăr. 20 Bârzava, Bătania, Cermei, Dârlos. 21 Corond, Dârlos. 22. Asugaciul-de-sus, Cernatul-de-jos, Ibaşfalău. 23. Arpaşul-de-jos, Câpâlnaş, Drag, Geaca, Ilia. 24. Cristur, Lăpuşul-ung. 25. Făget, Hetiur, Ghirş. Sic, Veneţia-de-jos, com. Alma, plasa Haşfalău (Târnava-mică). 26. Hetiur, Mehadia. 28. Hunedoara, Râşnov. 29. Berceniş, Crasna, Reteag. 30. Mediaş, Miercurea-Ciucului, Poiana.

Bucovina. 2. Zastavna. 12. Zastavna. 23. Vijniţa. 28. Cernăuţi.

Regatul vechiu. 24. *(Drăgaica).* Broşteni (Mehedinţi), Buda (R.-Sărat), Buzău, Câmpulung, Cărbuneşti (Mehedinţi), Colentina (Ilfov), Cornăţel (Mehedinţi). Focşani, Giurgeni (Ialomiţa), Ipăteşti (Olt), Piteşti. — 29. *(Sf. Petre),* Bacău, Boghicea (Roman), Broşteni (Ialomiţa) Burueneşti (Roman), Giurgiu, Oneşti (Bacău), Sagna (Roman), Talpa (Neamţ), Viziru-de-sus (Brăila).

Treburile gospodăriei pe luna lunie :

E lună tot atât de grea ca şi Martie, îngrămădindu-se prăşila a 2-a la porumb, cu seceratul şi cositul. Acum se culege şi mazărea. Dacă a fost secetă se mai poate pune hrişcă şi borceag.

In *grădina cu zarzavaturi* acum trebue de dovedit cu udatul răsadurilor, seara mai bine de cât dimineaţa.

Cine are *vie* să nu o lase nestropită, dacă vrea să mânânce struguri.

Să se adune *florile* bune de leacuri.

Nici un părinte să nu lipsească de la sărbarea sfârşitului şcolii.

Zodia racului. Femeile născute în această zodie sunt vioae, iuţi la harţă şi vorbă. Sunt în schimb harnice în toate şi răsbesc prin viaţă.

Bărbaţii sunt şi ei vioi; le place să cânte şi să joace; sunt economi, ba chiar sgârie-brânză. Apucă uneori razna fără multă chibzuială.

Vremea: 1—8 înăduşală; 9—15 senin; 16—22 ploi repezi; 23—30 căldură cu ploi.

Proverb: Economia te satură; râsipa te flămânzeşte.

IULIE

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ŞI NUMELE SFINŢILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Miercuri	1	Sf. Doft. Cosma şi Damian	Jumăt. anului
Joi	2	Punerea cinst. Vestmânt	
Vineri	3	M. Iacint şi Anatolie	— Nu —
Sâmbătă	4	Păr. Andrei Critianul	ţineţi
Duminică	5	Păr. Atanasie din Aton	şi
Luni	6	Cuv. Sisoe cel mare	sărbătorile
Marţi	7	Cuv. Toma	păgâneşti
Miercuri	8	M. Procopie	ori
Joi	9	M. Pangratie	bâbeşti.
Vineri	10	45 mucenici din Nicopol	—
Sâmbătă	11	M. Eufimia	
Duminică	12	Muc. Proclu şi Ilarie	
Luni	13	Sobor. Arhang. Gavril	
Marţi	14	Apost. Achila	
Miercuri	15	M. Chiric şi Iulita	
Joi	16	M. Atinoghen	
Vineri	17	M. Marina	
Sâmbătă	18	M. Emilian	
Duminică	19	Cuv. Macrina	
Luni	20	† Sf. Proorocu Ilie	Praznic
Marţi	21	Cuv. Simion şi Iezechil	
Miercuri	22	Sf. Maria Magdalena	Sărbăt. naţion.
Joi	23	M. Trofim, Teofil şi Foca	
Vineri	24	M. Hristina	Băt. dela Mărăşti
Sâmbătă	25	† Adormirea sfintei Ana	
Duminică	26	N. Ermolae	Pintilie Călătorul
Luni	27	† Mucenicul Pantelimon	
Marţi	28	Sf. Ap. Prohor, Nicanor	
Miercuri	29	Sf. M. Calinic	
Joi	30	Sf. Ap. Sila şi Siluan	
Vineri	31	Dreptul Evdochim	Inc. post Sf. Marii

Proverb: Cum e domnul şi servitorul.

Luna IULIE (Cuptor). Are 31 zile.

Răsăritul soarelui 4.30. — Apusul soarelui 7.41.

Târgurile (bâlciuri, iarmaroace) din toată ţara:

1. Bogşa. 2. Poiana-sărată. 3. Hălmaj. 4. Ditrău. 5. Bălăuşeri. 6. Hodod. 8. Cehul-Silvaniei, Zam. 9. Câmpeni, Covasna. 10. Gherla. 11. Dicio-Sânmartin, Gilău, Pecica-română. 12. Armeni, Cohalm, Oraviţa. 13. Alba-Iulia, Huedin, Praid. 15. Buza. 17. Buziaş. 18. Băţanii-mari, Boroşineu, Pâncota. 19. Ardihat, Basna, Miercurea-Murăşului, Olpret, Sângeorgiul-săsesc, Sighetu-Marmaţiei, Vaida-recea. 20. Petriş. 21. Deva, Miheş. 22. Beiuş, Caransebeş. 23. Măgheruş. 24. Ocna-Sibiului, Preşmăr. 25. Breţcu. 26. Bran. 27. Hetiur, 28. Reghin. Rodna-veche. 29. Apoldul-mic, Aţel, Supurul-de-jos, Timişoara. 30. Uioara. 31. Avrig.

Basarabia. 15—21. Hotin. 20—23. Bălţi.

Bucovina. 8. Suceava. 20. Sadagura. 25. Boian. 30. Vijniţa.

Vechiul Regat. 5. Slătioara (Vâlcea). 20. *(Sf. Ilie).* Bârlad, Budeştii-Ghica (Neamţ), Câmpulung, Dărmăneşti (Bacău), Dimitreşti (R.-Sărat), Fălticeni, Floreşti (Vaslui), Giurgeni (Ialomiţa), Radiana (Bacău), Slănic-Bacău, Suteşti (Brăila). 24. Jilava (Ilfov). Tupilaţi (Roman).— 27. *(Sf. Pantelimon).* Argintoaia (Mehedinţi), Curtea de Argeş, Davideni (Neamţ), Drăghiceni (Olt), Pantelimon. (Ilfov), Pleşeşti (R.-Sărat), T.-Ocna, Vaideeni (Vâlcea).

Treburile gospodăriei pe luna Iulie:

Munca mai slăbeşte. Păioasele sunt secerate, adunate în girezi.

Trebuesc trecrate. Lăsate până'n toamnă sau primăvară. ploile le pot înverzi. Prin *tovărăşii* se pot cumpăra batoze.

In *livezi* se înlătură fructele viermănoase Să nu se facă nici o iroseală. Chiar vişinile şi cireşele, merele verzi se pot păstra peste iarnă, uscate la soare, după ce au fost opărite bine.

Vindeţi rodul ogoarelor prin cooperative; altfel perdeţi din muncă.

Plătiţi-vă dările către stat, la vânzarea bucatelor. E datoria fiecărui cetaţean.

Zodia leului aduce femei isteţe, frumoase dar care cam caută nod în papură. Nu uită uşor răul ce li s'a adus. Au însă inima deschisă şi nu sunt pornite la gânduri urâte.

Bărbaţii sunt buni la suflet, dar sunt cam papă-lapte şi fără voinţă. de şi ţinuţi din scurt, duc treburile la capăt.

Vremea: 1—8 furtuni; 9—15 ploi repezi pe alocurea cu grindină 16—22 căldură şi senin; 23—31 vânt şi ploaie.

Proverb: Averea cu înţelepciune, mare bogăţie.

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ŞI NUMELE SFINŢILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Sâmbătă	1	Cei 7 Mucenici	
Duminică	2	Aduc. moaşt. Sf. Ştefan	
Luni	3	Păr. Isakie şi Dalmat.	
Marţi	4	Sf. 7 Mucen. din Efes	Magaz. închise
Miercuri	5	Sf. M. Eusignie	
Joi	6	†† Schimbarea la faţă	Probajne
Vineri	7	Prea Cuv. Dometie	
Sâmbătă	8	Sf. M. Emilian	
Duminică	9	Sf. Ap. Matia	
Luni	10	Sf. M. Laurenţie	
Marţi	11	Sf. Arhidiacon Evplu	Jumătatea verii
Miercuri	12	Sf. Fotie şi Anichit	
Joi	13	Păr. Maxim	
Vineri	14	Pror. Miche	
Sâmbătă	15	†† Adormirea Maicii Domn.	Sf. Maria Mare
Duminică	16	Aduc. icoanei Mântuitorului	
Luni	17	M. Miron	
Marţi	18	M. Floru şi Lavru	
Miercuri	19	M. Andrei Stratulat	
Joi	20	Sf. Pror. Samuil	
Vineri	21	Sf. Apost. Tadeu	
Sâmbătă	22	Sf. Muc. Agatonie	
Duminică	23	Sf. M. Lup	
Luni	24	M. Eftihie	
Marţi	25	Int. moaşt. Ap. Vartolomeu	
Miercuri	26	Sf. M. Andrian şi Natalia	
Joi	27	Păr. Pimen	
Vineri	28	Păr. Moisi Arapul	
Sâmbătă	29	† Tăerea cap. Sf. Ion Bot.	Post
Duminică	30	Păr. Alex., Ion şi Pavel	
Luni	31	Pun. brân M. Domn.	

Rachiul (vinarsul) e otrava sufletului ca şi a trupului

Proverb : Stăpânul, sluga casii.

Luna AUGUST (Gustar). Are 31 zile.

Răsăritul soarelui la 5.22. — Apusul soarelui 7.9

Târgurile (bâlciuri, iarmaroace) în toată ţara:

Ardeal şi Banat. 2. Păpăuţi. 3. Hărăscrac, Lona. 4. Dej. 6. Drag, Mociu, Soborşin, Şomcuţa-mare, Voila. 6. Aiud, Farcaşlacă, Guruslău. 7. Mănăşturul-ung. 8. Baraolt, Cetatea-de-baltă, Cozmaş, Vinga, Zarand. 9. Baia-mare. 10. Copşa-mică, Şarcaia, Vinţul-de-sus. 11. Boroşneul-mare, Copşa-mare, Făget, Sebeş. 12. Bicaz, Corond, Marghindeal, Zerindul-mare. 14. Frata, Jimborul-mare, Moldova-veche, Viştea-de-jos. 15. Câmpeni, Comloşul-mare (Timiş), Haţeg, Ilia, Sân-Paul, Şilimeghi, Teiuş. 16. Cisnădie, Orlat. 18. Altina, Bistriţa. 19. Cluj, Criţ, Pişcolt, Sânmărtinul-Homorodului, Voiteg, Zlatna. 21. Ileni, Porumbacul-de-jos. 22. Alămor, Jucul-de-jos, Târgul-Murăşului, Sighet-Marmaţiei 23. Beclean, Biertan, Dezna, Geoagiul-de-jos. 25. Ghergheni, Năsăud, Zălan. 26. Gălgău, Orţidorf. 27. Făgăraş, Frumoasa, Macfalău, Panticeu, Tăşnad, Turda. 28. Deta (Timiş), Spermezău, Vorumloc. 29. Cristur, Braşov, Ghierteniş (Timiş), Şimand, Zam.

Basarabia. 6—9. Bălţi. 6—15. Edeniţ (Hotin). 15—21. Soroca.

Bucovina. 3. Văscăuţi. 20. Suceava. 15—17. Siret. 25. Sadagura.

Vechiul regat. 6. *(Probajnie)*, Bogdana (Tutova), Damienești (Roman), Galaţi, Lociu (Mehedinţi), Mogoşeşti (Roman), Neamţu (Muscel), Poenari (Argeş), Slătioara (Vâlcea). 15. *(Sfânta Mărie Mare)*, Caşin (Bacău), Constanţa, Cotroceni, Curtea-de-Argeş, Deleni (Vaslui), Dumitreşti (R.-Sărat), Giurgeni (Ialomiţa), Giurgiu, Iaşi, Sinaia, Tg.-Jiu, Ulmeni (Ilfov), Vârteşti (R.-Sărat), Voineşti (Vaslui). 29. *(Tăierea Cap. Sf. Ioan)*, Bacău, Comăneşti, Călăraşi (Ialomiţa), Davideni (Neamţ), Jugani (Roman), Mogoşeşti Mirceşti (Roman), Oneşti (Bacău). 30. Bârlad, Cornăţel (Dâmboviţa).

Treburile gospodăriei pe luna August:

La *câmp* începe aratul de toamnă, *adânc* şi cu temei. Acum se pregăteşte sămânţa, trierându-se şi spălându-se cu saramură.

La *grădinărie* în schimb e toiul lucrului. Se culeg semințele unor plante mai timpurii.

La *vie* e pregătirea uneltelor, curăţirea vaselor.

Copiilor de şcoală li se pregăteşte zestrea trebuitoare. Nu ocoliţi şcoala, apa vie a neamului.

Zodia focioarei aduce femei cu vină'ncoa, sfiicioase. Sunt soţii credincioase, mame bune şi gospodine neîntrecute.

Bărbaţii sunt veseli, cu faţa luminoasă. Şi ei sunt buni gospodari, buni soţi. Au un cusur: lesne sunt traşi pe sfoară, fiind de bună credinţă.

Vremea: 1—8 aşezată; 9—15 ploi încete; 16—22 călduri mari; 23—31 căldurile mai slăbesc.

Proverb: Obraznicul nu piere, dar nici nume bun n'are

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ŞI NUMELE SFINŢILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Marţi	1	Cuv. Simion Stâlpnicul	*Trimeteţi*
Miercuri	2	M. Mamant	*copiii*
Joi	3	Sf. M Antim	*la*
Vineri	4	Sf. M. Vavila	*şcoală.*
Sâmbătă	5	Proor. Zaharia	—
Duminică	6	M. Eudoxie	
Luni	7	M. Sozont	
Marţi	8	†† Naşt. Maicii Domnului	Sf. Maria Mică
Miercuri	9	Păr. Ioachim şi Ana	
Joi	10	M. Mitrodora	
Vineri	11	Cuv Teodora	
Sâmbătă	12	M. Avtonom	
Duminică	13	M. Cornelie Sutaşul	
Luni	14	†† Înălţ. Sf. Cruci	Post
Marţi	15	M. Nichita şi Visarion	
Miercuri	16	M. Eufimia	
Joi	17	M. Sofia	*Grâul*
Vineri	18	Cuv. Evmenia	*e*
Sâmbătă	19	M. Trofim, Savatie	*aur*
Duminică	20	M. Evstatie	*Araţi*
Luni	21	Apost. Codrat	*adânc*
Marţi	22	M. Foca şi Iona	
Miercuri	23	Zămisl. Sf. Ioan Botez.	Incep. toamnei
Joi	24	M. Tecla	
Vineri	25	Cuv. Eufrosina	
Sâmbătă	26	Prist. Sf. Ioan Evangh.	
Duminică	27	M. Calistrat	Magaz. închise
Luni	28	Cuv. Hariton	
Marţi	29	Cuv. Chiriac	
Miercuri	30	Păr. Grigore	

Proverb: Dela coada oilor, se cunoaşte ciobanul un.

Luna SEPTEMBRE (Răpciune sau Viniceriu). Are 30 zile.

Soarele răsare la 5.41 — Soarele apune la 6.8.

Târgurile (bâlciurile sau iarmaroacele) din toată ţara:

Ardeal. 1. Pecica-ung., Sibiu, 2. Brad, Cacova (Caraş-Severin), Cehul Silvaniei. 3. Caţa, Gurghiu, Ogra. 4. Marcod, Orşova. 6. Ciachi-Gârbău, Lupşa. 7. Ardhat, Căpâmaş, Cernat. 8. Baia-de-Criş, Dobra, Gârcei, Hodoş, Huedin, Ibaşfalău, Lăpuşul-românesc, Lechnița, Poiana, Racoşul-de-jos, Sântă-Marie, Orlea, Sânmiclăuş, Valdahaza, Zărneşti. 9. Alesd, Bogşa, Mediaş. 10. Şimleul-Silvaniei. 11. Hălmaj, Periamoş. 12. Asuagiu-de-sus, Chişineu, Ghioroc, Veneţia-de-jos. 13. Abrud Breţcu, Hildu. 14. Lăpuşul-ung. Monor, Sic, Zam. 15. Boroşsebeş, Reteag. 16. Etod, Miercurea-Ciucului, Timişoara. 17. Alba-Iulia, Bahnea, Codlea, Mălăncrav, Ruşii-Munţi. 18. Braziaş, Şicul-mare. 19. Vinga. 20, Bozovici, Bioziod-Uifalău, Cincul-mare, Iara-le-jos. 21. Borşa, Cul, Crişpatac, Murăş-Ludoş, Olorhei, Orăştie. 22. Daneş, Blăjel. 23. Bran, Caransebeş. 24. Băţanii-mari, Roşia-montană, Sibăd, Săliştea, Zăbala. 26. Pâncota, Şilindia. 27. Cinc-Sândominic, Cohalm, Olpret, Sarmaşul-mare, Trăscău. 8. Arpaşul-de-jos, Birghiaş, Ceasna, Ilia, Jibău, 29. Bătania, Săraşul-de-sus, Sfântul-George. 30. Micăsasa.

Basarabia. 8. Bălţi, Kurgani (Orhei); 14—30 Bolgrad. 15—30. Volontirova (Cetatea-Albă).

Bucovina. 8. Storojineţ. 12. Vijniţa. 14. Boian, Suceava 21. Sadagura.

Vechiul regat. 8. *(Sfânta Marie mică).* Buşteni, Bogdana (Tutova), Buda (R.-Sărat), Cărbuneşti (Gorj), Ciochina (Ialomiţa), Hălăuceşti (Roman), Giurgeni (Ialomiţa), Râureni (Vâlcea), ţine 25 zile. 14. *(Ziua Crucii)* Bârlad, Drăgăşani (Olt), Dolheştii (Roman), Negreşti (Vaslui), Scheia (Roman), Telega (Prahova).

Treburile gospodăriei pe luna Septembrie:

La câmp se continuă cu aratul şi sămănatul grâului, temeiul gospodăriei ţării.

In *livadă* începe a se culege merele. Să nu se bată cu prăjina căci se betejesc şi pierd din preţ.

La *vie* începe cheful şi veselia culesului.

In *casă* e pregătire pentru iarnă. Se fac grijituri, se curăţă vasele pentru murături.

Incepe şcoala; din belşugul toamnei ajutaţi-o, căci ea e lumina minţii, după cum biserica e întărirea sufletului.

Zodia Cumpenei aduce femei vesele, şagalnice; le place să fie lăudate dar şi podoabele. Ar fi bune gospodine, dacă n'ar fi cam mână spartă. Şi bărbaţii sunt vorbăreţi, lăudăroşi. Se chibzuesc însă bine până ce încep o treabă; de aceia nu le merge rău în viaţă.

Vremea: 1—8 bună; 9—16 vânt şi ploaie; apoi statornică şi caldă până la sfârşitul lunii.

Proverb: Tot învăţul are şi desvăţ.

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ŞI NUMELE SFINŢILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Joi	1	Apost. Anania	
Vineri	2	M. Ciprian şi Justin	
Sâmbătă	3	M. Dionisie ○	
Duminică	4	Păr. Ieroteiu	
Luni	5	M. Haritina	
Marţi	6	Apost. Toma	
Miercuri	7	M. Sergie şi Vach	
Joi	8	Cuv. Pelagia	
Vineri	9	Apost. Iacob a lui Alfeu	
Sâmbăt	10	M. Evlampie ☽	
Duminică	11	Apost. Filip	
Luni	12	M. Prov. şi Tarah	
Marţi	13	M. Carp şi Papil	
Miercuri	14	†† Cuv. Paraschiva	Vinerea Mare
Joi	15	M. Luchian	
Vineri	16	M. Loghin	
Sâmbătă	17	Proor. Osie ●	
Duminică	18	Ap. şi ev. Luca	
Luni	19	Proor. Ioil	
Marţi	20	M. Artenie	
Miercuri	21	Cuv. Ilarion	
Joi	22	Păr. Averchie	
Vineri	23	Ap. Iacob fratele Domnului	
Sâmbătă	24	M. Areta ☾	
Duminică	25	M. Marchian	
Luni	26	†† Marele Mucenic Dumitru	Sâmedru
Marţi	27	M. Nistor	
Miercuri	28	M. Terentie	
Joi	29	M. Anastasia	
Vineri	30	M. Zinovie	
Sâmbătă	31	Apost. Stahie ⊙	

La cläci şi şezători cetiţi din *Calendarul Gospodarilor*

Daţi cinste *cărţilor* izvorul de înfrumseţare al Sufletului

Proverb: Omul cată leac, unde simte că-l doare.

Luna OCTOMBRE (Brumărel) Are 31 zile.

Soarele răsare la 6.17. Apune la 5.13

Târgurile (Bâlciurile sau iarmaroace) din țară:

Ardeal cu Banat. — 1. Lugoș, Radna. 2. Dicio-Sânmărtin, Petroșani, Praid. 3. Aiud, Archita, Archiud, Borcuta, Carțfalău, Hălmeag, Ileanda-Mare, Sighet-Marmației. 4. Nocrih. 7. Brașov, Cehul-Silvaniei. 8. Bonțida, Dârlos, Ghiriș, Tașnad. 9. Dârlos 10. Bârzava, Boroșineu, Dalboșeț, Dârlos, Hetiur, Reghin. 11. Bruiu, Hetiur. 12. Almașul-mare, Hodod, Hetiur, Șinca-veche. 13. Buza, Gherla, Grădiște, Ighiu, Poiana-sărată, Săsciori. 14. Oclandul-Homorodului, 15. Berchez, Chezdi-Oșorhei, Iacobeni, Mănărade, Petriș, Sângeorgiul-de-pădure, Săvăghisla. 16. Mehadia, Rodna-veche. 17. Bătania, Borgo-Prund, Chiochiș, Deva. 18. Agârbiciu, Bandul-de-Câmpie, Marpod, Nadeșul-săsesc, Păpuț. 19. Dracs, Sângeorgiul-săsesc. 20. Cluj. 21. Zeteleaca. 22. Arad, Câmpeni, Făget, Iernut, Sighișoara. 23. Cojocna, Motișdorf, Teaca. 25. Chindul-mic, Drag, Sacul, Șomârtin. 26. Dobra, Năsăud, Teiuș. 27. Bălcaci, Boroșneul mare, Ciocman, Ciuc-Sânmărtin. 28. Beiuș, Șomcuța-mare. 29. Baghion, Budiul-de-Câmpie, Covazna, Mănăștirul-ung., Mercurea, Târgu-Mureșului, Șărcaia, Șeica-mică, Tășnad. 30. Baraolt, Fărcășlacă. 31. Cermei, Hunedoara.

Basarabia. — 1—7 Călărași. (Orhei) 1. Cimișlia (Tighina) Cinișău (Orhei). Hotin (1—26) Ismail. (1—15) Volontirova (Cetatea Albă) 14. Chilia-nouă (14—24 N.) Bălți. 22. Cetatea-Albă. 26. Rezina (Orhei). 26 Septemvrie—26 Octombrie. Chișinău.

Bucovina. 21. Boian. 24 Sadagura. 26. Cindeiu, Sucsava. 30 Vijnița. 31. Cernăuți.

Vechiul regat 14. *(Vinerea Mare)* Galați, Godeni, (Muscel Slătioara (Vâlcea) R.-Vâlcei, Slobozia (Ialomița) Tg.-Jiu. 26. Lupoaica (Romanați), Moinești (Bacău), Negrești (Vaslui).

Treburile gospodăriei pe luna Octombrie:

Se mai poate ara. Arătura de toamnă e trebuitoare și pentru sămănăturile de primăvară. Prin arat brazda se preface mai ușor. Popușoii acum se cară; lăsați pe câmp se irosesc și se strică.

In *livadă* se sădesc arbori, se sapă la rădăcină cei bătrâni.

In *grădina cu zarzavat* se culege ce a mai rămas neculeș.

Viața gospodăriei iarăși pe lângă *casă* se adună. Acum e vremea socotelelor, căci doar toamna se numără bobocii.

Incepe vremea cetitului; nopțile sunt lungi. Acum se adună *Cunoștințe folositoare* pentru viață sau se cetesc *Pagini alese* din scriitorii români.

Zodia Scorpiei aduce femei avane de bani și care nu știu să țină tainele. Schimbăcioase din fire, ajung arțăgoase și gâlcevitoare.

Bărbații sunt iuți la minte, mereu căutând să iscodească ceva. Cu vârsta ajung tăcuți, morăcănoși și ursuzi.

Vremea: 1—7 senin; 7—12 neguri și vânt; 13—19 iarăși senin și rece; 20—31 bună.

Proverb: Cu somnul nu faci car și boi.

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ŞI NUMELE SFINŢILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Duminică	1	Sf. Doft. Cosma şi Damian	
Luni	2	Sf. M. Achindin	
Marţi	3	Sf. M. Achepsina	
Miercuri	4	Cuv. Păr. Ioanichie	
Joi	5	Sf. Muc. Galaction	
Vineri	6	Păr. Pavel Mărturisitorul	
Sâmbătă	7	Sf. 32 Mucenici de Melitin	
Duminică	8	† St. Arh. Mihail şi Gavril ☽	
Luni	9	Sf. M. Onisifor	
Marţi	10	Sf. Apostol Erast	
Miercuri	11	Sf. M. Mina, Vict. şi Vicent.	
Joi	12	Sf. Ion cel Milostiv	
Vineri	13	† Sf. Ioan Gură de aur	
Sâmbătă	14	Sf. Ap. Filip	
Duminică	15	Sf. M. Gurie	
Luni	16	† Sf. Ap. şi evang. Matei ●	
Marţi	17	Păr. Grigorie	
Miercuri	18	Sf. M. Platon	
Joi	19	Proor. Audie	
Vineri	20	P. Grigorie decapolitul	
Sâmbătă	21	† Intrarea în Biserică	
Duminică	22	Sf. Ap. Filimon	
Luni	23	Sf. P. Grigor. şi Amfiloh. ☾	
Marţi	24	Păr. Climent şi Petru	
Miercuri	25	Sf. M. Ecaterina	
Joi	26	Păr. Alipie	
Vineri	27	M. Iacov Persul	
Sâmbătă	28	Sf. M. Ştefan cel nou	
Duminică	29	Sf. M. Paramon	
Luni	30	† Sf. Apostol Andrei	

Ajutaţi orfanii din războiu

Începe postul Crăciunului

Vovidenie

Fugiţi de crâşme ca dracul de tămâie

Proverb: Cum e mama, e şi fata.

Luna NOEMBRE (Brumar). Are 30 zile.

Soarele răsare la 7. — Apusul soarelui 4.30.

Târguri (bâlciuri sau iarmaroace) din toată ţara:

Ardeal cu Banat. 1. Baia-mare, Bateş. Hundrubeh. 2. Agârbiciu, (Turda-Arieş) Măgheruş, Richişdorf. 4. Supurul-de-jos. 6. Apoldul-mare, Frata, Hărăscreac (M.-Turda), Vinţul-de-sus. 7. Căpâlnaş. 8. Guruşlău, Ibaşfalău. 9. Jimborul mare. 10. Bistriţa. 11. Blăjel, 12. Cuci, Ditrău, Gârcei. Gialacuta, Huedin, Saschiz. Vinţul-de-jos. 13. Deta (Timeş). 14. Cazon. 15. Beclean. 16. O falăul-mare. 17. Mediaş, Sic. 19. Chibed, Haşfalău, Zăbala. 20. Soborşin. 21. Chişineu. 22. Trapold, com. Alma, plasa Haşfalău (Târnava mică). 23. Aţel, Blaj, Făgăraş Orăştie, Petelea, Surda. 24. Copalnic, Mănăştur, Zălău. 25. Ozun 27. Miercurea-Murăşului. 28. Gilău, 30. Bioziod-Uifălău, Gher gheni, Sânmiclăuş, Şeicamare, Zam.

Basarabia. 21. Bălţi.

Bucovina. 1. Zastavna. 8. Câmpulung, Rădăuţi. 16. Sacagura. 18 Văscăuţi. 21. Boian.

Vechiul Regat. 8. (*Sf. Voevozi*) Bârlad, Dărmăneşti (Bacău), T.-Ocna, Oneşti (Bacău), Piatra-N., Slătioara (Vâlcea), Telega.

Treburile gospodăriei pe luna Noembre:

Câmpul începe să se odihnească, măcar că semănături de grâu se mai pot face, când e vremea bună. Bunul plugar însă nu cunoaşte odihna. Cară gunoi pe ogor, curăţă uneltele, drege grajdul.

In *vie* se continuă cu îngropatul.

In *grădina de legume* se pun frunze uscate peste straturile în care s'a pus usturoi, salată ori mărar

In *gospodărie* se cercetează bucatele să nu se strice, iar *în casă* începe să cânte spata şi suveica

Incep *şezătorile* şi *serile de clacă*. Cărţile de cetit au câtare căci în ele se primenesc şi glumele, din ele se scot şi învăţături folositoare. La *casa de stat* ori la *căminuri* viaţa e în toiu, aici fiind şcoala omului în vârstă.

Zodia Săgetătorului aduce femei cuviosae, dar care nu se prea lasă purtate de nas. Sunt harnice şi muncitoare.

Bărbaţii sunt şi ei ageri, cu judecată sănătoasă; de şi cam ambiţioşi sunt însă întreprinzători şi dornici de slobozenie.

Vremea: 1—7 înourat şi ceaţă rece; 8—15 lapoviţă; 16-23 ninsoare 24—31 moleşag.

Proverb: Urma alege turma.

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ŞI NUMELE SFINŢILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Marţi	1	Sf. Proor. Naum	
Miercuri	2	Proor. Avacum	
Joi	3	Proor. Sofronie	Împrăştiaţi
Vineri	4	M. Varvara	CALENDARUL
Sâmbătă	5	† Cuv. Sava cel Sfinţit	GOSPODARILOR
Duminică	9	†† Păr. Nicolae făcăt. de min.	pe 1926
Luni	7	Păr Ambrosie	folositor
Marţi	8	Cuv. Patapie Cezar ☾	tuturora.
Miercuri	9	† Zemislirea Sf. Ana	
Joi	10	Sf. M. Mina	
Vineri	11	Păr. Daniil Stâlpnicul	
Sâmbătă	12	† Păr Spiridon făc. de min.	Sf. Spiridon
Duminică	13	M. Axentie şi Eustratie	
Luni	14	M. Tirs	
Marţi	15	M. Elevterie ●	
Miercuri	16	Proor. Agheu	
Joi	17	Proor. Daniil	
Vineri	18	M. Sevastian	
Sâmbătă	19	M. Bonifacie	
Duminică	20	M. Ignatie	Ignat
Luni	21	M. Iuliana	
Marţi	22	M. Anastasia ☽	
Miercuri	23	10 mucen. din Crit	
Joi	24	M. Eugenia	
Vineri	25	†† Naşterea Domnului	Ajunul Crăciunul.
Sâmbătă	26	†† Soborul Prea curat. Născăt.	1-a zi de Crăciun
Duminică	27	†† Sf. Ap. şi înt. muc. Ştefan	2-a zi de Crăciun
Luni	28	20 de mii de mucenici	3-a zi de Crăciun
Marţi	29	14 mii de prunci	
Miercuri	30	M. Anisia ⊛	
Joi	31	Cuv. Melania	
			Sara spre Sf. Vas.

Proverb: Dacă nu e colac, e bună şi pânea.

Luna DECEMBRE (Indrea.) Are 31 zile.

Soarele răsare 7.35. — Apune 4.19.
Incepe iarna: Ziua cea mai scurtă e la 21 Decembre.

Târgurile (bâlciuri sau iarmaroace) din toată ţara:

Ardeal cu Banat. 1. Dej, Feldioara, Rodna-Veche. 2. Aleşd, Brad, Făget, Timişoara. 4. Alba-Iulia, Hălmaj, Praid. 5. Jibău-Ormenişul-de-Câmpie, Sighet-Marmaţiei, Silindia. 6. Abrud, Cetatea-de-Baltă, Ciuc-Sângeorgiu, Hasmaşul-Lăpuşului. 7. Bălăuşeri, Cernatul-de-jos, Huedin, Ocna-Sibiului. 8. Agnita, Baia-de-Criş, Boroşsebeş, Odorhei. 9. Cehul-Silvaniei. 10. Simleul-Silvaniei. 12. Zărand. 16. Aita-mare. 17. Geoagiul-de-jos. 19. Olpreţ. 20. Ardihat, Macfalău, Petriş. 21. Apoldul mic, Bozovici. 23. Mociu. 25. Boroşineu, Frumoasa. 26. Ciocman. 28. Chezdi-Oşorhei, Cluj, Cohalm, Ileni, Iernut, Sibiu. 29. Hodod, Căpâlnaş, Sântămăria-de-Piatră.

Basarabia. 6—12. Orhei. 20—23. Bălţi, Hotin.

Bucovina. 6. Siret. 18. Vijniţa.

Vechiul regat. 2. Comăneşti (Bacău). 5. Piatra-Neamţ, 7 Boroşeşti (Vaslui), Moineşti (Bacău), Negreşti (Vaslui), Sutieşti (Brăila), Tg.-Neamţ.

Treburile gospodăriei pe luna Decembre:

Câmpul e sub omăt.

In *livadă* trebue pază împotriva iepurilor, cari rod copăceii; se adună holeră şi scai în jurul trunchiurilor sau se ung din vreme cu baligă de vacă amestecată cu sânge de vită.

Vitele cer deosebită grijă

In *casă* e toată viaţa. E vremea de a mânca din rodul muncii de peste vară.

Indemnaţi copii să umble cu colinda şi plugușorul, ca să nu se uite obiceiurile strămoşeşti.

Câştigul de peste vară nu se ţine în casă ci se dă, să fructifice, la *Banca populară* din sat.

Ingrijeşte din vreme să cumperi Calendarul gospodarilor *pe anul* 1926. Dacă nu se găseşte se cere deadreptul, prin o carte postală, la «Cartea Românească», Bucureşti, Bd. Academiei 3.

Zodia Capricornului aduce femei chipeşe, cu nuri, umblând după găteli şi petreceri. Au cusurul de a fi cam zuliare, măcar că nu vor să-şi arate.

Bărbaţii sunt vrednici şi umblă după măriri. Cred că alţii ca dânşii nu mai sunt pe lume.

Vremea: 1—7 viscol; 8—15 Crivăţ; 16—23 omăt mare; 24—31 senin şi ger.

Proverb: Oaia-i bună şi moartă şi vie.

Botez în comuna Şugag jud. Sibiu fotografiat în anul 1905.

BCU IAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Aceste sunt zece cuvinte ce dădu Dumnezeu lui Mo'si prooroc, în vârîul muntelui Sinai

Dentăi : *Eu sunt Domnul Dumnezeul tău; pre lângă mine Dumnezei străini să n'aibi.*

A doua: *Numele Domnului Dumnezeului tău în deșert să nu-l iai prin gura ta, că nevinovat nu vei fi.*

A treia: *Sărbează Duminica.*

A patra: *Tată-tău și mumă-ta cinstește-i, dacă vrei să ai zile multe și bune pe pământ.*

A cincea: *Să nu ucizi.*

A șasea: *Să nu fii curvar.*

A șaptea: *Nu fura.*

A opta: *Să nu fii mărturie strâmbă vecinului tău.*

A noua: *Să nu poftești casa vecinului tău.*

A zecea: *Să nu poftești vecinului tău nici muerea-i, nici fata-i, nici feciorul, nici boul, nici asinul, nici nimic ce este al lui.*

Din *Coresi* (1581)

Din tipăriturile de pe vremea lui *C. Brâncoveanu* (1702). Des. *C. Moldș.*

Toate figurile de acest fel sunt luate din cărţile de demult (des. C. MOTAŞ)

IANUARIE

DESPRE NEAM ŞI ŢARĂ.

Pribegia lui Petru-Rareş

Văzând Petru-Vodă că-l împresoară vrăjmaşii săi de toate părţile, şi ai săi l-au părăsit toţi, lăsat-au scaunul şi s'au dat spre munţi, unde cunoscând că nici acolo nu se va putea amistui, au gândit să treacă la ţara ungurească. Şi aşa, aflându-şi cale deschisă prin târg prin Piatră, au trecut pe lângă mânăstirea Bistriţei şi lăsându-se ca să poată ceva odihni deasupra mânăstirii în munte, văzu unde ca un roiu de pretutindenea înconjurară mânăstirea ca să-l poată prinde; el cunoscând aceasta, au încălecat de sârg pre cal şi singur au fugit să hălăduiască. Şi intrând în munte, într'adânc, fără drum, fără povaţă, au dat la strâmtori ca acelea de nu era nici de cal nici de pedestru, ci i-au căutat a lăsa calul. Şi aşa 6 zile, învăluindu-se prin munte, flămând şi trudit, au nimerit la un părău ce cura spre Secui şi mergând pre părău în jos au dat peste nişte pescari, carii, dacă i-au luat sama, cu dragoste l'au priimit. Iară Petru-Vodă înfricoşându-se de dânşii s'au speriat, iară ei cu jurământ s'au jurat înaintea lui, cumu-i vor fi cu dreptate şi nimica să nu se teamă; iară el le au dat lor 70 de galbeni. Şi dacă au văzut ei galbenii cu bucurie l'au priimit şi l'au dus la otacul lor, de l'au ospătat cu pâine şi cu peşte fript, ospăţ pescăresc, de ce au avut şi ei. Şi dacă au înserat, l'au îmbrăcat cu haine proaste de a lor şi cu comănac în cap şi de aici l'au scos în Ardeal. Şi fiind oaste ungurească tocmită de strajă la margene, i-au întrebat pre dânşii: ce oameni sunteţi? Ei au zis: suntem păscari şi aşa au trecut prin straja ungurească şi nimeni nu l'au cunoscut.

Deci păscarii l'au dus la casa unui boiariu unguresc, carele au fost având prieteşug mare cu Petru-Vodă; ci pre domn nu l'au aflat acasă, numai pe jupâneasa lui şi pre taină i-au spus ei de Petru-Vodă. Înţelegând ia de Petru-Vodă, cu dragoste l'au primit la casa sa şi i-au făcut ospăţ. Şi un voinic oare carele, ce fusese aprod la Petru-Vodă, prilejindu-se întru acel sat, fiind scăpat şi el dintr'acele răutăţi, îi spuseră lui de păscarii aceia ce veniră din munte. Şi ştiind el că Petru-Vodă au intrat în munţi

---

Proverb: **Mintea omului, norocul lui.**

şi nimica de dânsul nu se ştie şi cugetând întru inima ca doară va putea şti ceva de domnu-său, au mers la pescari ca să poată înţelege ceva, vre-un cuvânt dintru dânşii. Şi dacă i-au văzut, îndată au cunoscut pre domnu-său şi au căzut de i-au sărutat picoarele.

Nici zăbavă multă au făcut, că până a odihni Petru-Vodă, Doea jupâneasă au gătat leagăn cu cai şi 12 voinici întrarmaţi şi dacă l'au deşteptat, au şezut în leagăn numai cu aprodul şi au mers pre locuri fără drum până au sosit la casa altui boiariu unguresc, carele dacă l'au văzut cu dragoste l'au ospătat şi îndată i-au gătat leagăn cu 6 cai, că loc de a se zăbovire nu era, că dindărăt, de pre urmă, prinsese de veste oastea dela straja ungurească, cum Petru-Vodă au trecut printre dânşii şi nu l'au cunoscut.

Ci Dumnezeu, cela ce-i ocârmuitoriu tuturor celora ce-i se roagă cu credinţă, au acoperit pre Petru-Vodă şi i-au dat cale deschisă şi mergând cu nevoinţă au sosit la Ciceu. Şi sâmbătă în răsărita soarelui, au intrat Petru-Vodă în cetatea Ciceiului şi au închis porţile. Iară ceia ce-l gonea dindărăt, văzând că au hălăudit Petru-Vodă dinaintea lor, s'au întors înapoi.

GR. URECHE.

DESPRE NEVOILE OMULUI. Pământul.

Pământ şi iar pământ! aşa era strigătul tuturora, înainte de războiu. Era un strigăt de dreptate, de oarece unii îl munceau, alţii trăgeau foloasele. Acuma lucrurile s'au îndreptat. Pământul ţării, bun de arat, s'a împărţit în loturi de câte 2 ori 5 hectare, după desimea locuitorilor. Şi cu toate acestea cei cari au căpătat pământ nu sunt pretutindeni mulţumiţi. De ce au, de ce ar vrea să mai aibă, ca şi când pământul e ca guma să se întindă după plac.

Cei cari se potrivesc la iscoditorii tuturor soiurilor de nemulţumiri, ce bine le-ar prinde să poată călători prin ţinuturi depărtate, unde pământul e ca de cremene şi numai unde şi unde e câte un ochiu de ţărnă moale în care se poate trage brazdă. Acolo ar învăţa că a avea pământ nu înseamnă a avea hectare peste hectare.

Nu întinderea pământului, singură, aduce bogăţia ori buna starea, ci felul cum e lucrat. E păcat de Dumnezeu, să doreşti mereu pământ şi la urmă să-l laşi părloagă ori plin de pălămidă, numai pentrucă nu-l poţi în întregime lucra. Acolo, departe, în ţările numai piatră şi ponoare, din o palmă de loc se scoate

---

Proverb: Vecin pe vecin vede.

cât trebue peste an pentru traiul unei gospodării. E frământat însă ca aluatul şi îngrăşat ca şi vita. Omul de acolo ştie rostul pământului; ştie că la nici o altă treabă nu se potriveşte mai bine, ca la lucrul pământului, vorba: „Ajută-mi Doamne, zis'a oare-care. Dă şi tu din mâini, i-a zis lui Domnul".

Sgâriindu-l numai şi asvârlind sămânţa, e iroseală şi de muncă şi de pământ.

Pământul e un bun platnic, cu o singură condiţie: îi place să-l îngrijeşti. Altfel asuzi de geaba. Îl cauţi cu drag?; Te răsplăteşte cu vârf şi îndesat. Iţi baţi joc de dânsul?; E vitreg cu ori cine.

In tot mersul firii sunt legi dela care nu te poţi abate, ori cât te-ai svârcoli. Ogorul îţi dă, după cum îl îngrijeşti şi ştii să-i iai. Altfel e hop în loc. Cele 5 hectare pe care dreptatea conducătorilor ţării le-au dat muncitorilor de pământ, aiurea pot hrăni 10 case, dacă sunt muncite cu pricepere şi chibzuinţă. Altfel nu ajung nici pentru saţul unei gospodării, iar din neştiinţă, cel care le are, ar vrea să aibă şi mai mult, doar-doar îi va ajunge. Aiurea s'ar sătura o casă numai cu cele câte-va prăjini din jurul gospodăriei multor săteni dela noi. Acelaş loc, dat pe mâna celor cari ştiu ce e pământul, nici nu s'ar mai cunoaşte. Până şi flori ar semăna, de bucurie că-l au.

Totul nu e întinderea de pământ la gospodarul priceput. Pentru a scoate din el folosul cel mai mare, e nevoe să ştie cum să-l lucreze. A învăţa la şcoală ori din cărţi, cât poţi cere dela pământ, e şi o mare datorie către ţară. Din rodul ogoarelor nu trebue să se hrănească numai cel care are norocul să-l stăpânească. Din prisos e dator să deie şi ţării, pentrucă numai astfel gospodăria cea mare, a ţării întregi, va merge ca lumea spre binele tuturora. Altfel, cu pământ mult, rodnic şi ales, cum nu este în alte părţi ,putem cunoaşte ce e sărăcia obştească, dând ţara pe mâna străinilor, de care abea am scăpat mai ieri.

DE CETIT LA SARBATORI. Bunicul.

Se scutură din salcâmi o ploaie de miresme.

Bunicul stă pe prispă. Se gândeşte. La ce se gândeşte? La nimic. Innumără florile cari cad. Se uită în fundul grădinii. Se scarpină în cap. Iar înnumără florile scuturate de adiere.

Pletele lui albe şi creţe par'că sunt nişte ciorchini de flori albe; sprâncenele, mustăţile, barba... peste toate au nins ani mulţi şi grei.

Numai ochii bunicului au rămas ca odinioară: blânzi şi mângâetori.

Cine trânti poarta?

Proverb: **După bună dimineaţă şi mulţumită.**

— Credeam că s'a umflat vântul... o bată-vă norocul, cocoşeii moşului!

Un băetan ş'o fetiţă, roşii şi bucălăi, sărutară mâinele lui *„tata moşu"*.

— Tătă moşule, zise fetiţa, de ce zboară păsările?

— Fiindcă au aripi, răspunse bătrânul sorbind-o din ochi.

— Păi, raţele n'au aripi? De ce nu sboară?

— Sboară, zise băiatul, dar pe jos.

Bătrânul cuprinse într'o mână pe fată şi în cealaltă pe băiat.

— O, voinicii moşului!..

Şi zâmbi pe sub mustăţi şi-i privi cu atâta dragoste, că ochii lui erau numai lumină şi binecuvântare.

— Tătă moşule, da cocorii un' se duc, când se duc?

— In ţara cocorilor.

— In ţara cocorilor?

— Da.

— Da rândunele, un' se duc, când se duc?

— In ţara rândunelelor.

— In ţara rândunelelor?

— Da.

— Tată moşule, aş vrea să-mi crească şi mie aripi şi să zbor sus de tot până în slava cerului, zise băiatul netezindu-i barba.

— Dacă ţi-o creşte ţie aripi, zise fata, mie să-mi prinzi o presură şi un sticlete.

— Da... hâ... hâ... poi ce fel... şi mie?

Fata se întristă.

Bătrânul o mângâie şi zise băiatului:

— Bine, să prinzi şi pentru tine, să prinzi şi pentru ea.

— Ţie două şi mie două... nu e aşa, tată moşule?

— Fireşte, ţie două, lui două şi mie una.

— Vreai şi tu, tată moşule? întrebă băiatul cu mândrie.

— Cum de nu.. mie un scatiu.

Ce fericiţi sunt!

Băiatul încălecă pe un genunchiu şi fata pe altul. Bunicul îi joacă. Copiii bat în palme.

Bunicul le cântă „măi cazace, căzăcele, ce caţi noaptea prin argele..."

O femeie uscăţivă intră pe poartă cu două doniţi de apă. Copiii tăcură din râs şi bunicul din cântec.

E muma lor şi fata lui.

Cum îi văzu:

— I... tată şi d-ta.... iar îi răzgâi.... o să ţi se suie în cap...

Bunicul ridică mâna în sus, aducând degetele ca un preot, care binecuvintează şi zise prelung::

— Lăsaţi pe copii să vie la mine!

— Biiine, tată, biiine... dar ştii... o bată-i focul de copii...

Proverb: Cum tu mie şi eu ţie.

Femeia intră în casă.

— Să-i bată norocul şi sănătatea, şopti moşul, ca şi cum ar fi mustrat pe cineva şi sărută în creştetul capului şi pe unul şi pe altul.

Şi iar începu râsul şi jocul şi cântecul.

Se osteni bunicul. Stătu din joc. Copiii începură să-l mângâie. Din vorbă în vorbă, copiii se făcură stăpâni pe obrajii bunicului.

— Partea asta este a mea.

— Şi partea asta, a mea!

— Mustaţa asta este a mea.

— Şi asta, a mea!

La barbă se încurcară. Bunicul îi împăcă, zicându-le:

— Pe din două.

Şi copiii o şi despicară, cam repede, că bătrânul strânse din ochi.

— Jumătate mie.

— Şi jumătate mie.

Şi după ce o împărţiră frăţeşte începură lauda

Băiatul :

— Mustaţa mea e mai lungă.

Fata:

— Ba a mea e mai lungă!

Şi băiatul întinse de-o mustaţă şi fata de alta, ba *a lui*, ba *a ei* să fie mai lungă.

Pe bunicul îl trecură lacrămile, dar tăcu şi-i împăcă zicându-le:

— Amândouă sunt deopotrivă.

— Ş'a mea ş'a ei!

— Ş'a mea, ş'a lui!

La obraji cearta se aprinse mai tare.

— Partea mea e mai frumoasă.

— Ba a mea, că e mai albă!

Bunicul zâmbi.

— Ba a mea, că e mai caldă!

— Ba a mea, că e mai dulce!

— Ba a mea, că nu e ca a ta!

— Ba a mea, că are un ochiu şi mai verde!

Bunicul abia se ţinea de râs.

— Ba a mea!

— Ba a mea!

Şi băiatul înfuriindu-se trase o palmă în partea fetei.

Fata ţipă; sări de pe genunchiul bătrânului, se repezi şi trase o palmă în partea băiatului.

Băiatul cu lacrămile în ochi sărută partea lui şi fata, suspinând pe a ei.

Proverb: Nepoftitul n'are scaun.

Mama lor ieşi pe uşă şi întrebă răstit:
— Ce e asta, vermi neadormiţi!
Obrajii bunicului erau roşii şi calzi. Şi, surâzând fericit, răspunse fie-sei:
— Lăsaţi pe copii să vie la mine!

DELAVRANCEA

CÂNTEC DE LEAGAN.

Stele'n Nistru, stele sus,
Dormi: povestea nu ţi-am spus
Stele'n Nistru 'mpădurit
Dormi: odorule iubit...
Te păzească îngeraş
Puiul mamei moldovean,
Mândru falnic, năzdrăvan
Să 'nverzeşti ca un stejar
Pază vechiului hotar;
Să-ţi lucească 'n frunte-o stea
Doar ne-o lumina şi ea.
Şi cu codru să te 'ntreci
Şi dumbrăvile să-i treci
Şi să-i baţi cărările,
Să ne sorbi durerile
Şi să treci la cela mal
Ţara să ţi-o scoţi din hal
De ocară apele
Puiul mamei scapă-le.
Să ne cânte zânele
Răsunând fântânele
Să ne râdă zorile
Să ne 'mbete florile
Stele 'n Nistru 'mpădurit
Dormi: povestea s'a sfârşit.

Preot A. MATEEVICI

SNOAVĂ.

Acu ci-că se împrieteniseră un Român de-al nostru cu un Bulgar. Într'o duminică zice Bulgarul prietenului:
— Bre, Ioane, vii la mine la masă pentru astăzi.
— Bine, bre Stoian, bine, oiu veni, cum nu.
Şi s'a dus. — La masă, printre alte bucate aduce bulgarul şi nişte salată de a lui făcută numai cu ardei şi cu ceapă, iute salata de mama focului, şi nu-i spune omului nimic.
Ia Românul o lingură, înghite.... şi ce să vezi dumneata? Să nebunească nu alta: ba fluera, ba fugea prin casă; nu-şi mai găsea locul. Gazda nu ştia ce să creadă. La urmă se mai linişteşte,

---

Proverb: Cum sărezi, aşa mănânci.

îşi ia ziua bună şi pleacă acasă, cu gând să i-o facă bulgarului.

In cealaltă duminică se întâlnesc la biserică.

— Bre Stoiene, fă-mi cinstea şi vină să ospătezi la mine.

Ceala primeşte fără multă vreme.

Aduce gospodarul borş, sarmale... la urmă aduce într'o scăfiţă şi nişte hrean ras muiet în oţet.

Bulgarul pune mâna pe lingură, ia odată voiniceşte... şi numai ce svârle lingura, care în sus, apucă nasul cu o mână, iar cu cealaltă mână scoate cuţitul dela brâu şi hârşti! tae nasul.

Da Românul de colo:

— Ce-i, bre Stoene? De ce ţi-ai tăiat nasul?

— Hei C'apoi de nu tăiat nasul, pocneau ochii.

SFATURI ŞI LEACURI. Antiseptice.

E un cuvânt care trebue să fie cunoscut, căci e prea des folosit ca să fie nebăgat în seamă. Insamnă acele doctorii care omoară microbii adică sămânţa boalelor. Te tai la un deget, ori chiar te sgârii mai adânc. La rană năvălesc microbii nevăzuţi, dar aflători ori unde. Acolo dând de sânge încep să se înmulţească, nasc puroi şi dureri. Din nimica toată, poate să ajungă să ţi se taie degetul sau chiar mâna, căci microbii nu numai că se înmulţesc la faţa rănii, dar pătrund şi în sânge aducând cangrenisire.

Dacă însă cum te-ai rănit te ungi cu tinctură de iod ori chiar cu spirt, şi apoi te legi cu o cârpă curată, lasă că ai omorît microbii dela rană, dar ai tăiat şi calea altora. Spirtul şi tinctura de iod sunt antiseptice. La fel mai sunt: acidul fenic cu care se stropeşte pe vreme de molimi, apoi sublimatul corosiv. Se mai întrebuinţează cu folos laptele de var, acidul boric şi apa oxigenată, minunată pentru răni. Mai toate însă sunt otrăvitoare, aşa că trebue de umblat cu ele, cu multă băgare 'n seamă şi scoase din calea copiilor.

PENTRU GOSPODINE. Invârtită cu nucă.

Sunt zile de sărbătoare, când gospodina poate pregăti şi ceva mai deosebit.

Se face aluatul moale, cu un ou, sare şi puţin apă caldă. Se lasă vre-o ½ de ceas, sub o tigae ferbinte. Se întinde foaia subţire, pe o faţă de masă curată. După ce se sbiceşte puţin, se unge cu unt topit şi se presară nuci pisate cu zahăr şi ceva scorţişoare. Se învârteşte foaia binişor, ridicând de capete faţa de masă. După ce s'a făcut sul, îl pui colac într'o tavă unsă. Tava se pune pe vatră sau în cuptor. După ce se rumeneşte puţin să dă la o parte. Cine are, face un sirop de zahăr în care a pus scorţişoară şi toarnă pe deasupra învârtitei, când o dă la masă.

Proverb: Dupa tingire şi capac.

BIBLIOTECA ATENEULUI POPULAR IAȘI

Oamenii de pe pământ nu sunt tot una de înalți, pentrucă nu toți trăesc în aceleași locuri. Nu e vorba de uriași ori de pitici, ieșiți întâmplător, din fiecare popor, ci e vorba de înălțimea mijlocie a tuturor oamenilor dintr'o țară. Un locuitor din țările Scandinave sau din Anglia e mai înalt decât unul dela noi. Înălțimea noastră mijlocie este cam de 1 metru 65 cm. Așa ar trebui să fie mai la toți. Vine însă beția ori sifilisul (sfrențele) ori prea marea sărăcie, care opresc creșterea în loc, dând acei închirciți, care nici de armată nu sunt buni.

S'a constatat că înălțimea mijlocie a oamenilor scade, cu cât ei trăesc mai spre ținuturile calde, spre ecvator, brâul pământului, și din potrivă e mai mare la popoarele care își duc viața prin ținuturile mai reci. Figura de mai sus arată tocmai această legătură între înălțimea omului și loc. Scandinavii și englejii sunt aproape de un lat de palmă mai înalți decât românii, iar aceștia aproape cu o palmă domnească mai răsăriți decât piticii de pe lângă ecvator, poporul cel mai mărunt din lume.

Proverb: **Cine înconjură, dă deadreptul.**

FEBRUARIE

DESPRE NEAM ŞI ŢARĂ

Moartea lui Constantin Brâncoveanu

Duminică, în sfârşit, la 15 August 1714, de Sîntămăria mare, ziua Doamnei şi aceia în care el însuşi îndeplinea 60 ani, soarta se îndeplini asupra lui şi asupra tuturor copiilor. Erau haini şi persoana, semînţia hainului se nimiceşte după lege. In cămăşi, cu picioarele goale şi capul descoperit, ei fură mânaţi înaintea Sultanului, ce privea de pe caicul său, a Vizirului ucigaş, a Curţii, a mulţimii fără milă, la Iali-Chioşc, „Chioşcul Mării", aproape de Seraiu.

Căzu întâi copilul de 17 ani, Matei, apoi, pe rând, toţi, Radu, mirele din ajun, Ştefan cel învăţat şi cucernic, mândrul Constantin. Bătrânul văzuse tot; ce mai poate fi moartea pe lângă aceasta? A fost oboseala călăului ori mila i-a putut slăbi braţul?, dar gâtul lui Constantin-Vodă se frânse de secure, fără să se rostogolească şi capul lui în ţărâna înroşită de sângele tuturor copiilor; pare că groaza împietrise acest nenorocit cap care nu voise să se desfacă de trup. „Cele 6 trupuri chinuite au fost duse pe uliţi" scrie un ambasador. „Apoi capetele au fost ţintuite de poarta cea mare a Seraiului, pentru a sta acolo, ca trupurile unor făcători de rele, în vileagul tuturora. Dar seara au fost aruncate în Mare".

Creştinii milostivi pescuiră sărmanele rămăşiţi ale mucenicilor. In mijlocul albastrei Mări de Marmara se înalţă, între celelalte insule ale principilor, Chalke, cu vechea ei mănăstire. Aci se făcu o îngropare pe furiş. Apoi, când, după multe lupte cu soarta, după grele cheltueli, după ani de surghiun la Chiutaie în Anatolia, Doamna Marica, ajutată de bunul Fanariot Ioan-Vodă Mavrocordat, care-i purta un respect deosebit, ca toată lumea de altfel, se întoarse acolo unde fusese Doamnă, rămăşiţele soţului ei fură aşezate sub o piatră fără inscripţie în marea biserică a gloriei lui, Sf. Gheorghe.

Astfel peri acela care, prin legăturile sale culturale cu Ardealul şi comitatele exterioare, ca şi cu Banatul, prin înrâurirea statornică pe care bogăţia şi autoritatea lui o exercitară în Moldova şi chiar cu multele lui legături de afaceri, cu fruntaşii negustori macedoneni, reprezinta, din Bucureşti, în paşnica şi trainica formă a culturii, unitatea organismului naţional românesc.

N. IORGA

Proverb: Lesne e a judeca pe altul.

DIN NEVOILE OMULUI

Şcoli de economie casnică

Şi gospodăria casei este un mare meşteşug. De ea atârnă nu numai mulţumirea celor din familie, dar şi sănătatea copiilor. Vine omul trudit dela muncă; dacă nu găseşte curăţ în casă, un fel de mâncare mai acătării făcut, îi e lehamete de viaţă. Din potrivă gospodina care ştie să ţină buna orânduială în toate, curăţenie pretutindeni, care ştie economisi dela orice, aduce în casă bucuria bunului traiu şi a zilelor mulţumite. Copiii cresc în învăţătura hărniciei, a ordinei, a chibzuelii şi cu drag îşi aduc aminte de mama care i-a crescut, arătându-le cum trebue dusă viaţa.

Buna gospodină nu e legată numai de belşug în casă. In strâmtorare se vede mai bine purtarea ei.

Gospodăria se învaţă dela mamă, dacă ea e bună gospodină.

Ca şi la plugărie însă vremurile au adus prefaceri şi în gospodărie.

Ce a fost bun pe vremea bunicăi, azi nu se mai cată, aşa în cât obiceiurile deprinse dela moşi-strămoşi nu mai ajung să deie tot ce se cere. Pentru aceia sunt *şcoli* zise de *menaj* sau de gospodărie sau de *economie casnică*.

Fetiţele dela 13 până la 18 ani, având patru clase primare, sunt primite în orice şcoală de asemenea natură.

La fiecare şcoală este şi internat, unde fetele sunt deprinse cu întreţinerea unei gospodării. Vreme de trei ani ele învaţă câte ceva din religie, din istoria neamului ori cunoaşterea ţării. Capătă cunoştinţi de cum se ţine socoteala casei, cum se îngrijesc şi se cresc copiii, precum şi de tot ce are nevoe la gospodărie, precum creşterea vitelor, a albinelor, a viermilor de mătase, apoi cum se ţese, cum se croeşte şi se coase albiturile ori hăinuţele pentru copii.

Nu învaţă numai carte; nu ies doamne, deprinse să poruncească altora. Pe lângă cunoştinţele folositoare cuprinse în cărţi, fetele se deprind cu tot ce înseamnă lucru într'o gospodărie. Ele fac bucate, ţese, mulg vacele, grijesc în casă, mă rog sunt ca la casa lor, numai că sunt supraveghiate, îndrumate, povăţuite de conducătoare pricepute.

Când ies din şcoală au o zestre mare: sunt bune gospodine, şi doar nu e avare mai mare la casa omului, decât femeia gospodină.

In asemenea şcoli se primesc, după numărul locurilor, chiar şi fete care nu-s trecute de 17 ani, dar n'au avut norocul să înveţe carte. Ele fac numai practica, sunt scutite de carte, măcar că tot le învaţă cum să scrie şi să citească.

Proverb: Multe greşeşti, multe înveţi.

In Țara Românească sunt mai multe școli de felul celor pomenite, resfirate în tot cuprinsul ei. In anul trecut au funcționat în următoarele locuri, pe fiecare an numărul școlilor tot înmulțindu-se:

Barcea	Jud.	Tecuci	Folt	Jud	Hunedioara
Belinți	„	Caraș-Severin	Lucăcești	„	G.-Humorului
Budișteni	„	Muscel	Pietroșeni	„	Vlașca
Brătești	„	Fălticeni	Porumb.-de-jos	„	Făgăraș
Bucecea	„	Botoșani	Sic	„	Solnoc Dobâca
Bălțătești	„	Neamț	Teiu	„	Argeș
Ciorani	„	Prahova	Vădeni	„	Gorj
Cluj	„	Cojocna			

Părinții cari doresc mulțumire în viața casnică a fetelor lor, să nu ocolească aceste școli ,ci să-și deie odraslele la ele, fiind siguri că nu le va părea rău.

Nu e vreme perdută, cum socot unele mame, în neștiința lor. Din potrivă învățătura gospodărici aduce și economie de vreme și de osteneli. Din toată casa, gespodina este cea mai necruțată. Ea muncește pentru toți. Ea cată de copii, de bărbbat; ea spală, cârpește, face bucate. Abea după ce toată lumea în casă s'a culcat, cade și ea de oboseală, sculându-se cu noaptea în cap. Se istovește curând, părând bătrână când este încă în toiul vieții.

Osteneala istovitoare a gospodinei, se poate economisi prin orânduire și chibzuință, care nu se pot deprinde decât prin învățătură. Aceasta se capătă în scoliie de economie casnică.

*

La ce *ziare* și *reviste* se poate abona gospodarul:
Neamul românesc pentru popor scos de *N. Iorga.*
Duminica poporului scos de *S. Mehedinți.*
Vestitorul satelor care apare în Bogdănești (J. Fălticeni).
Cultura poporului care apare în Cluj.
Libertatea care apare în Orăștie (Jud. Hunedoara).
Lumina satelor care apare în Sibiu.
Albina revistă, apare în București Str. Dr. Kalenderu 10.
Câmpul revistă, apare în București Căsuța poștală 80.
Foaia plugarilor revistă, apare în Chișinău.

Proverb: **Gură multă, ispravă puțină.**

Momiţele, a căror isprăvi s'au mai arătat în *Calendarul gospodarilor* din 1924, nu s'au liniştit. Alergând încoace şi încolo, ajung la fereastra unei pivniţe. Zărind cum scoate crâşmarul vin din poloboc, dau şi ele să guste din vin. Neştiind cum să umble cu caneaua, trag de ea şi . . . (vezi ce au păţit la pag. 55).

DE CETIT LA SĂRBĂTORI. Puiul.

Intr'o primăvară, o prepeliță aproape moartă de oboseală, — că venia de departe, tocmai din Africa, — s'a lăsat din sbor într'un lan verde de grâu, la marginea unui lăstar. După ce s'a odihnit vreo câteva zile, a început să adune beţişoare, foi uscate, paie şi fire de fân, şi şi-a făcut un cuib pe un muşuroiu de pământ, mai sus ca să nu i-l înece ploile; pe urmă, şapte zile dearândul, a ouat câte un ou, în tot şapte ouă mici ca nişte coşeturi şi a început să le clocească. Ai văzut cum stă găina pe ouă? Aşa stă şi ea, doar că ea în loc să stea în coteţ, stă afară, în grâu; şi ploua, ploua, de vărsa şi ea nu se mişca, ca nu cumva să pătrunză o picătură de ploaie la ouă. După trei săptămâni i-au ieşit nişte pui drăguţi, nu goi ca puii de vrabie, îmbrăcaţi cu puf galben ca puii de găină, dar mici par'că erau şapte gogoşi de mătase, şi au început să umble prin grâu după mâncare. Prepeliţa prindea câte o furnică ori câte o lăcustă, le-o firimiţa în bucăţele mici şi ei pic! pic! pic! cu cioculeţele lor, o mâncau numai decât. Şi erau frumoşi, cuminţi şi ascultători, se plimbau prin împrejurul mamei lor şi, când îi striga: *pitpalac!* repede veneau lângă ea. Odată, prin Iunie, când au venit ţăranii să secere grâul, ăl mai mare dintre pui n'a alergat repede la chemarea mă-sii şi, cum nu ştia să sboare, haţ! l-a prins un flăcău cu căciula. Ce frică a păţit, când s'a simţit strâns în palma flăcăului, numai el a ştiut; îi bătea inima ca ceasornicul meu de buzunar; dar a avut noroc de un ţăran bătrân, care s'a rugat pentru el:

— Lasă-l jos, mă Marine, că e păcat de el, moare. Nu-l vezi că-i deabia cât luleaua?

Când s'a văzut scăpat, fuga speriat la prepeliţă, să-i spuie ce-a păţit. Ea l-a luat, l-a mângâiat, şi i-a spus:

— Vezi ce va să zică să nu asculţi? Când t'ei face mare, o să faci cum vei vrea tu, dar acum, că eşti mic, să nu ieşi niciodată din vorba mea, că poţi să păţeşti şi mai rău

Şi aşa trăiau acolo liniştiţi şi fericiţi.

Din seceratul grâului şi din ridicarea snopilor se scuturaseră pe mirişte o groază de boabe, cu care se hrăniau şi măcar că nu era vreo apă prin apropriere, nu sufereau de sete, că beau dimineaţa picături de rouă depe firele de iarbă. Ziua, când era căldură mare, stau la umbră în lăstar; după amiază, când se potolia văpaia, ieşiau cu toţii pe mirişte; iar în nopţile răcoroase se adunau grămadă ca sub un cort, sub aripile ocrotitoare ale prepeliţei. Incet, încet, puful depe ei s'a schimbat în fulgi şi pene şi cu ajutorul mamei lor, au început să sboare. Lecţiile de sbor se făceau dimineaţa, spre răsăritul soarelui, când se îngâna ziua cu noaptea şi seara în amurg, căci ziua era primejdios din pricina hreţilor, care dădeau târcoale pe deasupra mirişte.

***Proverb*: Se cunoaşte puica pe creastă.**

Mama lor îi aşeza la rând şi-i întreba: „*Gata?*“ „*Da*“, răspundeau ei. „*Una, două, trei!*“ Şi când zicea „*trei*“ *frrrrr!* sburau cu toţii dela marginea lăstarului tocmai colo lângă cantonul depe şosea şi tot aşa îndărăt. Şi mama lor le spunea, că-i învaţă să sboare pentru o călătorie lungă, pe care trebuia, s'o facă în curând, când o trece vara. „Şi o să sburăm pe sus de tot, zile şi nopţi, şi o să vedem dedesubtul nostru oraşe mari şi râuri şi marea“.

I. BRĂTESCU-VOINEŞTI

DOINĂ DIN MUNTENIA.

Foaie verde-a bobului,
Necăjit ca mine nu-i,
Jelui-m'aşi vântului
Vântul suflă sus la munte
Şi n'are timp să m'asculte.
Foaie verde-a bobului,
N'am o scară să mă sui
Sus în slava cerului
Să iau cheia să descui
Să dau drumul dorului
Pe faţa pământului
Pe deasupra Codrului.

ODINĂ DIN BUCOVINA.

Frunză verde măr mustos
Drag mi-a fost omul frumos
Şi călare şi pe jos
Că şi noaptea-i luminos.

CÂNTECUL STEAGULUI

Steag, ce mai păstrezi în [cute],
Urma gloriei trecute,
Astăzi poţi desfăşură
Flamura or'unde-ţi place,
Zid de săbii îţi vom face
Toţi, — şi te vom apără!
Vino, sfânt simbol, şi du-ne
Cum ne-ai dus şi'n vremi [străbune],
Sub Ştefan şi sub Mihaiu;
Umple văile de larmă,
Praf şi zăngănit de armă
Tropot şi nechez de cai!
Sune goarna, urle tunul!
Cu iubire toţi ca unul
După tine vom sburà!
La izbândă sau la moarte,
Cum va fi ursit de soarte,
Inainte! Marş! Ura!

ST. C. IOSIF

Proverb : **Nu închide lupul în stână.**

LEACURI ŞI SFATURI. Incuerea (constipaţia).

Multe boli grele îşi au isvorul în necunoaşterea celor mai obişnuite reguli de sănătate. Una din acestea este şi neeşirea regulată cu scaunul. Incuierea este pricina durerilor de cap într'una, aduce boli grele de maţe cum e apendicita sau chiar înodarea. Trânzii, supărăcioşi, adese vin ca urmare a incuerilor dese, necătate. La femei mai ales, poate aduce şi stârpiciunea.

Omul pe cât mănâncă, pe atâta trebue să dele din trup, ceia ce a rămas dela mistuire, îngrămădit în maţul gros. Necurăţeniile nu pot adăsta prea multă vreme în trup, fără ca zămurile ieşite din putrezirea lor să nu pătrundă adesea în sânge şi boala e gata. De aceia obiceiul cel mai firesc este de a se deprinde omul, de mic copil, a ieşi afară la anumit ceas, mai bine dimineaţa.

Când cineva însă sufere de încuiere, trebue să-şi schimbe felul mâncării. Să mănânce mai mult legume, multe fructe crude sau mai bine sub formă de chiseliţe, apoi chişleag, zăr. Un leac minunat de a scăpa de încueri, este să iai în fiecare seară înainte de culcare, o ceaşcă de lapte acru de vacă sau lapte bătut, ţinând obiceiul câteva săptămâni.

Când încuierea ţine de 2—3 zile, nu trebue de lăsat de azi pe mâne. In cazul acesta se iau purgative (curăţenii), ca unt de reţin, apă de Breazu şi altele arătate în *Calendarul Gospodarilor* pe anul 1923

PENTRU GOSPODINE. Urzici sleite.

In unele părţi ale ţării, urzicele au şi dat colţ în luna aceasta. Se aleg, mai mult vârfurile şi se opăresc. Se pun la foc cu apă rece şi cu o ceapă întreagă. Când sunt fierte bine, se strecoară, se pune în ele o lingură de făină de grâu şi se freacă la un loc, până ce se face un aluat subţire. I se pune zama rămasă dela strecurat, se dă la fiert din nou, până ce scade bine.

Cu hrean sau mujdeiu de usturoi pe deasupra, cine vrea adăugând şi ceapă prăjită cu ulei, e o mâncare minunată, mai ales cu mămăliguţă moale.

Boiele scoase din plante.

Prin multe părţi gospodinele harnice, mai ţes scoarţe, cătrinţe ori oprege. Numai că se folosesc de vopseli de anilină, cumpărate din târg. Lasă că sunt prea oacheşe, dar se şterg repede de soare. Mai de demult foloseau gospodinele vopsele trase din burueni, mai trainice, şi cu felurite ape gingaşe. Cum se pot scoate asemenea vopsele din burueni se prinde din cărţulia *„Meşteşugul văpsitului cu burueni* de *A. Gorovei*, tipărită în biblioteca *Cunoştinţe folositoare* (Seria B. No. 22. Preţ 3 lei).

***Proverb*: Lipsa pisicilor, bucuria şoarecilor.**

MARTIE

DESPRE NEAM ŞI ŢARĂ. Horia la Impărat.

Deasupra Zarandului şi încins într'un brâu îngust de munţi aspri şi înalţi, şerpueşte râul Arieşul, în a cărui sălbatică vâle stau pitulate, printre stânci şi păduri, numai sălaşe neaoş româneşti, adăpostiri ale mândrilor Moţi din ţara Abrudului.

Mai sus, pe Arieş, se văd satele Cămpenii, Ponoarele, Scărişoara şi Vidra, ce se reazămă spre apus de munţii Bihorului; iar în fundul cel mai adânc al văilor, chiar la obârşia Arieşului, zace Albacul, satul de naştere al lui Horia.

Horia din Albac, iobagiu de pe domeniile Statului, fost-a el, mai întâiu, precum se pretinde, cătană împărătească?

Aceasta e probabil şi ce este mai probabil este că el ştia scrie şi citi, că vorbiă nemţeşte şi fără îndoială că, prin mintea şi isteciunea lui, era privit ca omul cel mai de frunte şi mai de temeiu dintre ţăranii Români din ţinuturile împrejmuitoare.

Pe dânsul îl aleseră dar ei, în mai multe rânduri, ca să ducă la Viena plângerile lor către Impăratul.

Intr'un rând chiar, văzând ei că, din câte bunuri le făgăduise, nimic nu se împliniă, încredinţaţi fiind că vina nu este a monarhului, ci a nemeşilor, a vicespanilor şi solgabirăilor, adică a boierilor, prefecţilor şi subprefecţilor unguri, ei legară cu jurământ pe trimisul lor, ca să nu se întoarcă înapoi, până nu se va fi încredinţat cu ochii cum că împăratul le-a citit jalba.

Horia jură şi, plecând pe jos la Viena, — ca şi în alte rânduri, — avu vreme, în patru săptămâni cât ţinu drumul, să plănuească cum va face a-şi plini juruirea.

Horia era om cu minte şi încercat; el ştia bine că împăraţilor nu le prea place a-şi pierde vremea cetind lungi jeluiri.

Iată dar ce se gândi să facă:

Impăratul Iosif avea obiceiul foarte lăudabil de a primi pe oricine în palatul său. Vizitatorii de orice treaptă se înşirau, la anumite ore ale zilei, în lungi galerii, şi monarhul, trecând pe dinaintea fiecăruia, îl întreba ce-i este de lipsă.

In ziua când veni şi rândul lui Horia de a fi cercetat de Iosif,

el zise că vine cu plângeri dela Românii din Ardeal şi-i înmână o hârtie, în care toate acele plângeri erau cuprinse.

— „Bine, voinice; voiu îngriji eu de voi!

— „Aşa e, mărite Impărate, — răspunse Horia, — dar eu am venit aci legat cu jurământ dela ai mei, ca să văd pe Măria ta, cetind cu ochii Măriei tale, cartea noastră; că de-i ceti-o însuţi, bine ştim noi cu toţii că nu ne-i uita".

Iosif zâmbi cu bunăvoinţă şi deschizând hârtia, iată, ce ceti într'însa:

„Mărite Impărate!
„Impărţeala săptămânii:
„Patru zile de robot (adică de clacă);
„A cincea la pescărit;
„A şasea la vânătoare;
„Şi toate acestea la o laltă, numai pe seama domnului.
„A şaptea zi, doară-i a lui Dumnezeu!
„Apoi, judecă, prea drepte Impărate, cu ce o să ne mai plătim şi noi de bir şi de toate cele dări!"

De am crede ceea ce au mai spus în urmă Ungurii, Horia, în acelaş rând sau în altă întrevedere a sa cu Impăratul, i-ar fi zis că, dacă nu se va face dreptate iobagilor români, apoi ei au să şi-o facă înşişi, ucigând pe toţi domnii lor unguri.

Iosif ar fi răspuns atunci, scurt şi coprinzător:

„Faceţi voi aceasta".

Spus-a sau nu a spus într'astfel Iosif Impăratul, noi ştim că în toamna anului 1784, Horia era întors acasă în Ardeal şi colinda mereu satele româneşti din Bihor, din Zarand, din Haţeg, din Abrud şi din Zlatna, îndemnând pe iobagi a împlini voinţele Impăratului, dela care ei trebue să aştepte numai bine şi ajutor.

A. ODOBESCU

DESPRE NEVOILE OMULUI. Despre sămânţă.

Agricultorul vrednic, care şi-a lucrat bine pământul, trebuie să-şi aleagă şi cureţe bine sămânţele pentru a se aştepta cu drept la un rod îmbelşugat mai cu seamă dacă şi timpul este prielnic.

Vorba spusă de popor, „că ceeace sameni aceea şi culegi" este foarte înţeleaptă şi se adevereşte întotdeauna în plugărie.

Deaceea este bine ca totdeauna înainte de timpul sămănatului agricultorul să se îngrijească de seminţele ce voieşte a le sămăna şi dela care aşteaptă o mulţumitoare rodire.

***Proverb*: Pânea nu vine singură la tine.**

Pentru aceasta se cere ca să ştim, că o sămânţă ca să fie bună trebuie să fie întreagă (nespartă), bine coaptă, să aibă putere cât mai mare de încolţire să fie cât mai curată, adică să nu aibă sămânţă de buruieni.

Asemenea trebuie să nu fie atinsă de mălură şi tăciune.

1. Astăzi este pe deplin dovedit, că plantele mici în timpul răsăriturei se hrănesc cu făina bobului lor, atâta vreme, până când ş'au putut forma rădăcioarele ca să se înfigă în pământ, pentru a-şi lua hrana iar tulpiniţa să iasă afară la faţa pământului şi să se înverzească. Vedem dar, că cu cât bobul va fi mai mare, cu atât va da plantei în timpul răsărirei o hrană mai îndestulătoare, făcând'o mai puternică. Cu toţii ştim că viţeii alăptaţi rău când sunt mici, cu greu se îndreaptă mai târziu. Tocmai aşa se întâmplă şi cu plantele.

Deaceea, pentru a avea semănături cu creştere frumoasă, trebue să semănăm seminţele cele mai mari şi cele mai grele.

Unii cultivatori folosesc pentru semănat seminţele cele mai mici sub cuvânt că sunt mai spornice, fără să-şi dea seama că aceasta este o rea gospodărie.

Seminţele trebue să fie *bine* coapte, fiindcă numai acestea au puterea marea de încolţire şi răsar în timpul cel mai scurt.

3. Puterea de încolţire a unei seminţe este de mare însemnătate a o cunoaşte, fiindcă dela ea atârnă, câtă sămânţă trebuie să semănăm la pogon, jugăr, falce sau desetină.

Ca buni sfătuitori recomandăm a se face totdeauna înainte de semănat încercare de încolţire a seminţelor şi mai cu seamă când ele sunt cumpărate.

In chip practic se pune pământ sau nisip într'o oală de flori, o cutie de lemn, sau o strachină, în care se samănă 100—200 boabe. Se udă din când în când, aşa că pământul să fie umed şi să păstreze căldură potrivită adică în odaia de locuit. Acelaş rezultat îl putem căpăta punând boabele în strachină între două bucăţi de pânză şi ţinând cu grije umezeala necesară. Când sămânţa este foarte bună vor răsări în genere peste 90 boabe dintr'o sută.

4. Unul din cusururile mari ale plugăriei noastre, este amestecul de buruieni în seminţele ce avem, mai cu seamă neghină, măzăriche, pălămidă şi altele. Din această cauză plugarii, cari nu caută a scăpa de ele, au totdeauna la vânzarea mărfei multe greutăţi şi trebue să vândă totdeauna mai eftin. In afară de aceasta culeg şi rod mai puţin fiindcă buruienile mănâncă cu multă lăcomie hrana pe care pământul trebuia să o dea semănăturilor sale. Este deci înţeleaptă vorba care zice că: „buruienele mănâncă din aceiaşi strachină cu agricultorul nepriceput".

Plugarul iscusit se poate însă destul de uşor scăpa de ele,

***Proverb*: Orice măsură, îndestulare bună.**

nesămănând nici un bob, fără a trece sămânța prin vânturătoare și trior.

5. Mălura și tăciunele sunt deasemenea mari vrăjmași ai semănăturilor noastre și sunt mari pagubele pe cari ni le fac în gospodăriile unde sunt lăsate ca să se întindă în voe. Contra lor însă avem cea mai bună și sigură doctorie și anume saramurarea semințelor cu piatră vânătă (sulfat de cupru) înainte de semănat.

Topind un kgr. piatră vânătă la una sută litri apă, facem cea mai bună zeamă, cu care udând bine sămințele, omorâm și sămânța de mălură și tăciune, care sub formă de praf, se află așezată pe boabele sănătoase.

Dacă semințele ce avem, ar fi atacate de mălură și tăciune și ar avea și multe semințe de buruieni, atunci este chibzuită treabă a schimba sămânța cumpărând alta, bună, din localitate sau apropiere, fiindcă e sfântă vorba: „Ceeace sameni aceea culegi".

(Din revista «Câmpul» scrisă anume pentru plugari) GEORGE CIPĂIANU

DE CETIT DE SĂRBĂTORI

Gura lumei.

Un moșneag, odată, avea să ducă niște mălai la măcinat. Moara era departe de satul lui, iar moșneagul, sărac, n'avea drept avere de cât un măgar. Avea și un copil de suflet, pe care-l creștea din sărăcia lui.

Și așa fiind, încărcă măgarul cu desagii cu popușoi, luă și pe copil cu el și apucă la drum, încet, încet. Dela o bucată de vreme, văzu moșneagul că copilul își cam târâie picioarele. Ostenise se vede, neînvățat cu umbletul prea lung. Pe moșneag îl prinse mila și-l aburcă pe spinarea măgarului.

Tocmai când era copilul mai voios, se întâlnesc în cale cu niște oameni.

— Da bine, măi băete; nu ți-e rușine să stai cocoțat pe desagi și moșul, bietul, să meargă pe jos?

In mintea lui băiatul le dădu dreptate. Scoborându-se de pe măgar, se rugă de moș, ca să se mai odihnească și el puțin. Abea apucară a mai merge o bucată de drum și iaca alți drumeți în cale.

— Moșule, moșule! ce hain trebue să mai fii! Nu ți-e milă de bietul copil? Nu-l vezi că abea mai poate merge?

Aferim de om!

— Hai, sui și tu, dragul moșului, lângă mine. Au dreptate oamenii.

Și așa măgarul îi ducea pe amândoi. Tocmai când începură se urce o costișă, alți oameni scoborau drumul.

— Ptiu! bătu-v-ar Dumnezeu să vă bată! Pe semne că amândoi ați înebunit. Nu vedeți că deșelați măgarul?

Proverb : **Fudulia și sărăcia sunt surori.**

Moşneagul şi copilul se deteră jos, trăgând măgarul după ei. Când au ajuns pe vârful dealului nu mai puteau de osteneală. Le curgeau sudorile de pe frunte, căci era tocmai în toiul zilei şi soarele bătea în plin.

In calea lor iarăşi se nimeriră nişte drumeţi.

— Halal de minte! zise unul din ei. Acum copilul ca copilul, D-tale, moşule, să nu-ţi treacă prin cap că măgarul de aceia e măgar, ca să ducă poveri? De ce nu vă suiţi, pe el? Voi să vă umpleţi de năduf şi dobitocul să meargă a gale?

Moşul şi copilul se aşezară la umbra unui copac, de pe marginea drumului, ca să mai poposească o vreme.

— Bine, tată moşule, începu băiatul. Eu nu pricep pe oamenii aceştia. Când m'am suit eu, mi-au spus că fac rău; când ne-am suit amândoi, mai să nu ne bată, iar acum când am lăsat măgarul în voie, zic că suntem proşti.

— Nu te potrivi la oameni, dragul moşului. Nici odată nu-i mai poţi împăca. Dacă te-ai lua după vorba lor, urli ca lupii. In viaţa ta, să nu cauţi decât ce-ţi spune mintea, judecând drept şi cum se cade.

Anume am făcut ce au zis unii şi alţii, ca să vezi şi tu că nu trebue să te ţii după gura lumiii, că dai în gropi.

REGELUI NOSTRU

Toţi am sorbit amarul pân' la fund...
Dar nimenea ca Tine, Rege!
Durerile's mai crude când s'ascund,
Şi obştea nu prea le 'nţelege.

Să'Ţi schimbe vrură meşterii streini
In aur de oţel Coroana.
Tu? Preferaşi cununa grea de spini,
Imbrăţişând cu noi prigoana.

Şi tot ce ne-au svârlit duşmanii răi,
Sălbăticie şi ocară,
Lovi'n Femeia şi Copiii Tăi,
Tu cel mai bun Român din ţară!

D'acuma noi suntem legaţi pe veci
De Tronul Tău... Ne leagă lanţul
Imensei suferinţi prin care treci:
Rege 'nfrăţit cu Dorobanţul!

Iar lăcrămile, sângele vărsat,
Vor pune, Sire, pentru Tine,
Peste Coroana'Ţi mândră de-Impărat,
Mărgăritare şi rubine!

O. RANETTI

Proverb: Oala dogită în zadar o mai fegi.

TURCUL ŞI LINTEA.

Era pe semne pe vremea turcilor. Un agă turcesc, nimeri într'un sat la casă de creştini, unde dădu peste o biată babă, că ceilalţi fugiseră de groaza zaverii şi-a păgânilor.

Baba nu mai ştia ce să-i facă Turcului să-l îmbuneze. Printre alte bunătăţi îi dădu o strachină cu linte fiartă. Turcu nu mai mâncase pe semne aşa mâncare. Cum îi dădu de gust, începu a mânca de se minuna baba de el.

— Pune baba de asta, cum se chiamă bre?

— Linte agă, linte Măria ta!

— Dea Dumnezeu sameni una mână, facă una chila, pune baba, mai pune bre; şi mâncă Turcul, nu se încurca, ba se descinse şi de brâu să-i fie mai în voie.

Săturat în cele din urmă, îi zise babei.

— Buna baba bre, bună mâncarea ta. Sameni una mână, facă una chila...

Se culcă Turcul. Der să vezi ce poznă.

Nu se mai putea astâmpăra acuma săracul de el. Făcuse cărare bătută dela pat afară şi de afară la pat.

A doua zi, întrebă pe babă, dar posomorit.

— Cum zici babă, că se chiamă mâncarea de aseară?

— Linte măria ta, linte. Să-ţi mai dau?

Turcu, când auzi sări în sus:

— Samănă una chila, faci una mâna, şi răcni la babă de o vâri în sperieţi. Apoi o sbughi iar pe uşă cu mâna la pântece.

De atunci Turcii nu mai mănâncă linte.

Din rev. «Albina» scrisă anume pentru popor).

PETRU GH. SAVIN

DOINĂ DIN BIHOR.

Dela noi pân' la Popeşti
Răsărit'au flori domneşti,
Dar cine le-a răsărit?
Bădiţa când a venit —
Dar cine le-a sămănat?
Bădiţa când a 'nturnat.

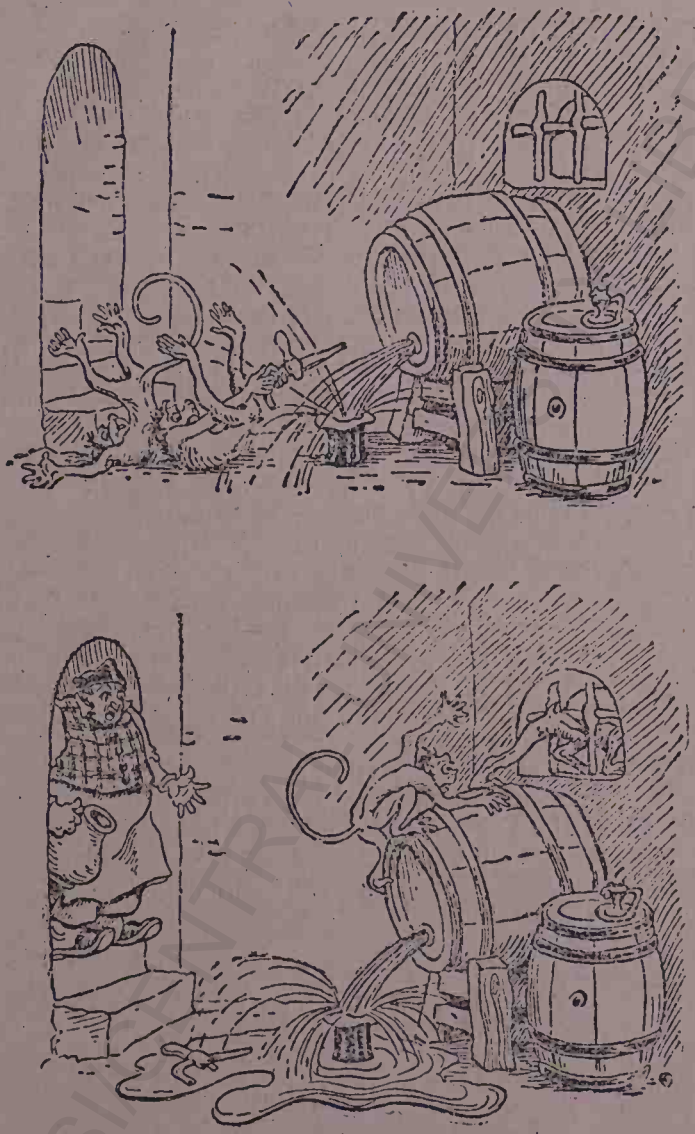
CHIUITURĂ.

Fata mamii hărnicuţă
cată 'n ladă-o cămăşuţă,
trei sunt rupte, trei sunt sparte,
două nu se ţin pe spate.

VORBE CU TÂLC.—*Căruia m'a înşelat întâi, aferim; iar de m'a amăgit al doilea rând, încă îi mulţumesc, că a mea este vina.*

(DIM. ŢICHINDEAL).

Proverb: Când nu te doare capul, s'nu'l legi. (Macedonia).

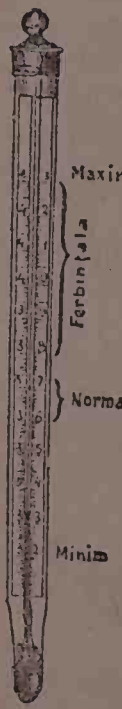

Punându-se amândouă să tragă de canea, . . . huştiuluc cad pe spate şi vinul dă năvală peste ele. Intorcându-se crâşmarul să mai aducă o cană de vin, vede cu spaimă pozna ce i-au făcut momiţele, care se reped spre fereastră, făcându-se nevăzute, până ce iarăşi se vor ivi în *Calendarul Gospodarilor* pe anul 1926. (Desemnat de *C. Moiaş*, după alţii).

BCU SIBIU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LEACURI ŞI SFATURI. Gradul.

Boalele grele vin cu ferbinţeli. Mama pricepută are obiceiul să puie dosul mânei pe obrazul îmbujorat al copilului, ori îl sărută pe frunte şi îndată îşi dă sama dacă copilul are căldură; căldură înseamnă boală şi grije mare. E dreptul că mâna îţi poate arăta când copilul are fierbinţeală, dar nu-ţi poate spune câtă. Este ferbinţeală şi ferbinţeală, după boală. La o boală grea, omul arde nu altă ceva. Doctorul are un instrument, numit *grad* sau *termometru*, care îi e de mare ajutor. Nu e rău ca gospodinele mai cuprinse şi cu copii, să aibă câte un grad în casă.

Gradul e de sticlă, de aceia trebue umblat cu el cu mare băgare de seamă. Intr'o ţevie subţire, umflată la capăt, se află argint-viu. Când se pune gradul subsuoară, ţinut strâns, argintul-viu se încălzeşte, se umflă şi n'are încotro să se întindă decât în lungul ţevei. Astfel arată gradele, adică cât de mare e ferbinţeala. In lungul ţevei sunt nişte liniuţe, însemnate cu numere. Când e omul sănătos, argintul viu nu trece peste liniuţa care arată 37 grade. Cum se ridică mai sus, înseamnă că e căldură; cu cât se ridică cu atât ferbinţeala e mai mare. Dacă se urcă peste 40 grade, ajunge 41, 42 ori mai rar 43, atunci e pericol mare. Trebue în grabă de adus din pământ doctorul. E rău şi când argintul viu se scoboară şi în jos. Când arată 32 de grade, moartea e la uşă.

Căldura se iea de obicei de două ori pe zi, dimineaţa şi spre seară şi se înseamnă gradele pe o bucată de hârtie. După o boală grea, cu ferbinţeală îndelungată, scoborârea argintului viu, aduce un oftat de uşurare şi pentru doctor, dar mai cu seamă pentru cel care îngrijeşte de aproape de bolnav, căci arată lecuire.

PENTRU GOSPODINE. Ştevie cu orez.

In luna Martie cum e mai rău cu de ale mâncării. Ce a fost în camară, peste iarnă, e pe isprăvite, pe când din grădină încă nimic nu se poate culege. De acea buna gospodină se bucură de ce creşte mai repede pe câmp: urzici, curpen, grăuşor, drehle, ciuperci, ştevie.

Din ştevie de obicei se face borş. Se fac şi alte mâncări săţioase. Aşa e ştevia cu orez.

Se opăreşte ştevia. Se pune apoi într'o cratiţă la un loc cu o lingură-două de orez, şi cu ceapă prăjită, tăiată mărunt. Se umple cu apă şi se ferbe, până ce scade binişor. E o mâncare foarte gustoasă.

***Proverb*: Când n'ai, pui şi mult şi puţin.**

APRILIE

DESPRE NEAM ŞI ŢARĂ.

Din vremea Fanarioţilor.

Trei împărăţii se băteau pe noi; iar când se hotărau să facă pace, Ruşii cereau Moldova, Nemţii Valahia — cârjile de aur ale bătrânii Turcii — şi luptele reîncepeau.

Numele Domnilor ca şi faptele lor, se amestecau în pulberea acelor lupte. Ei vin şi se duc din porunca Sultanului, şi în bogăţiile pe care le agonisise văd viitoarele domnii, pentru ei sau pentru ai lor.

Sub Ion Mavrocordat — cel mai lacom şi mai asupritor dintre toţi domnii pe care ni i-a trimis Fanarul — văcăritul ajunge să se ia de trei ori pe an, încât oamenii încep să-şi ucidă vitele ca să-şi mai scurteze din cele dări. De atunci o fi mai rămas cântecul:

Cine are pătru boi
Capu-i urlă de nevoi.
Eu că n'am nici o păreche
Pun căciula pe-o ureche!

Pe vremea asta de cumplită ananghie, îşi întinde Rusia mrejile ei asupra ţărilor noastre, Puternică, lacomă, vicleană, ea zice că ridică spada „în numele Mântuitorului şi al creştinătăţii", şi cheamă la sînul ei, subt înalta ei ocrotire, toate popoarele „drept-pravoslavnice".

Turcii înţeleg, printr'un fel de presimţire mai mult, că cel mai mare vrăjmaş al lor e Muscalul, şi'n ura de moarte a celor 2 împărăţii se cumpăneşte, pentru mai bine de un veac, soarta ţărilor Române.

Gospodarii acestei vremi se schimbă tot mai repede; căci tot mai mult se teme Sultanul să nu-i tragă Ruşii în partea lor. Ei îşi deschid drumul la domnie de obiceiu prin slujba de dragoman al Porţii; pe acolo trec şi puţinii pământeni ce mai întrerup doar cu numele şirul Domnilor fanarioţi.

De aceea nici nu poate fi vorba de-o gospodărie închegată. Câteva măsuri de îndreptare, ce se încearcă din când în când, ţintesc mai mult la sporirea şi strânsul mai uşor al dărilor, decât la buna şi trainica îngrădire a ţării.

Muscalii sunt neadormiţi, — ei caută în toate felurile să ademenească pe Români şi să-i tragă 'n partea lor: iscoade, călugări,

---

***Proverb*: Care caută, acela află.**

negustori, iconari, ostaşi cu vază, cutreeră Moldova şi Muntenia, ispitând, împărţind bani, făgăduind marea şi sarea bieţilor oameni buimăciţi de nevoi, ce nu mai ştiu nici ei pe cine să creadă, încotr'o s'apuce. Mulţi dintre vechii noştri boeri, şi mai ales preoţii, văd în prefăcuta Rusie mântuirea neamului Românesc!

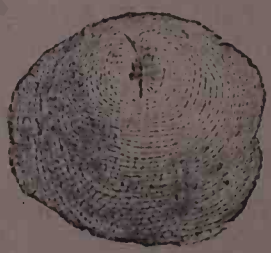
Aveau să vadă ei Românii, curând după aceea, şi multă vreme după aceea, cum ştie să umbrească milostiva Rusie!

A. VLĂHUŢĂ

DESPRE NEVOILE OMULUI. Cultura cartofilor.

După grâu şi popuşoiu, ba poate mai de seamă decât popuşoiul, este cartoful. In *Calendarul Gospodarilor* de pe anul trecut, 1924, s'a dat 12 feluri de mâncări făcute din cartofi. Nu sunt toate. La multe popoare e saţul casei. Din făină de cartofi amestecată cu făină de grâu ori de secară se face pită bună, care pe deasupra nu se usucă aşa lesne, ţinând proaspătă mai multe

zile. Cartofii sunt şi hrană minunată pentru vite, oi şi porci, mai ales amestecaţi cu grăunţe ori fân. Din cartofi se fabrică şi scrobeală, folosită în ţesătorii şi la alte meşteşuguri.

Se păstrează uşor în beciuri sau chiar uscaţi, dacă sunt tăiaţi felii. Aşa dar cartofii au multe, felurite şi însemnate folosinţe. Unde mai pui că cresc lesne acolo unde grâul nu dă spic, fie spre munte, fie în ţinuturile mai reci.

De felul lui cartoful e de departe, de peste nouă mări. A fost adus în Europa, din America de Sud, târziu de tot, cam după moartea lui Ştefan cel Mare. Intâi a fost adus în Spania; la noi cu mult mai târziu.

La început poporul nici n'a vroit să audă de cartofi. Ii socotea otrăvitori. Numai pe vremea unei foamete cumplite, cam cu vr'o 40 ani după omorârea lui C. Brâncoveanu (1769), s'au hotărât şi ţăranii din Franţa să mănânce cartofi. Şi asta numai cu şiretenie din partea unui om de bine, *Parmentier*. El să-

---

Proverb: Ca vremea nici un dascăl mai bun.

mănă câteva fălci cu cartofi, iar la rodire le păzea cu armata. Punea soldaţi de pază numai ziua. Ţăranii, curioşi din fire şi cărora nu le prea arde de bunul altora, împinşi şi de foame, veneau noaptea şi furau cartofi. Parmentier doar atâta dorea, ca să se convingă sătenii, greu să-i abaţi altfel dela credinţă ori obiceiu, de bunătatea cartofilor şi cât de săţioşi sunt. Văzând în adevăr sătenii că s'au înşelat socotindu-i otrăvitori, au început a cere de sămânţă şi a pune în ogoarele lor. De atunci sunt ţări întregi care se hrănesc mai mult cu cartofi.

La noi cartofii să pun mai ales în Ardeal şi Bucovina. In vechiul regat cultura lor e restrânsă în unele judeţe, cum e Roman sau mai spre munte. Şi e păcat. Acum când săteanul are pământul lui, măcar câte o jumătate de hectar ar trebui să-l samene, cu cartofi. Această plantă nu prea alege în ce pământ e, dar atâta cere, ca pământul să fie bine arat, afânat, pentruca să-şi poată înfige rădăcinele scurte. Mai pe urmă cere o muşuroiere şi atâta. Unde se fac culturi mai întinse, e neapărată nevoe ca să fie stropit cu piatră vânătă, ca şi viţa, căci frunzele de cartofi sunt atacate de mană. Se mai cere de asemenea şi alegrea cartofilor pentru sămănat, căci a ajuns acum să fie zeci de varietăţi, după întrebuinţarea ce i se dă sau după pământ. S'au ajuns să se capete tuberculi, aşa se zice cartofului scos din pământ, şi în greutate de ½ de kilogram. Unii sunt mălăeţi, sfărămăcioşi la fert, alţii mai tari la miez; unii au peliţa netedă şi trandafirie, alţii sunt scorţoşi. Unii sunt lungueţi, alţii rotunzi. Mă rog, omul a ajuns să-i facă aşa cum îi trebue, numai alegând sămânţa şi îngrijindu-i.

Cartoful este o hrană sănătoasă si săţioasă; n'ar trebui să lipsească măcar din grădina gospodarului şi din altă pricină.

Vremea e schimbăcioasă. Rar an când ploile cad la vreme şi pentru popuşoiu şi pentru grâu. Mai adesa când grâul dă rod mai slab, popuşoii rodasc mai mult sau pe dos. Dar sunt şi ani când vremea e din potrivă şi pentru popuşoi şi pentru grâu. Gospodarul chibzuit trebue să puie pe pământul lui cam de toate. Nu se face una, se face alta şi hrana îi e asigurată. Nici pământul care-l are, nu e tot, tot una. Asvârlind aceaşi sămânţă, de popuşoi ori grâu, pe orice pământ, adeseori ani dearândul abea îşi scoate sămânţa.

Cartofii, tocmai de aceia sunt buni, în afară că sunt săţioşi, că pot rodi şi într'un pământ mai năsipos, nude nici popuşoiului, nici grâului nu-i merge.

Cultura cartofului trebue să intre în planul de sămănare a gospodarului chibzuit.

Proverb : Ce e lesne, nu e bun.

DE CETIT LA SĂRBĂTORI. Fără Paşti.

Preotul Muşat dintr'un sătucel, se dusese la o moară cu paraclisierul, ca să macine câţiva saci cu grâu şi cu porumb. Şi fiindcă nici în satul lor, nici în satele învecinate nu erau mori, preotul fusese nevoit să se ducă tocmai al patrulea sat.

Era în postul Paştelui.

Injugă boii la car, puse grăunţele într'însul şi hăis-cea, merse omul pe îndelete, şi tocmai a doua seară ajunse la moară. Până să-i vie rândul de măcinat mai zăbovi vreo două zile, căci era mare îmbulzeală. Când să bage în coş, auzi trăgând clopotele. De odată îi sări inima.

Se duse iute şi cercetă, apoi se întoarse repede şi zise ţârcovnicului:

— Aide, dascăle, mai iute acasă, că ne-a apucat Paştele de pe urmă.

— Ce spui părinte?

— Iată aci în sat a şi sosit, şi până în ziuă va ajunge şi la noi; ce să ne facem?

— Să le mai oprim niţel.

— Aşi! nu se poate.

— Dar ce facem grăunţelor ce am adus să măcinăm? îl mai întrebă paraclisirul.

— Că bine zici tu, dascăle. Rămâi tu dar aici, grăbeşte de isprăveşte mai curând, şi vezi de vino într'un suflet, că eu mă duc să fac Invierea.

— Dar cum se făcu posna, părinte, de te apucă Paştele aşa fără veste?

— Dracul ştie, răspunse preotul. Eu atât ştiu că postul cel mare este de patruzeci şi opt zile. Atâtea şi boabe de porumb am pus în buzunar la lăsatul de sec. In fiecare zi am scos câte unul şi acum, când caut, văz că mai sunt încă multe. Pesemne că s'a ismenit lumea.

Pasămi-te preoteasa băgase de seamă că soţul său purta boabe de porumb în buzunare, bănuise că îi place a ronţăi în post, când şi când, câte o boabă la lucru, şi-i mai adăogase o mână, înainte de a pleca la moară. Sărmana, credea că făcând aşa, umblă după gustul bărbatului.

Asta fusese ce zăpăcise pe bietul preot.

Ajungând acasă, supărat şi abia răsuflat, începu a trage ale clopote de credeai că o să le spargă. Oamenii se mirară cum de, aşa din chiar senin, îi chiamă popa la biserică. Aflară că este sântele Paşti, după ce se adunară. Săvârşind slujba Invierii, se întoarse preotul acasă cătrănit şi copleşit de ruşine. Aci găsi pe preuteasa supărată foc.

Proverb: Cercarea moarte nu aduce.

— Da, bine, părinte, ce mai fuse şi asta? Ce fel de Paşti mai făcuşi şi sânţia ta, fără colaci, fără ouă roşii şi fără să ne dai de veste de mai înainte, ca să ştim şi noi ce facem?

— Ia, fă şi tu cum vei putea, răspunse preotul. Nu ştiu cine dracul a gonit Paştele cu câteva zile mai înainte. Şi dacă era să fie după boabele de porumb din buzunarul meu, eram s'o ducem tot într'un post. Noroc de nişte creştini ai lui Dumnezeu din satul unde am fost la moară şi dela cari am aflat că a sosit Paştele.

— Ce spui, părinte, de boabe şi de fătat? Eu ţi-am pus o mână, sunt acum câteva zile, socotind că îţi place să le ronţăi.

— Taci, preoteasă! Ptiu! ucigă-te toaca, satana, mă speriasem că o să rămânem fără Paşti.

P. ISPIRESCU

CÂNTEC DIN MARAMUREŞ.

Eu de nu mi-aşi şti horî
De dor mare m'aş topi,
Dar cu gura hore-mi spui,
Cu inima legi îmi pui
Cum cu mândrul să m'adui [1]);
Cu gurița hore-mi trag,
Cu inima legi îmi fac,
Cum mândruțului să-i plac.

GHICITORI

Mihai sfarancioc
Şade lângă foc
Îşi unge curelile,
Sucește musteţile.

(Pisica; mâța).

Am o vacă: până n'o pui cu picioarele în sus, nu pot s'o mulg.

(Ploșca).

CUVINTE CU TÂLC.

Dacă nu eşti vrednic de treabă.
Nu-ţi bate capul de geaba.

A. PANN.

Fericirea adevărat cu cât se vechește, cu atât mai mult se fericește.

D. CANTEMIR.

Lacrimile săracilor nici soarele, nici vântul nu le poate usca.

I. NECULCE

1. Să mă desmierd.

Proverb: Mult trăeşti, multe vezi.

CINE E MAI MARE.

Lucrătorii de tot felul
Merg la han, un prânz să facă;
Iar hangiul, să nu tacă?
Zice: „Hai, poftiți, intrați,
„Făr' de nici o supărare,
„Începând cu cel mai mare!"
Adică pe rând să meargă
Și să intre toți treptat,
După cum le-i meșteșugul,
Mai de preț, mai însemnat.

Auzind așa, cismarul
Vrea să intre și el zice:
— „De n'aveați voi cisme-
acuma,
„Mai puteați veni pe-aice?
„Dintre toți eu sunt mai mare;
„Dați-mi drumul la intrat!
„Meșteșugul cismăriei
„Este cel mai însemnat".

— „Ba nu", zice tăbăcarul,
„Las' atunci e rândul meu;
„Pielea bună pentru cisme
„Cine-o face? N'o fac eu?

— „O! Ba nu", zice brutarul,
„Rândul meu e, frățioare,
„Căci eu pâine de n'aș face,
„Mori cu cismele'n picioare".

— „A! Ba nu", morarul zice,
„Nici tu pâine nu ne-ai da
„Dacă n'ai avea făina,
„Dacă eu n'aș măcina!"

— „Hei", răspunde-atunci
plugarul,
„Dar eu grâu de nu ți-aș da.
„Tu la moara ta, sărmane,
„Doară vânt de-ai măcina!"

— „Da, mă rog", zidarul zice,
„Ce vorbești tu, ce gândești?
„Casă eu de nu ți-aș face
„„Ai puteà tu să trăești?

— „Ba eu", zice croitorul,
„De n'aș coase și croì,
„Făr' de haine, nu te teme,
„N'ai ajunge a mai zidì.
„Dați-mi drumul, hai, să intru
„Căci sunteți chiar biru ți,
„Nu sunt eu doar cel mai mare?
„Hai, din ușe vă feriți!"
— „Ce, feriți?" tâmplarul zice,

„„Tu mai mare decât mine?
„Mai la urmă vezi, doar' ușa
„N'am făcut-o pentru tine!"

Deci cu 'ncetu-așa dearândul
Toți cu toți se rânduesc,
Dară nici că se 'nvoesc.
Iar hangiul zice: „Stați!"
„Că deasurda vă certați!
„Tu ești mare, altul iară,
„Dar nici unul nu-i mai mare;
„Mare este fie-care;
„„Unul d'alt aveți nevoi,
„„Una sunteți între voi!"

TH. SPERANȚIA

— Bună ziua, nea Istrate!
— Trei boboci de rață, frate.
— Nea Istrate, tu ești surd!
— Pe colea, trecea un cârd.
— Nea Istrate, ce vorbești!
— De ai băț le și lovești.

Proverb: Incălzește-te cât arde focul.

Răstignirea Domnului

După un desemn dintr'un Triod-Penticostar românesc din anul 1550.

Proverb: Semeni cu lacrimi, culegi cu bucurie.

LEACURI ŞI SFATURI. Frigurile de baltă.

Frigurile de baltă sunt foarte răspândite la noi,, ca şi în ţările vecine, Rusia, Bulgaria şi Serbia. Ele se prind mai ales de copii, de şi nu cruţă nici pe oamenii mari. Te ia deodată cu frig şi fiori, de-ţi clănţăie dinţii în gură. Nu ţine decât 1—2 ceasuri şi te dă pe urmă în fierbinţeală mare; pielea arde şi e uscată, iar bolnavul nu mai poate de sete. Fierbinţeala se sfârşeşte cu sudoare multă, după cari bolnavul cade în somn.

Boala vine tot la 3 şi 4 zile şi ţine câte odată şi câte-va luni.

Nu este decât un mijloc de însănătoşire: *Chinina*. Se ia dela spiţerii, sau dela primăria din sat.

In afară de lecuire însă este de nevoe a păzi pe cei sănătoşi de boală. Frigurile nu se iau dela om la om, ca alte molime. nu se capătă nici dacă beai apă după castraveţi cruzi.

Boala e adusă de *ţânţari;* nu de toţi ci de anumiţi

C. Infăţişarea ţânţarului: D. PUIUL.
1. Cum stă ţânţarul nevătămător.
2. Cum stă ţânţarul care dă friguri.

ţânţari. E bine să fie cunoscuţi, pentru a fi omorâţi ori unde se întâlnesc. Ţânţarul care aduce frigurile, când stă pe perete, are trupul înclinat cu capul în jos şi cu pântecele 'n sus. Acela trebue omorât fără milă. Când înţapă şi dă de sânge, lasă o picătură de stupit cu sămânţa frigurilor. Boala e gata. Ţânţarii mai au obiceiul că-şi pun ouăle în apă. Ca să împuţinezi frigurile tot ce e băltoacă în jurul casei trebue uscată, ca să n'aibă unde să cuibări ţânţarii.

PENTRU GOSPODINE. Ochiuri.

Se pune apă se clocotească. Când a fiert, se dă vasul la o parte, ca să nu mai clocotească. Se sparg ouăle, unul câte unul, la jumătatea cojii. Se lasă să fiarbă puţin până ce se întăreşte albuşul, iar gălbenuşul rămâne moale. Se scot bine şor cu o lingură iarăşi câte unul; se pun pe un talger şi se toarnă peste ele puţin unt topit. Cu mămăliga moale şi brânză, e saţul casei.

Proverb : **Puţin şi des, face mult.**

MAI.

DESPRE NEAM ŞI ŢARĂ. DOMNITORUL.

La 10 Maiu 1877, ţara noastră s'a rostit neatârnată. Această zi, de zece Maiu, e cea mai mare şi mai frumoasă dintre sărbătorile neamului românesc. Ea are o întreită însemnătate, că trei lucruri mari şi hotărîtoare ale sorţii noastre s'au petrecut într'această zi.

In vremile măririi noastre, stema domnească a Românilor erà purtată de Voevozi vrednici şi cu iubire de neam. De pe capul lor treceà pe capul fiilor ce-i aveau, şi erà linişte în ţară şi stema noastră dătătoare de spaimă printre duşmani. Dar ne-au ajuns vremile urgiei păgâneşti, când Turcii smulgeau cu deasila coroana de pe capul Domnilor noştri, punând-o pe capul cui le plăceà lor, iar în urmă Turcii şi-au făcut bătaie de joc din coroana noastră; o zvârleau pe drumuri, şi cine se scula mai de dimineaţă şi puneà mai întâi mâna pe dânsa, acela ne stăteà Domn.

Şi se îngrămădeau asupra ei toţi veneticii, şi se împingeau şi se certau, şi umblau în calea Sultanilor cu şoapte şi cu bani, şi se perindau aduşi de vânturi la Domnia ţării ca vremea rea cu cea bună în zilele toamnei. Şi din mâini rele ajungeà Domnia în şi mai rele mâini, şi biata noastră ţară fugind de ploaie da de noroaie şi când se credeà scăpată de un rău, se pomenià cu zece din nou izvodite.

Schimbarea Domnilor e bucuria nebunilor, şi două mutări de locuinţă te păgubesc ca şi când ţi-ar fi ars casa odată. Iar nouă ni se topise sufletul cum ne tot ardeà casa în cap prin mutarea nesfârşită a Domnilor. Şi ne-am luptat şi am alergat, s'ajungem în rândul stăpânirilor înţelepte şi s'avem domnie statornică. După unirea Munteniei cu Moldova, sub Domnul Cuza, am bătut

---

Proverb: Cine păgubeşte, se înţelepţeşte.

la toate uşile Domnilor puternici din Europa, ca să ne mântuie de răul schimbării Domnilor, să ne deă temeinică aşezare în scaun, şi să ne vedem iarăş stemele domniei, ca în veacurile vechi, trecând la moartea tatălui de pe capul cărunt pe tânărul cap al fiului său. Căci numai atunci sânt stemele cinstite şi iubite de ţară şi cu vrednicie purtate de Domn, când dela tatăl cel străduitor să le lase întregi şi neştirbite fiului său, ele trec în linişte la fiu, care de mic s'a obicinuit cu ele şi le cunoaşte ca odoare rămase din părinţi şi din strămoşi. Dar nu când sânt cu mânie azvârlite în drum, rupte şi batjocorite de cel ce e silit să le părăsească, şi ridicate de jos cu hohotele de râs ale celui ce se împiedică de ele.

Şi nu eram noi neam aşà de ticălos,, ca să ne urgisească Dumnezeu într'atâta de mult şi aşà de multă vreme. Cu ajutorul lui, şi cu străduinţa noastră ni s'a împlinit dorul şi am întors vremurile vechi şi păsurile sorţii.

La 10 Maiu 1866 s'a urcat în scaunul domniei româneşti Prinţul Carol, ca Domn statornic şi fără clintire din partea Turcilor şi cu aşezământul ca stemele Domniei să treacă din tată la fiu. Nu ni L'a dat nimeni cu de-asila; noi L'am ales de bună voie şi după bună chibzuinţa noastră. Ne-am gândit că dacă alegem Domn pe un om de-ai noştri, Român, îndreptăm numai pe jumătate răul, şi că tot mai lăsăm o rămăşiţă de foc şi de boală şi că din scânteia mică s'aprinde focul mare, precum din puţină sămânţă de boală vine la urmă peirea.

Ca să nu dăm prilej, nici cât un fir de păr, să ne certăm iarăşi noi de noi pentru Domnie, ne-am adus un Domn de neam străin. Şi cu asta am pus sfârşit tuturor nădejdilor trufaşe şi pornirilor nebune. Că de-am fi ales Domn român, s'ar fi pornit iarăşi ca de-atâtea ori certurile aducătoare de ucidere între fraţi; mulţi socotindu-se ori mai buni decât Domnul, ori având mai multă dreptate, după vr'un moş de-al strămoşului lor, să prindă scaunul ţării,, ori ascultând de şoaptele duşmanilor ţării, ori făcând numai ca ispititul care zice: de ce el, şi nu eu?

Iar un Domn străin, dintr'o seminţie de oameni puternici şi stăpânitori de ţări, ne stă pavăză puterii noastre. El avea putinţă să ne ajute nu numai cu mintea şi cu sabia, dar şi cu vaza seminţiei Sale, cu hotărâtorul cuvânt al ei, căci cine are rude tari e tare însuşi.

G. COŞBUC.

Proverb: **Bea paharul până'l plin.**

DESPRE NEVOILE OMULUI. Grija sufletului.

Amarnic s'au mai schimbat oamenii dela războiu încoace. Aşà de mare ce a fost grozăvenia vremurilor de sânge şi sărăcie, încât pare că toţi s'au speriat să nu mai vie alte zile de nevoi şi cată numai cum să adune bani sau să petreacă zilele în chef. Dela o palmă de loc să face moarte de om, iar dela o vită rătăcită în ogor se ajunge la bătae. Firea omului s'a sălbăticit. Feciorii nu mai au respect de cei bătrâni ,iar numărul copiilor din flori pe an ce merge se măreşte.

A slăbit şi omenia. Om la om nu mai caută cu drag; pare că sunt numai duşmani. Cei cu stare nu cred celor nevoiaşi; pomenele de demult, obişnuinţă creştinească bună, se tot răresc. In schimb pentru o cumetrie se cheltuesc mii de lei, iar la o nuntă din sat se duc banii de pe munca de o vară. Nici măsură în vorbe, nici măsură în fapte nu mai este.

Omul sălbăticit, nu mai caută spre Dumnezeu. Pare că l'a uitat. Bisericele sunt goale iar preotul ceteşte evanghelia în pustiu.

Aceasta e calea peirei sufleteşti. Omul nu poate trăi râvnind numai bunurile pământeşti, trecătoare. Mai are nevoe şi de grija sufletului, căci numai prin bunătate, omenie şi dragostea aproapelui se deosebeşte de dobitoacele, care-l înconjoară. Cu cât vremurile sunt mai grele, cu cât nevoile sunt mai mari, cu atâta sufletul fiecăruia să fie înclinat la ajutorare şi fapte bune.

Grija sufletului cade în sarcina bisericii. Biserica trebuie să fie mai des cercetată. Cuvântul evangheliei străpunge inima, sfredeleşte mintea şi împrăştie gândurile rele. Pilda Mântuitorului stă în faţa celui cucernic, mereu. Pe urmele Lui călcând cât de puţin, aflăm calea mulţumirii şi a fericirii, care nu vine nici odată din goana după arginţi. Avuţia e bună numai atunci când îţi dă putinţa să înlesneşti traiul altora; altfel e ghiara diavolului pătrunsă adânc în trup. Nici familia, nici ţara nu poate duce departe numai cu oameni răi, avani după câştig repede, cu ură împotriva altora. Merge cât merge, dar la urmă se năruie totul. Dimpotrivă când între membrii aceleiaşi familii domneşte dragostea, respectul şi cuvântul cel bun, ori când între cei de acelaş neam dăinueşte cinstea,, îngăduinţa şi omenia, numai atunci un popor e pe calea traiului veşnic, iar fiecare om se simte că în adevăr trăeşte pe pământ ca om.

Proverb: **Pacea la om, odihna vieţii.**

DE CETIT LA SĂRBĂTORI

Bătrâni.

De ce m'ați dus de lângă voi
De ce m'ați dus de-acasă?
Să fi rămas fecior de plug
Să fi rămas la coasă.

Atunci eu nu mai rătăceam
Pe atâtea căi răzlețe,
Ș'aveați și voi în curte-acum
Un stâlp la bătrânețe.

M'aș fi 'nsurat când isprăveam
Cu slujba la 'mpăratul
Mi-ar fi azi casa 'n rând cu toți...
— Cum m'ar cinsti azi satul....

Câți ai aveà azi Dumneata
Nepoți, să ți zică: Moșu....
Le-ai spune spuză de povești...
Cu împăratul roșu....

Așa... vă treceți, bieți bătrâni
Cu rugi la Preacurata
Și plânge mama pe ciaslov
Și'n barbă plânge tata....

O. GOGA

CĂSCATUL.

Un om, cam prostănac, se însurase cu o femee frumoasă și deșteaptă. Omul nostru era bogat iar femeia se lăcomise nu la el,, ci la avere, că-i greu de trăit în sărăcie. Ș'apoi frumoși și deștepți găsești când vreai, dacă ai cu ce trăi.

Intr'o sară, gospodarul împreună cu femeia, se duse la crâșmă să mai petreacă puțin și el cu lumea. Și cum în crâșmă era fel de fel de lume, femeia stând la o parte (căci prostul o temea și de buruene) căscă deodată cu un flăcău sdravăn și frumos.

Cum văzu prostul aceasta, luă femeia și ieși din crâșmă. In loc să meargă spre casă, apucă în spre pădure.

— Am să te spânzur, soiu rău ce ești, să scap lumea de o ticăloasă ca tine.

Proverb: Invățul are și desvăț.

In pădure, umblând să aleagă copacul de care să-şi spânzure nevasta, să întâlni cu un Român.

— Ce tot umbli, bre, din pom în pom ca şi căscatul din om în om? îi zice drumeţul.

— Oare aşa să fie? Uite ce păcat era să se întâmple de nu mi te scoteà Dumnezeu în cale.

Şi de atunci omului nostru îi veniră minţile la cap.

M. LUPESCU.

CÂNTEC DELA ROMÂNII DIN BULGARIA.

Măi băete Grigoraş
Te 'nsuraşi şi mă lăsaşi!
De-i găsì vr'una ca mine
Facă-ţi Dumnezeu vr'un bine!
Da' de ăi găsì vr'o tigoară
Să dea Dumnezeu să moară!
Rămâi cerşitori la ţară,
Să cerşeşti cu poala făioară,
Să te aducă Dumnezeu
Pingă bordeiaşu' meu
Să te mai dărui şi eu!

Cules de E. BUCUŢĂ.

ÎI CRAPĂ BUZA...

Se spune că un ţigan se duceà într'una la naşul său, şi-i cereà împrumut de ale gurii Dar când luà împrumutul, nu uità ca să zică: „Pune, năşulică, cu vârf şi îndesat!". Dela o vreme naşu-său nu i-a mai dat nimic.

„Naşule, îi zice într'o zi ţiganul, şi mie mi-o fi ruşine să cer, dar şi ţie de atâta ruşine că-ţi cer şi nu vreai să-mi dai, ţi-au crăpat buzele toate".

CHIUITURI.

Fata care joacă rău
Prăpădi-o-ar Dumnezeu;
Iar pe cea ce joacă bine
Ad'o Doamne lângă mine.

Lângă mine cine joacă?
Ia joacă o biată fată:
Nu-mi pasă că nu-i bănoasă,
Dar îmi place că-i frumoasă.

Din Revista: *T. Pamfilie.*

Proverb: **In oala acoperită, nu ştii ce fierbe.**

LEACURI ŞI SFATURI.

Ducă-se pe pusti: (Epilepsia)

Epilepsia sau Ducă-se pe pustii e o boală care chiar după nume se vede cât e de supărătoare şi urîcioasă. Ea se arată mai des la copii până la vârsta de 20 ani, de şi se ţine, mai rar, şi de cei mai vârstnici. E o jale să vezi un biet copil nevinovat cum se sbate jos ca turbaţii. Boala se arată ziua şi noaptea, la orice ceas. Bolnavul cade din picioare ori unde s'ar află şi ai crede o clipă că e mort. Nu se mişcă şi nici nu răsuflă. Pe urmă încep svârcolirile feţei, a mâinilor, a picioarelor; ochii sunt numai sânge, iar din gură curg bale. Răsuflă greu şi iute. Pe urmă iar e liniştit de crezi din nou că e mort. Incet încet îşi vine în fire şi nici nu ştie ce s'a întâmplat cu el.

Impotriva acestei boale leac nu prea este. *Bieţii copii bolnavi sunt nevinovatele jertfe ale părinţilor beţivi de regulă.* Aceasta e moştenirea nenorocită pe care o lasă un părinte care nu ştie decât drumul la crâşmă. Epilepsia şi sărăcia sunt urmările beţiei.

Neputând scăpă de boală decât cu vremea, singurele îngrijiri ce se pot dă sunt atunci când se întâmplă atacul. Ca să nu-şi muşte bolnavul limba cât scrâşneşte din dinţi, să i se bage între dinţi o bucată de pânză îndoită în două trei. De cum a căzut să i se desfacă hainele la bumbi, iar bolnavul să fie pus pe un mindir şi culcat pe partea stângă.

Când are semnele că răul se întoarce, ameţeli, vărsături, i se poate uneori înlătură atacul dându-i-se să înghită ghiaţă ori apă cu câtevă picături de apă de trandafiri.

PENTRU GOSPODINE.

Ciulama de ciuperci.

Se fierb ciupercele bine, punându-se în oală şi o ceapă întreagă, un morcov sau păstârnac. Se prăjeşte într'o lingură de unt câte o lingură de făină de grâu, se rumeneşte şi se stânge cu zama de ciuperci. Se pune ciulamaua peste ciuperci, mai dă un clocot şi e gata de dat la masă, mâncându-se cu mămăliguţă

•

Vorbe cu tâlc. Vasul cel fără fund, măcar câtă apă ai turnă într'însul, nu-l mai poţi umpleà. *(Grigore Urechie).*

Unde Domnii închid uşile supuşilor săi, acolo şi supuşii închid inimele Domnilor săi. *(Niculae Muste).*

Proverb: La gardul uscat, proptele verzi.

1 IUNIE.

DESPRE NEAM ŞI ŢARĂ. Vechiul Regat

In vâltoarea patimilor deslănţuite după răsboi, multe rele s pun în sama vechiului Regat. Toate ocările cad asupra lui. Cei care-l vorbesc de rău, nu numai că nu-l cunosc, dar nici nu se încumetă să-i ştie trecutul. Astfel ar află că nu este ţară din Europa în care să se fi muncit mai cu spor ca în Vechiul Regat. Ii vine uşor ardeleanului şi bucovineanului să spue că în Vechiul Regat nu este aceeaşi aşezare ca în Ardeal ori Bucovina.

Ei nu ţin însă socoteală că pe când în Ardeal, ungurii, care se credeau stăpâni pe veşnicie, de sute de ani lucrează pentru orânduirea obştească, tăind şosele, îndreptând ape, înmulţind drumurile de fer, adevărata viaţă gospodărească a Vechiului Regat începe abea din 1861 Decembrie în 11, când s'a proclamat unirea deplină a Moldovei cu Muntenia şi când s'a deschis cel dintâi parlament. De atunci încep, pe dibuitele deodată, toate lucrările care sunt la temelia unui stat aşezat. La 1860 se înfiinţează Universitatea din Iaşi, cea mai veche; de atunci prind a se înfiinţă şcoli pentru popor. Cea dintâi linie de drum de fer între Bucureşti şi Giurgiu s'a deschis abea în 1869. Ce însamnă 50 ani în viaţa unui stat! E o clipă, faţă de sutele de ani în care s'a lucrat spornic în alte ţări mai vechi In 50 de ani însă s'a desfăşurat atâta muncă ,în cât Vechiul Regat a ajuns în multe, statele mai bătrâne. Toate oraşele sunt legate prin drumuri de fer; şosele se intind pe văi şi munţi. S'au creiat şcoli în oraşe şi comunele principale. Şi în vremea aceasta, România poartă 3 răsboaie din care iesă invingătoare.

Nu; e păcat să se arunce ponosul asupra părţii din ţară care a dovedit ce pot săvârşi Românii şi mai ales care ş'a jertfit aproape un milion de tineri în puterea vârstei, vlaga neamului, pentru a aduce Unirea tuturora sub acelaş Rege.

Vechiul Regat dinpotrivă trebue să servească de chezăşie, pentru ceia ce se poate croi în viitor în România întregită, dacă toţi românii, uniţi la un loc, vor fi insufleţiţi de dragostea de ţară şi neam.

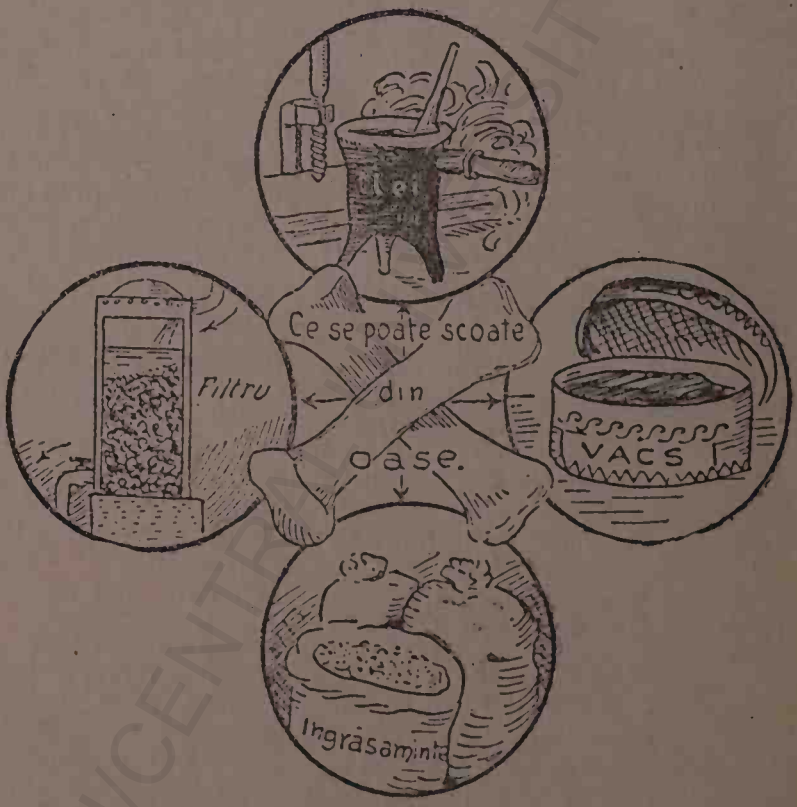
Vorbe cu tâlc. De primejdia din casă foarte cu anevoie a se feri fie-cui. *(M. Costin).*

Vremile şi voia lui Dumnezeu nu sunt în voia domnilor *(M. Costin).*

Proverb: **Pluta fără apă nu merge.**

DIN NEVOILE OMULUI. Oasele (ciolanele).

La noi, băştinaşii se dau sau în partea plugăriei dacă rămân la ţară sau în partea funcţiunilor dacă sunt la oraşe. De aceia negustoria şi meşteşugurile sunt mai ales în mâna streinilor de neam. In scurtă vreme acestora le merge bine, prind chiag, iar noi îi jinduim sau uneori, pe nedrept, îi vorbim de rău. Vina nu e a lor. Ei sunt mai iuţi în hotărîre şi apucă drumuri nebătute de noi. Din nimica prind a se înstări şi apoi sbor tot mai sus.

Din câte nu se poate face bani dacă este voinţă şi priceperel Iată bună-oară oasele, ciolanele. Stau asvârlite pe toate câmpurile. Când piere o vită oasele ajung împrăştiate peste tot locul, până ce putrezesc, mâncate de umezeala din aer.

Şi câte nu se pot face din oase! Aiurea se strâng ca iarba de leac, căci sunt cătate şi plătite destul de bine. Gospodarul chib-

Proverb: Tot cuiul îşi află gaura.

zuit nu le aruncă, ci le pune într'un colţ adăpostit din curtea lui, căci la urmă şi el singur le poate folosi la o vreme de nevoe.

Inainte de toate oasele cuprind în ele un îngrăşământ minunat pentru ogoare. Arse şi sdrobite, trecute prin sită şi împrăştiate pe ogoare, dau hrană plantelor şi umflă bobul. Aiurea, unde pământul de sămănat să drămăluieşte ca aurul, sunt fabrici numai de sdrobit oasele. Făina de oase se vinde ca pânea caldă.

Oasele sunt căutate de fabricile de zahăr. Cine şi'ar puteà închipui că zahărul curat şi alb ca omătul, ajunge aşa numai după ce trece prin cărbuni de oase, cum se vede în figura alăturată a stânga. Vacsul de dat pe ghiată, ca şi alte unsori, tot cu părţi din oase se face, după cum din oase se scoate şi cleiu minunat. Intr'un os proaspăt nu este numai piatră ci şi un suc gras care lipeşte între ele firele de piatră. Când se pune osul în oţet tare, cu vremea pierde partea minerală, rămânând ca un sgârciu. E partea din care se scoate cleiul. Când din potrivă osul se pune'n foc, sgârciul arde şi rămâne numai piatra. Osul ajunge sfărâmicios ca un ciob de oală. Aşà se capătă făina de oase.

Dintr'un lucru de nimic, asvârlit ca netrebnic, cei pricepuţi scot bani şi huzuresc în traiu.

DE CETIT LA SĂRBĂTORI.

Punguţa cu doi bani.

Erà odată'o babă şi-un moşneag. Baba aveà o găină şi moşul un cocoş; găina babei se ouà de câte două ori pe fiecare zi, şi baba mâncà o mulţime de ouă, iar moşneagului nu-i dà nici unul. Moşneagul într'o zi pierdù răbdarea şi zise:

— Măi babă, mănânci ca în târgul lui Cremene. Ia dă-mi şi mie nişte ouă ca să-mi prind pofta măcar.

— Da cum nu, zise baba, care erà foarte sgârcită. Dacă ai poftă de ouă bate şi tu cucoşul tău să facă ouă, şi-i mâncà; eu aşà am bătut găina, şi iacătă-o cum se ouă.

Moşneagul pofticios şi hapsin, se ià după gura babei, şi de ciudă, prinde iute şi de grabă cucoşul şi-i dă o bătae bună, zicând:

— Na! ori te ouă ori du-te dela casa mea ca să nu mai strîc mâncarea de geaba.

Cucoşul cum scăpă din mânele moşneagului, fugì de-acasă şi umblà pe drumuri, bezmetic. Şi cum mergeà el pe un drum, numai iaca găseşte o punguţă cu doi bani. Şi cum o găseşte o şi ià în clonţ, şi se întoarnă cu dânsa înapoi, spre casa moşneagului. Pe drum întâlneşte o trăsură c'un boier şi cu nişte cucoane. Boierul se uità cu băgare de seamă la cucoş, vede în clonţu-i o punguţă şi zice vizitiului:

— Măi! ia dă-te jos şi vezi ce are cucoşul cela în plisc?

Proverb : Din câne nu faci slănină.

Vizitiul se dă jos din capra trăsurei şi c'un fel de meşteşug, prinde cucoşul şi luându-i punguţa din clonţ o dă boierului. Boierul o ià fără păsare, o pune în buzunar şi porneşte cu trăsura înainte. Cucoşul supărat de asta, nu se lasă, ci se ià după trăsură, spuind neîncetat:

Cucurigu! boieri mari,
Daţi punguţa cu doi bani!

Boierul înciudat, când ajunge în dreptul unei fântâni, zice vizitiului:

— Mă! ià cucoşul ist obraznic şi-l dă în fântâna ceea.

Vizitiul iarăşi se dă jos din capra trăsurii, prinde iarăşi cucoşul şi-l asvârle în fântână. Cucoşul văzând această mare primejdie, ce să facă? Incepe a înghiţi la apă; şi 'nghite, şi 'nghite până ce înghite el toată apa din fântână... Apoi sboară de-acolo afară şi iarăşi se ià în urma trăsurii zicând:

Cucurigu! boieri mari,
Daţi punguţa cu doi bani!

Boierul văzând aceasta s'a mirat cumplit şi a zis:

— Mă! da al dracului cucoş i-aista! Ei las! că ţi-oiu dà eu ţie de cheltuială mă crestatule şi pintenatule! Şi cum ajunge acasă, zice unei babe dela bucătărie să ià cucoşul, să-l asvârle într'un cuptor plin cu jăratic şi să pue o lespede la gura cuptorului. Baba cânoasă la inimă de cuvânt: face cum i-a zis stăpânusău. Cucoşul cum vede şi astă mare nedreptate, începe a vărsà la apă; şi toarnă el toată apa cea din fântână pe jeratec, până ce stinge focul de tot şi se răcoreşte cuptorul; ba încă face şi-o apărie prin casă, de s'a îndrăcit de ciudă hârca dela bucătărie. Apoi dă o bleandă lespezii dela gura cuptorului, iese teafăr şi de acolo, şi fuga la fereastra boierului şi începe a trânti cu ciocul în geamuri şi a zice:

Cucurigu! boieri mari,
Daţi punguţa cu doi bani!

Boierul când mai vede şi astă dăndănaie, crăpă de ciudă şi nu ştiă ce să mai facă, doar va scăpà de cucoş.

Mai stă boierul cât mai stă pe gânduri, până-i vine iarăş în cap una:

— Am să-l dau în haznaua cu bani; poate va înghiţi la galbeni, i-a stà vreunul în gât, s'a înnecà şi om scăpà de dânsul. Şi cum zice, umflă cucoşul de-o aripă, şi-l svârle în haznaua cu bani: căci boierul acela, de mult bănărit ce aveà, nu-i mai ştià nu-

---

Proverb: Capra face, oaia trage.

mărul!... Atunci cucoşul înghite cu lăcomie toţi banii şi lasă toate lăzile pustii. Apoi iese şi de-acolo, el ştie cum şi pe unde, se duce la fereastra boierului şi iar începe:

Cucurigu! boieri mari,
Daţi punguţa cu doi bani!

Acum după toate cele întâmplate, boierul văzând că n'are ce-i mai face, i-asvârle punguţa. Cucoşul o ià de jos cu bucurie, se duce în treaba lui şi lasă pe boieri în pace. Atunci toate paserile din ograda boierească, văzând voinicia cucoşului, s'au luat după dânsul, de ţi se păreà că-i o nuntă şi nu altceva; iară boierul întristat,, se uità galeş cum se duceau şi păsările sale, şi zise oftând:

— Ducă-se şi cobe şi tot, numai bine că am scăpat de beleà; căci nici lucru curat n'a fost aici!

Cucoşul însă mergeà ţanţoş, iar păsările după dânsul şi merge el cât merge, până ce ajunge acasă la moşneag, şi de pe la poartă începe a cântà: cucurigu!!! cucurigu!!!

Moşneagul cum aude glasul cucoşului, ese din casă cu bucurie, şi când îşi aruncă ochii peste poartă, ce să vadă? cucoşul său erà cevà de spăriet: Elefantul ţi se păreà purece pe lângă acest cucoş! şi-apoi în urma lui veneau cârduri nenumărate de paseri cari de cari mai frumoase, mai cucuete şi mai boghete. Moşneagul văzând pe cucoşul său aşà de mare şi de greoi, şi înconjurat de-atâta amar de galiţe, i-a deschis poarta. Atunci cucoşul i-a zis:

— Stăpâne, aşterne un ţol aici, în mijlocul ogrăzii.

Moşneagul, iute, ca un prâsnel, aşterne ţolul. Cucoşul atunci se aşează pe ţol, scutură puternic din aripi, şi îndată se umple ograda şi livada moşneagului, pe lângă paseri, şi de cirezi de vite; iară pe ţol toarnă o movilă de galbeni, care străluceau la soare, de-ţi luau ochii! Moşneagul văzând aceste mari bogăţii, nu ştià ce să facă de bucurie, sărutând mereu cucoşul şi dezmerdându-l.

Atunci iacă şi baba veneà nu ştiu de unde, şi când a văzut unele ca acestea, numa-i sclipeau răutăcioşi ochii în cap şi plesneà de ciudă.

— Moşnege, zice ea, ruşinată. Dă-mi şi mie nişte galbeni.

— Ba pune-ţi pofta în cui, măi babă. Când ţi-am cerut ouă ştii ce mi-ai răspuns? — Bate acum şi tu găina să-ţi aducă galbeni; c'aşà am bătut eu cucoşul, ştii tu din a cui pricină.. şi iată ce mi-a adus!

Atunci baba se duce în poiată, găbueşte găina, o apucă de coadă şi o ià la bătaie de-ţi vineà să-i plângi de milă! Biata găină, cum scăpă din mâinele babei fuge pe drumuri. Şi cum mergeà pe drum găseşte şi ea o mărgică şi-o înghite; apoi re-

---

Proverb : Baba bătrână nu se sperie de furcă.

pede se întoarce acasă la baba, şi începe de pe la poartă: cot, cot, cotcodac! — Baba atunci ese cu bucurie înaintea găinei. Găina sare peste poartă, trece iute pe lângă baba, şi se pune pe cuibar, cotcodăcind. Baba atunci se duce cu fuga să afle ce i-a făcut găina!... Şi când se uită în cuibariu, ce să vadă? — Găina se ouase o mărgică!... Baba ,când vede că şi-a bătut găina joc de dânsa, o prinde ş'o bate, ş'o bate pân'o omoară în bătaie! Şi aşà baba cea zgârcită şi nebună a rămas de tot săracă, lipită pământului. De-acù a mai mâncà şi răbdări prăjite, în loc de ouă; că bine şi-a făcut râs de găină şi-a ucis'o fără să-i fie vinovată cu nimica, sărmana!

Moşneagul erà însă foarte bogat; el şi-a făcut case mari şi grădini frumoase, şi trăià foarte bine. Pe baba, de milă, a pus-o găinăriţă; iar pe cucoş îl purtà în toate părţile după dânsul, cu salbă de aur la gât şi încălţat cu ciuboţele galbene şi cu pinteni la călcâe de ţi se părea că-i un irod de cei frumoşi iar nu cucoş de făcut cu borş

L. CREANGĂ

CÂNTEC DIN BASARABIA.

Foileană trei lalele
Doamne, lacrimile mele
Unde cad
Pământul ard,
Unde pică
Lemn despică.

Numai foaie de sipică
Frunza codrilor azi pică
Inima mi se despică
De durere şi de dor:
De durerea florilor
De jalea surorilor.

CHIUITURĂ.

Leliţa cu scurteica
N'are sara ce mâncà,
Dimineaţa tot aşà:
Catà 'n oalà,
Oala goalà;
Catà 'n blide
Ii vine a râde:
Catà'n fundul sacului,
Dă vina bărbatului.

VORBE DE HAZ.

— *Tată, s'au dus boii dracului!*
— *Da frate-tău unde-i?*
— *S'a dus şi el după ei.*
— *Aleargă şi tu, că mă'ncalţ*
Şi viu şi eu cu maică-ta.

Proverb: Oaia râioasă, umple turma toată.

NU POT FI

Căminuri culturale, case de sfat, biblioteci şcolare

fără biblioteca

CUNOŞTINŢE FOLOSITOARE

Cele mai frumoase şi mai trebuincioase cărţulii pentru toată lumea cărturară. Pentru *3 lei*, costul fiecărei cărţulii, cărturarul dela sate şi oraşe, găseşte scris pe înţelesul tuturor, de oameni pricepuţi, tot ce e necesar vieţii de azi. Gospodarul dela sate află poveţe pentru plugărie, pentru creşterea vitelor, pentru sănătate, pentru viaţa cetăţenească şi îngrijirea sufletului (Seria B. *Sfaturi pentru gospodari).* Meseriaşul află învăţăturile lui trebuitoare (Seria D. *Ştiinţa aplicată*). Tot cărturarul află ce are nevoie din darurile ştiinţei (Seria A. *Ştiinţa pentru toţi*) sau despre ţara lui, a vecinilor şi alte locuri depărtate (Seria C. *Din lumea largă).*

Este cea dintâi încercare la noi pentru a întemeia o enciclopedie ştiinţifică populară. Biblioteca este pusă sub conducerea D-lui

I. SIMIONESCU

Profesor la Universitatea din Iaşi
Membru al Academiei Române

Ea apare săptămânal. Se pot face şi *abonamente*. Pentru 50 lei se capătă 20 cărţi pe măsură ce ies dela tipar.

RĂSPÂNDIŢI

PAGINI ALESE

cele mai ieftine broşuri (2 lei 50) cu conţinut literar. Fiecare cărţulie cuprinde o parte din frumoasele scrieri ale autorilor români clasici şi moderni.

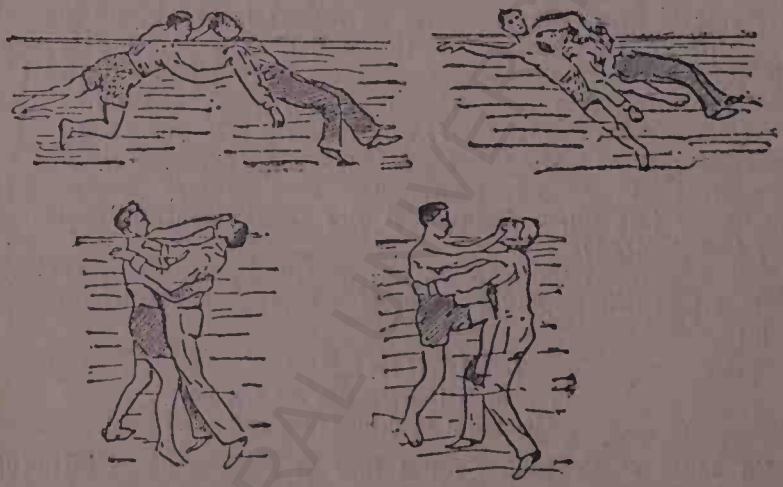
Pentru amândouă aceste biblioteci, ca şi pentru altele, să se ceară, printr'o carte poştală, catalogul dela librăria

„CARTEA ROMÂNEASCĂ"

BUCUREŞTI—BULEVARDUL ACADEMIEI 3.— BUCUREŞTI

LEACURI ŞI SFATURI. Scăparea înecaţilor.

E luna scăldatului dar şi a nenorocirilor pentru cei nepreveăzători. Nu e vorba aice de îngrijirile date celui înecat, adus la mal. S'a spus în alt Calendar, pe anul 1922. Aici e vorba cum să aduci pe înecat la mal, fără ca el, în desnădejde, să te tragă la fund. Mai întâi cum trebue de apucat cel înecat ca să nu se agaţe de cel care-l scapă, stânjenindu-l la înot. Trebue lucrat iute şi prin surprindere. Să te apropii de înecat pe dinapoi şi iute să-l apuci de subsuară şi de ceafă, înotând apoi cu picioarele şi împingându-l înainte aşa cum arată figura alăturată, sus în stânga. Dacă şi-a pierdut cunoştinţa, îl poţi apucă de piept, ţinându-i mereu capul în afară de apă şi ducându-l la mal (figură sus în dreapta).

In cazul când cel gata să se înece, te-a apucat de gât, trebue să-i astupi nasul şi gura cu mâna stângă, cu cea dreaptă împingându-l. Inecatul trebuind să răsufle, îşi descleastă mânele cu care te-a prins (ca în figură jos în stânga).

Dacă însă te-a prins de mijloc, cum e mai rău, pune-i genunchiul în stomac şi iarăşi astupă-i gura şi nasul.

In acest chip poţi rămâneă liber în mişcări, poţi să-l apuci cum vrei şi poţi înotă mai repede. Altfel cel gata să se afunde trage şi pe omul care vreă să-l scape la fund.

PENTRU GOSPODINE. Mâncărică de mazere verde.

Se pun păstăile tinere de mazăre într'o oală, la foc, în apă puţin sărată; se pune o bucăţică de unt proaspăt, pătrunjel, 4—5 bucăţele de arpagic şi o bucăţică de zahăr, dacă e de unde. Când s'a fiert mazărea şi apa a scăzut, se scoate pătrunjelul şi se pune o lingură de făină rumenită în unt sau oloiu.

Proverb: **Nu bate toba la urechile surdului.**

IULIE.

DESPRE NEAM ŞI ŢARĂ. Cetatea Sucevii.

Aproape de biserica Miräuţilor sunt ruinele cetăţii. Sunt ruinele cele mai sfinte nouă, pe toată întinderea pământului românesc, căci aceste ziduri au avut între ele cele mai mari figuri istorice ale neamului românesc şi de ele sunt legate cele mai scumpe amintiri ale istoriei noastre.

Aci Petru Muşat domnul Moldovei, a primit în 1300 pe solii lui Mircea cel Bătrân, domnul ţării-Româneşti, şi pe solii lui Vladislav Jagello, regele Poloniei, când s'a încheiat cea dintâi alianţă între ţările surori şi când, prin mijlocirea lui Muşat, Mircea a încheiat alianţă defensivă cu regele Poloniei contra regelui Ungariei. Erà o triplă alianţă româno-moldo-polonă contra duşmanului comun unguresc.

Aci, în iarna din 1394—5, Ştefan I a ţinut piept regelui Ungariei, Sigismund, care fu bătut de Ştefan, la „Hindău".

Aci au sălăşluit Alexandru cel Bun şi Ştefan cel Mare, cei mai mari domni ai Moldovei.

In zilele de glorie ale Moldovei lui Ştefan cel Mare, cetatea Sucevei a rezistat sultanului Mahomed II, cuceritorul Constantinopolei, care în 1476, veni cu înfricoşată oaste de 200.000 oameni să doboare pe Ştefan, neînvinsul „luptător al lui Cristos", cum îl numeà papa dela Roma. După zadarnică împresurare a cetăţii lui Ştefan, cuceritorul cetăţii lui Constantin fu silit a se întoarce fără isbândă, întoarcere pe care regele Ungariei, Mateiaş Corvin, scriind papei dela Roma o numeà: „o fugă ruruşinoasă".

Această puternică rezistenţă, opusă împresurărilor făcute de Unguri, Turci şi Poloni, cari cu aşà putere veneau să supună Moldova şi neamul moldovenesc, înfăţişează cetatea Sucevei, ca una din cele mai mari cetăţi ale acestor timpuri. Prima dată porţile ei s'au deschis duşmanului, în domnia lui Petru Rareş, când Sultanul Soliman cel Măreţ, cuceritorul Ungariei răsăritene până la Dunăre, veni cu oaste de 120.000 de oameni să supună „Moldova". In acelaş timp în luptă cu Polonii, cari împresurau cetatea Hotinului, Petru Rareş ne mai putând ţineà piept celor doi duşmani puternici, se văzù nevoit a se retrage în cetatea sa dela Ciceu în Ardeal. In a doua domnie a lui Alexandru Lăpuşneanu, capitala fiind mutată la Iaşi, cetatea Sucevei a fost lă-

---

Proverb: **Cine trăieşte trebuie să şi moară.**

sată în părăsire. După 30 ani dela părăsirea ei, Ieremie Moghilă așează iarăși scaunul de domnie la Suceava. In acel timp cetatea Sucevei avù parte să primească, în Mai 1600, pe Mihai Viteazul, care intră învingător ca domn al țării-Românești, al Ardealului și al Moldovei și primi jurământul garnizoanei din cetate. In războaiele cu Turcii din 1672—99, cetatea Sucevii apare încă pentru ultima dată ca loc întărit mai însemnat.

Aceste sunt amintirile istorice mai însemnate ale cetății Sucevei. In tot cuprinsul pământului românesc nu este alt loc cu atâtea amintiri glorioase ale istoriei noastre, amintiri sfinte oricărui suflet de Român. Inchinare vouă, ruine sfinte ale trecutului românesc.

DESPRE NEVOILE OMULUI. Cinstea.

Pentru anul acesta eu, ca un gospodar începător, mi-am pus cam puțini copaci: vre-o 30 nucușori, vr'o 60 meri, vre-o 10 sorcovi în vederea creșterii viermilor de mătasă, vre-o 20 tei pentru viitoarea prisacă și apoi fel de fel de copaci de pădure cari să-mi împrejmuiască lotul din partea șoselei de unde vine mult praf, mai ales în zilele cu vânt. Pentru a spori numărul copacilor viitoarei mele grădini, n'am avut nici vreme, nici loc pregătit, nici mijloace băneşti; dar pentru anul viitor, dacă dă Dumnezeu, am în vedere să mă fac și cu copaci de pere, prune, cireșe, vișini, piersici, abricoase și altele cari mi-or mai veni în minte și le voi găsi în pepinierile (răsadnițele) cu pomi roditori. Mi-am mai pus anul acesta vre-o 300 tufe de viță hultuită și câte vr'o 20 tufe de malină, agrișă și pomușoară. Dar, durere! Un dușman al muncei mele mi-a zmuls și mi-a furat aproape toate cârligele de viță, încât planul meu de a mă face cu o vișoară pe lotul căpătat, va suferi o întârziere de un an. Asta m'a învățat minte ca pe viitor să fiu cu ochii în patru; de-acum voi ști și voi spune și altora ca să-și păzească botușii puși în pământ, căci sunt tâlhari cari îi fură pentru ca să-i vândă, sau ca să-i puie la dânșii.

Oricum, întâmplarea cu smulgerea din pământ a botușilor, m'a amărât mult. Când am descoperit lucrul acesta nu-mi veneà să cred ochilor! In alte țări, în țările cu norod luminat și cinstit, furturi de felul de mai sus nu se întâmplă nici odată. In Ardeal

---

Proverb: Cinstea omului se cată

şoselele şi drumurile sunt înzestrate cu şiruri de copaci roditori cari sunt o podoabă pentru ţară, dau răcoare vara celor ce merg pe şosea, apără drumurile de zăpadă iarna şi din roada lor se acopere o mare parte din cheltuelile întreţinerei în bună stare a şoselelor şi drumurilor. Şi ceiace este mai minunat, nimeni nu se atinge de roadele acestor copaci! Fiecare trecător, fiecare cetăţean ştie că aceşti pomi sunt averea Statului. Şi tot aşà nimeni nu se atinge de pomi şi de via oamenilor.

Asta înseamnă că acolo munca este cinstită şi nu este luată în râs şi batjocură ca la noi unde trebui să stai cu ciomagul de dimineaţă până-n noapte pentru ca să nu-ţi încalce cineva ogorul cu sămănătură, sau să-ţi fure din ceiace ai pus şi ai agonisit cu atâta trudă! Şi dragă Doamne ne numim şi noi creştini şi religia noastră ne porunceşte să nu punem ochiul şi mâna pe ce nu-i al nostru! Şi dragă Doamne ne mândrim că ne tragem dintr'un neam vestit dela romani! Şi dacă nu ne-place, când se pierde ceva la noi în gospodărie, tot aşà trebui să credem că nu place nici altora aflând o pagubă în gospodăria lor.

De aceia sfârşesc rândurile acestea cu rugămintea către toţi moldovenii noştri să se păzească a pune mâna pe lucru strein, cinstind munca altuia, precum vreau să le fie cinstită a lor. Este mare păcat şi mare înjosire pentru cine calcă munca altuia şi se lăcomeşte la avutul altuia. Noi trebui să dăm cât mai de grabă dovadă că suntem vrednici de numele străbunilor noştri, că nu degeaba ne numim creştini şi că vrem să avem un trai mai bun. Un trai mai bun se poate câştigà prin muncă, dar pentru ca munca noastră să ne fie spre folos, trebui să cinstim şi munca altora!

(Din *„Foaia plugarilor"* scoasă la Chişinău) PAN. HALIPPA.

DE CETIT LA SĂRBĂTORI.

Inzestrarea neamurilor.

La începutu-începutului ci-că popoarele nu erau despărţite, trăiau aşà la un loc halandala fără nici o deosebă în firea lor. Nu hotărâse încă Dumnezeu apucăturile naţiilor, nu le rânduise menirea în lume

Intr'o bună zi meşterul dă poruncă să vie la el toate neamurile ca să le hărăzească partea de bine şi de rău pe pământ.

Proverb: Cinstea, cinste cere.

Turcu, mai cu grijă, se scoală mai de vreme, şi după ce se curăţă şi închină, porneşte către scaunul A-tot-puternicului. In drum nu s'abate pe nicăiri: soldat nu alta. Cum ajunge să şi înfăţişază. Dumnezeu îl întreabă:

— Ei, ce vrei?

— *Bine,* Doamne.

— In bine să trăeşti!

Intră Grecul.

— Tu pe ce ţ'ai mai pus gândul?

— Noroc, Doamne

— *Noroc* să ai!

Vine Jidanul:

— Binele, luminate.

— Binele l'a luat Turcul.

— *Alei!*

— De *lei* să nu te mai saturi!

S'arată Bulgarul:

— Ţie ce-ţi pofteşte gustul?

— Binele, meştere!

— O venit Turcul mai de dimineaţă!

— Ei, ce *prost* am fost că n'am venit eu întâiu.

— *Prost* să rămâi!

Românul se mai oprise pe la nişte tufe de căpşune şi întârziase. Când se înfăţişă D-zeu 'i zise cam răstit:

— Dar tu ce cauţi!

— Binele, stăpâne!

— Binele-i la Turci!

— Norocu lor.

— Pe noroc o încălicat Grecii.

— *Dar* eu cum rămân?

— *Darnic!*

S'au perindat Ruşii, Nemţii, Ungurii şi le-a dat D-zeu ce-a apucat. Ţiganul găsise de dimineaţă o ciupercă şi pân'a scăpărat de-a înjghebat foc s'o coacă, îi luase ceilalţi înainte.

Intr'un târziu să duce şi el.

— Ţie ce să-ţi mai dau?

— Să-mi dai binele, mâncate-aş!

— L'a luat Turcul.

Proverb : **Lupul, lup rămâne.**

— Eu gândesc tot la bine, Atotştiutorule!
— Te-o luat înainte Turcul!
— *Norocu* lui.
— E a Grecului!
— Dar eu?
— Daru-i al Românului.
— Alei!
— Şi leii ţ'o scăpat din mână.
— Apoi nu-i *batjocură* asta, să mă las'aşà?
— De *batjocură* să fii, cât îi trăi...
Vezi că dela D-zeu ii lăsat că ţiganul să fie de râsul lumii!

ADAM.

DOINĂ DIN CRIŞANA.

Când îmi vine mândra 'n gând
Mă legăn ca frunza'n vânt;
Când îmi vine mândra'n dor
Mă legăn ca frunza'n pom;
Când îmi vine mândra'n minte
Mă legăn ca frunza 'n munte.

ASTA-I ASTA.

'Alt ţigan, odată, a intrat să fure
Când iată stăpânul, în mâini c'o secure.
— Ce cauţi, ţigane, îi zise, 'n grădină?
— M'a aruncat vântul, nu sunt eu de vină.
— Te-a aruncat vântul?? Asta nu te scapă.
Dar ce-ţi cată ghiara, înfiptă în ceapă?
— M'apucai de dânsa, să nu mă ieà vântul.
— De giaba, ţigane, nu ţ'ai găsit sfântul.
Dacă e aşà, dar, de ce'ţi umpluşi traista?
— Apoi, Românico, vezi, asta e asta.

A. PANN.

Proverb : Unde e marfă, e şi pagubă.

LEACURI ŞI SFATURI. Musca columbacă.

Trăeşte pe la noi o musculiţă mică, dar pe cât e de micuţă, pe atât e de rea. Pe unde se abate prăpăd printre vite ajunge să facă. Înţăpătura ei poate aduce şi moartea omului, mai ales a copiilor. Mai înainte vreme avea un ţinut restrâns pe unde trăia. Nu se întindea dincolo de Banat, Oltenia şi Serbia. In cei doi ani din urmă s'a ivit şi în alte ţinuturi, până pe la Arad şi Prahova. Până să-i prindă de veste, a adus multe stricăciuni, în vite mai ales.

Pentru a apără vitele împotriva muştei afurisite, se dau oarecari poveţe, cari sunt bune de ştiut, dar şi de ţinut.

1. Băgându-se în samă că musca bate mai ales în puterea soarelui, e bine să se scoată vitele la păscut numai în zori de ziuă sau la amurg, după asfinţitul soarelui.

2. Să se aprindă gunoaiele, căci fumul goneşte muştele.

3. Vitele să fie unse pe bot, ca şi pe dinapoi, unde pielea e mai subţire, cu dohot de păcură; să fie acoperite cu ţoale şi spălate cu fiertură de pelin sau de frunze de nuc.

4. Vitele înţepate să se spele cu saramură sau spirt denaturat, şi li se va dă de băut, la câte o jumătate de ceas, de vre-o 5—6 ori, spirt curat sau ţuică, la un ceas câte un litru.

5. In grajduri să se puie măturiţe de pelin la care trag muştele. Când s'au adunat mai multe să se ardă pelinul.

Noroc că muştele nu ţin toată vara, aşă încât măsurile aceste se pot luă lesne.

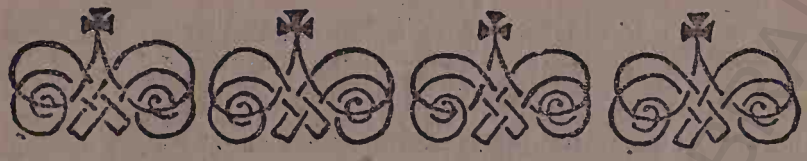
PENTRU GOSPODINE. Borş cu fasole verde.

Se curăţă păstaele de fasole, ca să nu le rămâie aţa. Se rup în două, şi se pun la foc în [illegible] fierbinte. Se pune în oală o ceapă tăiată mărunt. Dacă vrem să-i dăm gust mai deosebit se poate pune o bucăţică de morcov ori păstârnac. Când toate legumele au fiert bine, se toarnă borşul. Se pot acri şi cu poame crude, fie că se pun să fiarbă la un loc, fie că se fierb de o parte şi se strecoară zama în oala cu fasole. Când e dat la masă, se poate pune în borş un rântaş de ceapă prăjită şi făină rumenită în oloiu. In zilele de dulce se drege cu 2—3 linguri smântână şi un gălbenuş de ou, ceiace face borşul mai cu gust şi mai hrănitor.

VORBE CU TÂLC. Povară mai grea decât spinarea ta, să nu rădici, ca să nu te poticneşti. *(Iordache Golescu).*

Dreptatea toate birueşte şi adevărul decât toate mai tare este. *(D. Cantemir).*

Proverb: **Mulţi văd, dar puţini înţeleg.**

AUGUST.

DESPRE NEAM ŞI ŢARĂ. Dragostea de ţară.

Dacă istoria, îndeobşte, adecă a neamului omenesc, este aşă de interesantă, cu cât mai mult trebue să fie istoria patriei, a locului unde a văzut ziua. Omul totdeauna înainte de neam şi-a iubit familia, înainte de lume ş'a iubit neamul şi partea de pământ, fie mare, fie mică, în care părinţii săi au trăit şi s'au îngropat, în care el s'a născut, a petrecut dulcii ani ai copilăriei ce nu se mai întorc, a simţit şi cea dintâi bucurie de bărbat. Acest simţimânt sfânt, nu cunosc încă nici un neam, nici o seminţie cât de sălbatecă, care să nu-l aibă.

Ce interes mare trebue să aibă istoria naţională pentru noi, îmi place a crede că şi D-v. o înţelegeţi ca şi mine. Ea ne arată întâmplările, faptele strămoşilor noştri, care prin moştenire sunt şi ale noastre. Inima mi se bate când aud rostindu-se numele lui Alexandru cel Bun, lui Ştefan cel Mare, lui Mihai Viteazul, şi nu mă ruşinez a vă zice că aceşti bărbaţi pentru mine sunt mai mult decât Alexandru cel Mare, decât Anibal, decât Cesar: aceştia sunt eroii lumii, în loc ce cei dintâi sunt eroii patriei mele. Pentru mine bătălia dela Răsboeni are mai mare interes decât lupta dela Termopile, pentru că e câştigată de Români. Chiar locurile patriei mele îmi par mai plăcute, mai frumoase decât locurile cele mai clasice. Suceava şi Târgovişte sunt pentru mine mai mult decât Sparta şi Atena! Baia, un sat ca toate satele pentru străini, pentru Români are mai mult preţ, pentru că în Baia, avanul Riga al Ungariei, Matei Corvinul, viteazul vitejilor, Craiul Crailor, rănit de sabie moldovană, fu pus în fugă şi uită drumul patriei sale!

Lupta naţională a Românilor cari, mai trei veacuri, au apărat cu sabia creştinătatea împotriva tuturor puterilor Islamismului (Turcilor), Domnia lui Alexandru cel Bun şi a lui Mircea cel Bătrân a căror nume răsunau dela Marea Baltică până la porţile Bizanţiei, strălucitele fapte ale lui Ştefan, chipul măreţ al lui Mihai Viteazul, singurul voevod ce ajunse a uni părtile Daciei vechi şi se puteă intitulă (numi): „Mihail cu mila lui Dumnezeu, Domnul Valahiei, Moldovei şi Transilvaniei", inima de erou şi geniu bărbătesc a Doamnelor Elena şi Florica, patriotismul prinţului Farcaş şi înalta înţelepciune a lui Miron Costin, care cu

aceaşi mână purtà sabia spre apărarea patriei şi condeiul spre scrierea analelor naţionale, marele planuri ale lui Şerban Cantacuzino, pentru care tronul Valachiei se păreà preà mic şi râvneà tronul Bizanţei, toate aceste figuri, toate aceste fapte ar meritâ mirarea chiar şi a străinilor, când istoria noastră ar fi mai bine cunoscută.

M. KOGĂLNICEANU.

DESPRE NEVOILE OMULUI. Meseriile.

Se plânge toată lumea că în ţară la noi meşteşugurile sunt în mânele străinilor. A cui e vina? Românul poate fi şi el bun meşteşugar, dovadă că pe vremurile mai de demult erau bresle de meseriaşi numai de români. Cu vremea le-a tot lăsat, ţinându-se ori de slujbe, ori numai de munca ogorului. Se înţelege atunci că golurile au fost împlinite de cei care nu aveau putinţa să lucreze pământul, nici la slujbe nu erau primiţi. In Ardeal, unde Românii măcar că erau în ţara lor, erau ţinuţi departe de slujbe, s'au îndreptat la meşteşug mai mulţi feciori de ţară şi slavă Domnului, nu le au mers rău.

In ziua de azi nu este îndeletnicire mai mănoasă decât meşteşugul, căci oricum ar fi vremurile, tot omul are nevoe să se îmbrace, să se încalţe, după cum îi trebue o oală la casă şi câte altele. Meseriaşii nu preà cunosc greul vieţii căci mereu sunt folosiţi, iar rodul muncii lor are bună cătare şi bun preţ.

Dar şi meseria trebue învăţată de mic copil. Străinii breslaşi nu preà vor să aibă pe lângă ei ucenici români. Işi apără mai mult interesele neamului lor şi ţin mai mult copii de-ai lor. In schimb românii pot să-şi deie copiii mai uşor la şcolile de meserii, împrăştiate şi pe la ţară, ori la şcolile de ucenici. Din asemenea şcoli pot ieşi cojocari, curelari, tâmplari, tinichigii, ba chiar şi croitori ori ciobotari. Şcoli de meserii pentru băeţi sunt numeroase şi pe fiecare an se mai înfiinţează. Şcolile medii din Ardeal tot spre meserii îndrumă. Pentru fete sunt aşa zisele şcoli profesionale iarăşi mai în fiecare capitală de judeţ. In ele se învaţă şi carte, dar mai ales cum să croeşti şi să coşi rufărie şi haine. In alte şcoli, zise de industrie casnică, se deprind fetele să crească gândaci de mătasă, se ţese pânze, scoarţe. Statul îngrijeşte ca şi copiii băştinaşilor să poată fi îndreptaţi spre meşteşuguri, dar părinţii nu prea vor să-şi îndrepte odraslele lor într'acolo şi mare păcat fac. S'a trecut vremea când se socotea că e ruşine să fii meseriaş ori negustor; vremurile de după războiu au arătat cât de amarnic se înşelau acei cari gândiau în felul acesta. Nici o muncă nu e ruşinoasă, căci omul sfinţeşte locul.

Proverb : **Ori ce ham, nu încape pe ori ce cal.**

DE CETIT LA SĂRBĂTORI. Bătălia dela Răzoare.

Loviturile grele ale duşmanilor au lunecat necontenit ca pe nişte solzi de criţă, dela Cozmeşti spre Mărăşeşti şi spre Panciu.

In ziua de 6 August, Nemţii au făcut cea din urmă sforţare, într'un singur punct, cu două divizii germane şi o brigadă austriacă, — dinspre Satul-Nou.

La 7 ore dimineaţa, ne lămureşte domnul general P., au pornit un bombardament intens pe toată linia diviziei ...

Tunurile din poziţiile noastre încep a scuipă foc. Izbucnirile obuzelor muşcă şi rup pretutindeni coloanele. Licăririle palide, fumul cenuşiu, ondulaţiile şi tresăririle şiragurilor — erau una în clipa exploziilor. Dar coloanele de măcel erau neistovite şi înaintau încet-încet. Se opreau în cute de pământ, în adăposturi naturale, răsuflau, se refăceau şi porneau iar. Mitralierele şi puştile noastre prind a secera. Rânduiţi acuma în valuri de trăgători, ei totuşi înaintau.

Către ora 10, talazurile încă foarte tari ale vrăşmaşului se loviră de linia noastră. Bătând cu granate, soldaţii noştri se retraseră pas cu pas spre sprânceana de deal a şoselei. Apoi deodată se opriră. Rezervele veniseră pe linie. Ofiţerii eşiră şi comunicară ordinul contraatacului. Din om în om, ca fulgerul, vestea trecu în lungul regimentelor.

Ş'atunci s'a petrecut un lucru vrednic de mirare, în faţa căruia Nemţii au rămas, ca să zic aşa cu gura căscată. Puterile lor întreite — abia atunci înţelegeau — nu zdruncinaseră de loc pe ţăranii aceia cu obrazurile arse şi cu ochii mânioşi. Deodată îi văzură că pleacă arma şi se zvârl înainte, la contra-atac.

Nu strigau *ura*, nu făceau prea multă larmă. Unii numai înjurau plini de năduf, pomenind o mulţime fantastică de sfinţi de prin calendare, arătau pumnii, apoi loveau granatele de patul puştii şi le aruncau, scuipând după ele.

— „Na! de cap şi de pomană să vă fie!...

— Inapoi, mă! în ţara voastră cea leşinată! răcneau unii.

— Măi Gligore! măi Gligore! ţipa altul cu ochii scăpărători: nu-i lăsa! uite-i colo cum mişună. Trimite-le un ou de foc! Pogribania şi parastasul.

Brusc toată linia zvâcni înainte şi începu a bate aprig în Nemţi. Ca un freamăt de groază trecu prin rândurile duşmanilor. Izbiţi cu nădejde, dădură îndărăt şi prinseră a se retrage. Ai noştri îi ţineau strâns în vârful baionetei şi-i măcelăreau cu mânie. Ii prindeau, îi striveau şi-i pisau. Compănii întregi, împresurate, ridicară mâinile şi se supuseră, gâfâind şi cu ochii morţi de trudă.

Printre snopi de cadavre, fără isprăvenie, infanteriştii mânioşi îi urmăreau şi-i sfărâmau. Cei prinşi cădeau la pământ între ra-

---

Proverb : **După întristare, bucurie.**

niță și pușcă, își ștergeau cu mâni tremurânde fruntea de sudoare și ridicau priviri pline de amărăciune.

— Duceți-vă după ei, — spuneau o samă; împingeți-i și alungați-i până acasă, că noi ne-am săturat! nu ne mai trebuie războiu.

Un locotenent întreabă pe unul:

— Atunci voi ce căutați aici?

— A, noi nu venim și nu ne batem de voia noastră... Așa de trei ani ne mână. Acuma am căzut în bot...

Apoi după o clipă de cugetare, zâmbind cu stânjenire:

— Astăzi ne-am cam speriat. Soldații dumneavoastră parcă au benzină în burtă, așa vin...

In această crudă și iute bătălie dela Răzoare, ofițerii, ca totdeauna de altminteri, au dat dovadă de deplină stăpânire de sine și au așteptat cu liniște clipa contra atacului. Nici-o slăbiciune, nici o șovăire. Unii au murit cu tărie și liniște; alți, căzând, și-au ținut încă în mână unitățile.

Locotenentul-colonel Roseti, căzând, transmise următorul ordin regimentului său:

— Să se știe că eu sunt rănit aici. Nici un om să nu treacă îndărăt, peste trupul meu.

— Am înțeles, domnule colonel, — părea a jură fiecare soldat, cu dinții încleștați și ochii neguroși.

Căpitanul Miclescu (fost deputat, doctor în drept și matematici), e adus rănit pe o brancardă.

— Unde ești rănit, căpitan Miclescu? Il întreabă șeful său.

— Domnule colonel, răspunde liniștit căpitanul, batalionul meu își îndeplinește bine datoria.

Tunurile bat necontenit încă. Convoiurile de prizonieri trec îndărăt. Apoi încet-încet, canonada se alină, și către sară o pace funebră se întinde peste câmpul de bătălie.

Soarele asfințește în munți într'o glorie de nouri. Luciri triste se împânzesc ca un giulgiu peste câmpul de jertfă. Intr'o grămădire înțesată de morți dușmani, sanitarii noștri găsesc pe căpitanul Ignat, comandant al unei companii de mitraliere, și pe ofițerul său, înmărmuriți în somnul cel veșnic cu mânile încleștate pe mașini.

Pe deasupra trec croncănind convoiuri de ciori. Tunul bate surd, în adâncimi necunoscute, în sectoarele vecine.

In liniile lor soldații s'au întins să se hodinească o clipă cu fața spre cer în răcoarea înserării. Munții de un albastru sumbru se înalță la apus; dealurile Siretului la răsărit; la miază-zi, câmpiile largi către Dunărea: țara căminurilor pustii și a lacrimilor...

— Ai auzit, măi frate-meu? murmură încet un soldat către camarazi: astăzi Regele a privit bătălia noastră de deasupra Siretului...

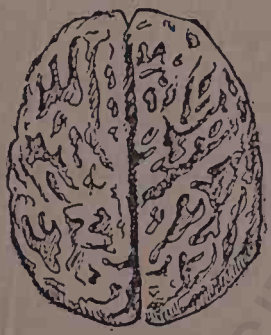
Și tac apoi, cu sufletele pline de mânie și de nădejde.

M. SADOVEANU.

Proverb : **Răspunsul blând, înlătură mânia.**

Creerul sănătos

Creerul unui beţiv

Inima sănătoasă

Inimă grasă

Maiul [ficat] sănătos

Maiul [ficat] cu la pu beţiv

URMELE BEŢIEI. Intr'una se spune: beţia e rea, dar puţin cred. O dau înainte cu băutura. Figurile de mai sus arată negru pe alb, câtă deosebire e între trupul sănătos şi acel al unui beţiv

Rărunchiu umflat

Rărunchiu mahirat

Rărunchiu sănătos

Sus în stânga e creerul sănătos, iar alăturea creerul chircit al unui beţiv. Inima acestuia ajunge numai grăsime, încât nu mai poate bate cum trebuie, iar maiul (ficatul) tot îngrăşat, umflat, nu mai funcţionează cum trebuie. Cât priveşte rărunchiul (rinichii), sita prin care se strecoară udul, el ajunge sau umflat şi gras, sau sbârcit şi uscat pare că ar fi ars. La urma urmei omul care-şi dărapănă astfel trupul, cade în brânci, într'o bună zi. sub un gard şi nu se mai scoală.

Proverb: Cârciuma te pune pe drumuri.

DOINĂ DIN ARDEAL

Frunză verde și urzică
Cine-a zis dăinu-dăina
Arsă i-a fost inima
Ca și a mea săraca;
Cine-a zis dăina dintîie
Arsă i-a fost ca și mie.

DOINĂ DIN MOLDOVA.

Nici un dor nu vine greu
Ca dorul din satul tău;
Nici un dor nu vine lin
Ca dorul de la străin;
Nici un dor nu vine iute
Ca de la cioban la munte

LEACURI ȘI SFATURI. Păstrarea banilor.

De când cu războiul, banii de aur și de argint de mai înainte parcă au intrat în pământ. In locul lor au esit bani de hârtie cari se murdăresc, se fac petecă și se rup ușor. Pe lângă toate, îi rod șoarecii când dau de seul prins pe hârtii și mai ales pot arde ca chibritul. Munca de o vară se face scrum într'o clipă. E un soiu de pedeapsă și aceasta pentru omul necumpănit. *Banii nu se țin în casă!* Ții atâta cât îți trebuie de azi pe mâne. Banii circulă, adică trebuie să treacă din mână 'n mână. Pot circulă cheltuindu-i, dar pot trece la alții folosindu-ți. Pentru aceasta sunt băncile populare, casele de economie sau ori care alte bănci. Depui banii mulți-puțini câți ai, la orice bancă. Dacă vrei să-i ai ori când, îi *depui la vedere*. Așa se zice. Ți se dă un procent de 8—10 la sută, dar poți ridică banii, în totul sau în parte, ori când vrei. Îi poți depune și *cu termen*, adică nu-i poți scoate înainte de 6 luni, de un an, după învoială. Și la unii și la alții dobânda merge, banii sunt în siguranță și pe lângă toate ajuți și pe cei cari au nevoie de bani ca să le meargă meșteșugul ori negustoria. Dacă ții banii în casă, nu aduc nici un venit și poate să ți-i fure ori să-i pierzi în orice clipă.

PENTRU GOSPODINE. Pătlăgele vinete împănate.

Se fac patru crăpături în lungul pătlăgelei, se presoară cu sare și se pune să stea sub o greutate. După ce se scurg bine, se spală. In fiecare crăpătură se bagă umplutura făcută așa: se prăjește ceapă multă și usturoi tăiat felii; se adaugă pătrunjel, mărar, cozi de ceapă. Umplute, pătlăgelele se prăjesc în tavă cu oloiu, turnându-se peste ele multă zeamă de pătlăgele și puțină ceapă prăjită. Se acoperă bine și se lasă să fiarbă, înnădușit, cam 2 ore. Se mănâncă reci.

Proverb: Lesne a judecă pe altul.

SEPTEMBRE.

DESPRE NEAM ŞI ŢARĂ. Din o cuvântare.

Cu cea mai vie bucurie urez bună venire învăţaţilor noştri oaspeţi cari ne-au făcut mare cinste de a veni spre a sărbători cu noi întâiul jubileu al tinerii noastre Universităţi din Iaşi.

Intemeiată acum 50 ani, de către Principele Alexandru Ioan Cuza, după iniţiativa marelui său ministru M. Kogălniceanu, această Universitate a fost primul rod binecuvântat al Unirii Principatelor Dunărene. Ea s'a rădicat pe ruinele Academiei Mihăilene, unde cuvântul înflăcărat al lui Kogălniceanu răsunase, aruncând sămânţa cea mântuitoare şi vestind timpurile mai bune ce erau să sosească.

In cursul său de istorie naţională, însufleţit de un adânc patriotism, Kogălniceanu vorbeşte nu ca un Moldovean, ci ca un român, care pătrunde viitorul şi îl pregăteşte.

Dar această îndrăsneală provoacă o nemiloasă reacţiune. Voinicul luptător o plăteşte cu surghiunul, iar Academia Mihăileană este închisă.

Nu trecu mult timp însă şi Kogălniceanu, ajuns sfetnicul ascultat al unui Domnitor patriot, avu fericirea de a puteà atinge ţelul urmărit fără preget, adică de a deschide larg uşile acestei Universităţi şi de a da sufletului românesc hrana intelectuală care trebuie să-l învioreze.

Acesta este nemăsuratul folos ce l'am căpătat prin întemeerea ambelor Universităţi: ele ne-au învăţat a cunoaşte condiţiunile neapărate ale adevăratei culturi şi ale adevăratei măriri a unei ţări, adecă *munca stăruitoare, care îmbogăţeşte; instrucţiunea sănătoasă, care lărgeşte judecata, şi educaţia morală, care alcătueşte caractere tari şi asigură buna ordine socială.*

Daţi-mi voie să vă reamintesc una din frumoasele învăţături ce le dădea bătrânul Voevod Neagoe Basarab fiului său: „Mintea stă în trupul omului, drept ca steagul în mijlocul răsboiului şi toată oastea caută la steag. Şi până stă steagul în răsboi nu se chiamă acel răsboi biruit, măcar de are şi năvală grea spre sine, ci toţi caută la steag şi se adună împrejurul lui. Iar dacă steagul cade, atunci toate oştile se risipesc că nu se ştie unul cu altul cum fac şi încotro merg".

Acest steag de care atârnă viitorul nostru, îl ţineţi în mâ-

Proverb: Adevărul e uşa raiului.

nile voastre; sub cutele lui aleargă o tinerime doritoare de isbânzi. Dea Domnul ca să stea sus, pe calea mântuirei şi prea-mărirei neamului şi să se vază de departe, pentru cinstea şi înălţarea scumpei noastre Românii".

CAROL I.

DESPRE NEVOILE OMULUI. Buna ordine

Pentru ca munca să aducă mulţumire, trebuie să fie linişte şi pace în ţară. Altfel toate merg deandoasele, iar viaţa e un necontenit chin şi amar. Nici casa nu e casă, nici odihna nu e odihnă. Neamul nostru, în această privinţă, în trecut a fost mai încercat decât oricare. Mereu războaie, mereu zavere pe capul nostru, de nu ne puteam vedea de treburi, iar norodul mereu a dus'o într'o pribegie şi grijă unde îşi va pune capul a doua zi. De aceia n'am putut să avem nici şcoli, nici gospodării aşezate.

Ş'acuma ne ameninţă, de după războiu, din zi în zi vremuri de nelinişte, ivite dinspre răsărit, unde se ţin nori groşi fără încetare. In ţara lor Rușii, cu gând de a aduce o nouă faţă a lucrurilor, întemeiată pe dreptate, zic ei, au răsturnat tot ce era clădit, şi de zidit din nou nu se mai apucă. Au răscolit toate patimele, au asmuţit pe oameni unii împotriva altora. Ţăranilor le-au făgăduit raiul, dar în fiecare toamnă le iau bucatele din coşare, cum era la noi pe vremea Turcilor. Spre răsărit de Nistru, e o adevărată Gheenă.

Văzând că la ei acasă nu pot s'o scoată la capăt, au trimis iscoade în toate părţile ca să samene şi acolo sămânţa nelinişteî. Ardă casa mea, dar ardă şi a vecinului, zic ei. Pretutindeni se pot găsi oameni fără căpătâi, cari pentru bani, vâră gânduri rele şi mai ales desbinări între fraţi. La noi însă să nu le meargă! Fiecine să nu asculte decât de glasul judecăţii sale. Uneltirilor străine să le punem zid de apărare, căci noi prea mult am cunoscut în trecut ce înseamnă asemenea dragoste cu sila din partea străinului. Să ne căutăm de nevoile noastre, şi să ne ducem viaţa în muncă îndârjită, la adăpostul bunei orânduelî. De rău, de bine, fiecare muncitor îşi are bucăţica lui de pământ, căpătată după îndelungă răbdare şi luptă. Prea dornic de stăpânirea ei a fost plugarul, pentru ca acum să se potrivească la toţi vântură-lume, dând cu piciorul în liniştea de care are nevoie, ca să se bucure de rodul ostenelilor şi a suferinţelor din trecut. Să citească fiecare cartea în care stau scrise chinurile strămoşilor noştri; au îndurat atâtea şi dela vecinii dinspre răsărit. Să ne ţinem numai de munca şi de buna ordine obstească, adusă prin buna chibzuire sufletească a fiecăruia.

Proverb. **Un nebun asvârle o piatră'n baltă şi zece înţelepţi n'o pot scoate.**

DE CETIT LA SĂRBĂTORI.

Hrişca.

Am să povestesc ce mi-a spus o vrabie că a auzit dela o salcie bătrână, care era lângă un lan cu hrişcă şi care tot acolo mai trăeşte. E o salcie mare, dar bătrână şi numai cioturi. Ruptă în lung, în scorbura ei creşte iarbă şi nişte curpene de mură. E plecată într'o parte aşa încât are crengile îndoite la pământ ca nişte şuviţe lungi, verzi, de păr.

Ogoarele din prejurul ei erau semănate care cu săcară, care cu orz, grâu ori ovăz. Grâul dădea nădejde de o recoltă bună. Şi cu cât spicele erau mai grele cu atât îşi plecau mai în jos vârful.

Drept în faţa sălciei era şi un lan cu hrişcă. Acesteia nici prin minte nu-i trecea să-şi plece capul ca păioasele ; stătea mândră în sus şi ţapănă.

„Sunt tot atâta de bogată că şi spicele" spunea ea „şi pe deasupra mai frumoasă. Florile mele seamănă cu cele de măr. Ţi-e mai mare dragul să te uiţi la mine şi la tovarăşele mele. Mai cunoşti pe cineva care să fie mai frumoasă ca mine, tu, salcie bătrână!" Salcia dădu din cap ca şi când ar fi vroit să spună: „Se înţelege că cunosc!" Dar hrişca se umflă de îngâmfare şi spuse: „E aşa de prost şi bătrân copacul acesta, încât creşte şi iarba pe el".

Dintr'odată se stârni o straşnică furtună. Toate florile de câmp se închiseră sau îşi plecară capul când sufla vijelia peste ele. Numai hrişca rămasă ţeapănă, în semeţia ei.

„Pleacă-ţi capul ca şi noi" îi spuseră florile.

„N'am nevoie le răspunse hrişca.

„Indoaie-te ca mine" îi strigă grâul. „Dacă duhul furtunii se lasă pe pământ, te plesneşte cu aripele lui lungi de n'ai vreme nici să te rogi de el".

„Nu vreau să mă îndoi" spuse hrişca.

„Inchide-ţi florile şi lasă 'n jos frunzele" o sfătui şi bătrâna salcie. „Nu te încumeta să priveşti fulgerul când despică norii. Nici oamenilor nu le e dat să facă aceasta, căci când fulgeră te poţi uită până în Casa Domnului, dar strălucirea orbeşte chiar şi pe oameni. Ce am păţi noi, plantele, cari suntem cu mult mai neînsemnate, dacă am îndrăzni aşa ceva".

„Cu mult mai neînsemnate ?" răspunse hrişca. „Tocmai de aceia vreau să privesc în cerul lui Dumnezeu". In mândria şi semeţia ei, în adevăr aşa făcu. Şi fulgeră, de credeai că lumea toată este numai flăcări.

După ce trecu vremea rea, florile şi grâul se bucurară de aerul liniştit, curăţit de ploaie, pe când hrisca, neagră ca tăciunele, fu arsă de fulger. Era acum o buruiană moartă şi netrebnică.

Proverb: Cum e fapta şi plata.

Bătrâna salcie își clătină crengile după vânt, iar de pe frunzele ei verzi cădeau picături mari de apă ca și când ar plânge. Vrabia o întrebă „De ce pâlngi? E așa de înviorător acum! Uită-te cum strălucește soarele și sbor nourii pe sus. Nu simți mireasma florilor? De ce plângi, salcie bătrână?"

Și salcia prinse a-i povesti despre mândria nemăsurată a hrișcei și cum fu pedepsită. Așa se întâmplă întotdeauna.

Spun povestea așa cum am auzit'o dela vrabie; mi-a șoptit-o într'o seară când o rugam să-mi povestească ceva.

(după ANDERSEN).

CÂNTEC DIN BUCOVINA.

Am avut o puiculiță
Tânără ca s'o mlădiță,
Ș'am lăsat'o să mai crească
Minte'n cap să dobândească.
Ea minte-o și căpătat,
Dară s'o și măritat.
Nu mi-i ciudă și bănat
Dacă s'ar fi măritat
De la noi al treilea sat;
Dar s'a dus a treia casă;
Inima mi-i friptă, arsă.

D. DAN (din Șezătoare).

Femeea care a ținut toate sărbătorile.

A fost odată o femee, care cât a trăit, a ținut toate sărbătorile și toți sfinții. Din pricina asta ajunsese așa de săracă că mai n'avea ce să mănânce.

Căzând la boală grea, hainele de pe dânsa se rupsese și mai rău. Moartea a scăpat-o de sărăcie și de necaz. Câteva femei se milostiviră de-au scăldat-o, dar neavând cu ce s'o îmbrace, au pus-o pe laiță în pielea goală.

Peste noapte s'au strâns în casa ei, unde era moartă, toate sărbătorile și sfinții, pe care îi sărbătorise ea și începură a o mustră:

— Da cine-i vinovat că va merge goală înaintea Inaltu'ui Judecător; dacă ea lucră în ziua mea, eu aș fi ertat-o, zise unul dintre sfinți.

— Și eu aș fi ertat-o răspunseră mai multe sfinte.

— Și eu, și eu... ziseră într'un glas toți sfinții și toate sărbătorile, și cu adevărat, de lucră, avea ceia ce-i trebue și ei, și ar fi putut să ajutorească și pe alți necăjiți, că bolnavă n'a fost...

Iar dimineața femeile ce-au scăldat-o, o îmbrăcară în niște haine vechi căpătate de pomană și preotul se milostivi de-o îngropă.

M. LUPESCU.

Proverb: Baba călătoare, n'are sărbătoare.

SFATURI ŞI LEACURI. Sămănătoarele.

Instrumentele în agricultură nu au numai darul de a uşură munca omului, dar şi a le asigură o bună recoltă. Iată bunăoară sămănătoarele. Rostul lor nu e numai de a pune sămânţa în rânduri regulate, spre a fi apoi mai uşor de lucrat, dar ele pot adânci sămânţa cât trebue. O sămânţă de grâu prea adânc pusă, n'are putere să răsbată; dacă iesă, iesă slăbită de trudă. Când e semănată prea la faţă, cum e de obiceiu la semănatul cu mâna, atunci sufere şi de frig şi de secetă şi dă colţ slăbit. Cu sămănătoarea poţi regulă adâncimea, după felul pământului, căpătând astfel recoltă sigură. De aceia sfatul mereu dat plugarilor să se întovărăşească spre a cumpăra unelte, iar dintre toate un trior şi o sămănătoare sunt şi ieftine şi trebuitoare.

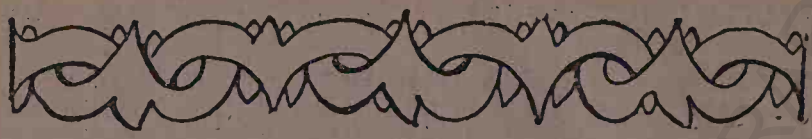

Figura arată că bobul semănat adânc nu ajunge să răsbească până la faţă, pe când cel semănat la loc potrivit creşte bine şi sănătos

PENTRU GOSPODINE. Pătlăgele roşii umplute.

Se golesc pătlăgelele în lăuntru, tăindu-se un capac. Se face apoi umplutura astfel: se iea câte o lingură de orez, grâu sau hrişcă, se amestecă cu ce s'a scos din pătlăgică, se pune ceapă prăjită, sare, piper, pătrunjel; se prăjeşte totul bine şi se umplu pătlăgelele. După aceia se aşează în cratiţă, se pune peste el un sos de ceapă prăjită în oloi şi apă cât le cuprinde. Se lasă de fierbe până ce apa scade şi sosul se îngroaşă.

***Proverb*: Capra eare sbiară o mănâncă lupul.**

OCTOMBRE.

DESPRE NEAM ŞI ŢARĂ.

Către soldaţii ardeleni şi bucovineni.

Vouă fraţilor Ardeleni şi din Bucovina, cari aţi venit între noi din pribegie, cari după multe şi crude suferinţe sufleteşti aţi păşit pe pragul casei părinteşti, vă zic din adâncul inimii *bine aţi venit.*

Prin jurământul solemn ce aţi depus înaintea lui Dumnezeu, înaintea acestor drapele, cari vă vor arătă drumul spre libertate, înaintea camarazilor noştri cari s'au luptat, cari au sângerat pentru înfăptuirea idealului nostru naţional, v'aţi legat cu un lanţ indisolubil de patria mamă; aţi pus sufletul şi sângele vostru în serviciul cauzei sfinte, ce împreună cu voi am îmbrăţişat-o cu inimă curată, cu voinţă de fier.

Trăim nişte momente frumoase, nişte clipe de bucurie, de înălţare sufletească.

Vouă, Ţara vă spune *„bine aţi venit"*, căci în voi vede întâile raze ale unui soare nou ce răsare din întunerec; pe voi oraşul acesta unde s'a făptuit Unirea Principatelor, vă salută cu iubire ca pe întâii soli ai unirii neamului; armata în a cărei familie aţi intrat azi, vă primeşte cu braţele deschise ca pe nişte fraţi de mult aşteptaţi, căci ştie că inima voastră bate spre biruinţă, că braţul vostru este oţelit prin luptă; pe voi, Regele, căruia i-aţi jurat credinţă, vă priveşte cu dragoste şi cu încredere, căci în sosirea voastră salută chezăşia cea mai puternică că visul atâtor veacuri se va înfăptui, că dorul unui neam întreg, în sfârşit, se va atinge.

Vouă fraţilor de dincolo, ardeleni şi bucovineni, vă zic: *„Înainte cu Dumnezeu"*; uniţi sforţările voastre cu ale fraţilor din ţară; călăuziţi steagul nostru naţional peste munţi, unde milioane de fraţi aşteaptă plini de nădejde desrobirea de un jug asupritor. Biruinţa va fi a noastră şi cu ea libertatea şi fericirea şi atunci vom fi un singur şi strâns unit popor de fraţi nedespărţiţi în totdeauna.

REGELE FERDINAND.

Proverb : **Din cele mici se cunosc cele mari.**

Cetirea cărţilor bune e o trebuinţă sufletească pentru om. El nu poate să trăiască singur, ca ursul în vizuine. Are nevoe să mai afle ce e pe lume, să audă ce mai e nou. De aceia obişnuinţa, la ţară, de a se duce la crâşmă, unde mai întâlneşte omul pe alţii, poate mai umblaţi şi-i iscodeşte despre toate. Dar cel ce povesteşte a auzit şi el dela alţii; adese din ţânţar face armăsar. Unde mai pui că crâşma nu e prea potrivit loc de adunat, căci întri om şi ieşi tărându-te ca dobitoacele. In locul crâşmei, în satele cu oameni de omenie, se înfiinţează *case de sfat şi cetire*, fie la primărie, fie la şcoală, fie la o casă anume închiriată pentru acest lucru. Acolo stau şi aşteaptă pe sfătuitorii cei mai credincioşi, care spun adevărul: cărţile, revistele şi ziarele. Punând oamenii mână dela mână, se abonează la ziarele scrise anume pentru sate, fără batjocure şi uneltiri. Pentru 30 lei pe an poştaşul aduce în fiecare săptămână bunăoară foaia *Duminica poporului;* pentru alţi 20 lei pe an aduce *Vestitorul satelor* scos într'un sat, Bogdăneşti, din ţinutul Folticenilor. Stă omul Duminica, un ceas două, şi află din ele toate ştirile din ţară şi de pe lume. Ceteşte unul o ştire şi apoi stau la sfat, vorbind despre dânsa. De aceia se zice locului de întrunire Casa de sfat.

Din ziare afli ce se petrece în cursul unei săptămâni.

Despre lucruri mai aşezate, pe scurt, se scrie în *Reviste*. Revistele sunt tot un soiu de foi, strânse ca o carte. In ele stă scris despre tot ce are omul nevoe. Se mai pune pentru vrăstare, câte o poezie ori câte o snoavă care mai descreţeşte frunţile. Nici revistele scrise anume pentru popor nu sunt scumpe. Aşa bunăoară *Albina*, care iesă de 2 ori pe lună, nu costă pe an decât 60 lei, iar *Câmpul*, o revistă minunată pentru plugari, ieşind de două ori pe lună, iarăşi se capătă plătind numai 80 lei pe an.

Dar şi ziarele şi revistele, nu cuprind decât crâmpeie, scrise pe scurt, din ceia ce are nevoie omul. Pentru a află ceva mai temeinic se foloseşte de *cărţi*.

Sunt cărţi de literatură şi cărţi asupra celorlalte nevoi ale omului. Cărţile de literatură cuprind cântece, poveşti, întâmplări din viaţă, scrise meşteşugit aşa că se duc la inimă. Cărţile de literatură au influenţă mai mult asupra sufletului: te fac mai înţelegător de ceia ce este bun, frumos. Şi de aceste cărţi se pot cumpăra la casa de sfat tot cu puţină cheltuială. Aşa bunăoară dacă se abonează casa la *Pagini alese*, pentru 84 lei, se capătă 50 de cărţulii cari cuprind tot ce e mai ales din produsul scrii-

---

Proverb : După faptă se cunoaşte omul.

torilor noştri. Când Casa de sfat e mai bogată, oamenii dând cu drag obolul, fiindcă e spre al lor folos, atunci se pot aduce şi cărţi mai scumpe cari cuprind tot ce a scris un scriitor de seamă. Pe lângă cărţile de literatură însă numai decât la o casă de sfat, ca şi în casa oricărui cărturar, trebue să se afle cărţi în cari se găsesc sfaturi şi învăţături asupra nevoilor zilnice ale oricărui om. Aceste cărţi sunt prietenii cari stau la căpătâiul omului dornic să se lumineze. I se îmbolnăveşte o vită. De unde să aducă pe medicul veterinar? Târgul e departe, iar boala nu aşteaptă. Intinde mâna şi iea de sub grindă ori din blidarul frumos încristat, schimbat în dulap pentru cărţi, ica, zic, o carte în care stă scris despre bolile vitelor. Doctorul e în casă; sfatul lui este urmat şi vita e scăpată. Şi aşa e cu orice nevoe.

Şi în această privinţă sunt cărţi şi scumpe şi mai ieftine. Cărţuliile cele mai ieftine, aproapé în dar, de această natură, sunt acele cari apar sub numele de *Cunoştinţe folositoare*. Sunt singurele în felul lor în toată ţara. Pentru un abonament de 50 lei, trimes odată, îţi vin, pe măsură ce ies, 20 de cărţulii, cari se pot de altfel cumpăra şi resleţite, câte trei lei una. Fiecare cărţulie cuprinde ceva de sine stătător. In una se vorbeşte despre scarlatină, afurisita boală care nu iartă pe copii, în alta despre Votul obştesc. Dela cunoaşterea ţării până la îndatoririle de cetăţean, dela viaţa albinelor la aceea a omului, totul se găseşte în aceste cărţulii ieftine, scrise pe înţeles şi lămurite cu friguri.

Şi iată cum, unde este tragere de inimă şi dor pentru luminare, întovărăşindu-se o samă de oameni din sat, punând mână dela mână, aproape o nimica toată (ce e azi 30—40 lei la un om muncitor!), grupându-se în jurul învăţătorului ori a preotului, dacă sunt vrednici apostoli ai neamului, se poate lesne înfiripà în sat *o casă de sfat şi cetire*, care răspândeşte lumina minţii şi întărirea sufletului, pentru omul adevărat.

Pentru îndrumarea celor care vor să vie în ajutorul răspândirei culturei la sate şi vor să deie o mână de ajutor pentru înfiinţarea de căminuri culturale s'a tipărit de către conducătorii Fundaţiei Culturale Principele Carol *(Gh. Mugur, N. Crainic, Dr. V. Voiculescu)* o carte cu numele *Căminul Cultural*, un adevărat îndreptar, de chipul cum se poate ajunge la înfiinţarea lesne a unei case de sfat

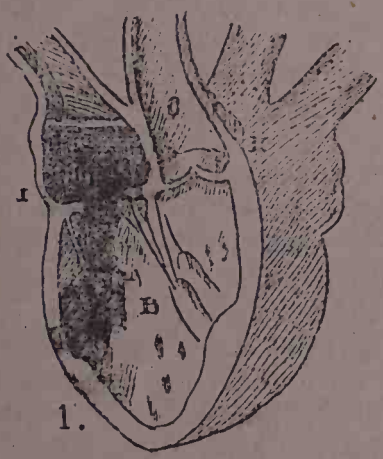
VORBE CU TÂLC.

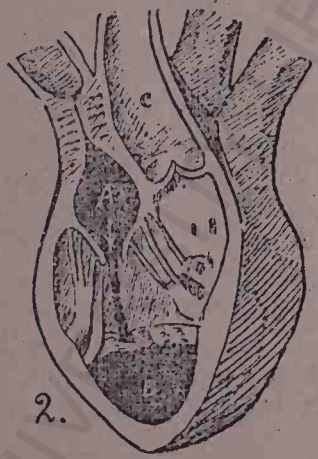
Când nu putem face ce voim, trebue să voim ce putem.

(I. CREANGĂ).

Proverb: Pe cap bun stă bine şi o căciulă ruptă.

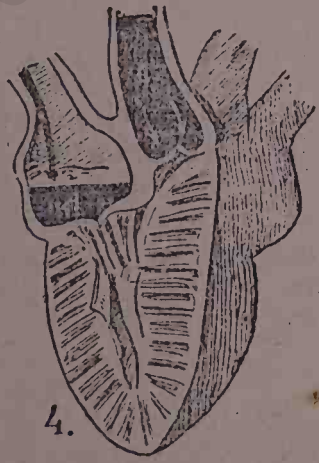
Bătăile inimei. Cât trăeşte omul, inima bate. Când a contenit, şi omul închide ochii de veci. Cât bate, inima mereu aruncă sângele în tot trupul. Figurile de mai jos arată cum se petrece aceasta numai în o jumătate din inimă, căci ea are 4 încăperi. In fig. 1 se vede cum se adună sângele curat venit dela plămâni,

în încăperea de sus(A). Uşa se deschide, trasă de nişte aţe ca de gumă şi sângele năvăleşte (fig. 2) în încăperea cea mare (B). Când inima se strânge, sângele ţâşneşte în ţeava C, ca să fie

dus mai departe în trup. (Fig. 3). După ce s'a deşertat, sângele dela plămâni iar năvăleşte în camera A şi tot aşa într'una de vre-o 70 ori pe minut, ca şi bătăile ceasornicului.

Proverb: **In trup sănătos şi inima-i veselă.**

DE CETIT LA SĂRBĂTORI. Către tinerii satelor.

Dupăce veniţi din oaste, aveţi alte datorii de împlinit. Trebuie să fiţi harnici, economi, să ascultaţi de învăţător şi de preot, să vă daţi odraslele la şcoală, să vă duceţi la biserică, să nu vă prăpădiţi vremea şi sănătatea în cârşme. Să trăiţi în frăţie cu toţi cei de o seamă cu voi; să fiţi blânzi cu nevestele şi copiii; să fiţi în sfârşit oameni de omenie în satul vostru.

Dar pentruca s'ajungeţi acolo, trebue să începeţi din vreme. Indată ce aţi ieşit din şcoală, trebuie să vă gândiţi că aveţi o menire în viaţă, că nu sunteţi veniţi pe lumea aceasta aşa ca să trăiţi ca animalele necuvântătoare.

Prin urmare, după ce-aţi ieşit din şcoală, nu uitaţi pe învăţător. Duceţi-vă cât de des pe la el. Intrebaţi-l de ce doriţi, despre vre-o carte nouă pe care o puteţi împrumuta de la el cu folos, despre vre-o gazetă din care aţi mai puteà afla şi ce se petrece prin lume, pela alte neamuri. Când sunt adunări la şcoală, duceţi-vă şi ascultaţi cu luare-aminte. Acolo foloseşte mult bărbatul, iar tânărul învaţă pentru vremea când va fi gospodar. Acolo veţi aflà ce înseamnă a fi *cetăţean*. Veţi aflà că aveţi drept a alege pe primar şi pe consilierii comunali, că aveţi drept să-i trageţi la răspundere dacă nu-şi fac datoria. Acolo se luminează omul şi află cum să-şi capete dreptate când l-a năpăstuit cineva ori şi-a bătut joc de dânsul, fie acela de-o seamă cu el, ori fie cât de sus pus, căci legea e făcută şi pentru mari şi pentru mici. Acolo, dela sfaturile celor mai luminaţi şi din cărţi, puteţi înţelege multe lucruri, aşà ca să puteţi trăì mai bine, mai uşor, mai nesupăraţi în lumea-asta. Omul care-şi face datoria, trebuie să-şi caute şi dreptate.

Nu uitaţi apoi biserica. Spune o vorbă veche: temerea de Dumnezeu este temeiul înţelepciunii.

Cum ar puteà să steie cineva la îndoială, când e vorba să aleagă între sfântul lăcaş al lui Dumnezeu şi ticăloasa locuinţă a Diavolului? La crâşmă îţi bei banii şi sănătatea şi te ticăloşeşti. La biserică găseşti tărie, găseşti mângâiere şi nădejde în zilele mai bune.

Proverb: Fapta bună nu are laudă.

Iar pentru petrecerile voastre, pentru petrecerile tinereții aveți obiceiuri bune pe cari nu trebuie să le lăsați în părăsire. Aveți *horile*. Duminicile și în sărbători, aveți șezătoriile, la care oricine poate petrece așà de frumos!

Pentruca să puteți să vă bucurați de tinerețea voastră și să faceți lucrurile înadevăr omenește, ascultați sfatul meu:

Nu faceți hora la crâșmă, ci în ograda unui gospodar, așà cum se obișnuià mai dedemult, și cum se obișnuește ș'acuma în satele unde locuiesc oameni de ispravă.

La horă fiți cu cuviință, nu veniți amețiți de băutură nu vă gâlceviți și fiți cuviincioși față de fete.

Fiți ca frații, toți flăcăii. Adunați-vă, vorbiți și puneți la cale cum trebuie, tot ce aveți de gând să faceți.

Pentruca să fie cu folos orice adunare a voastră, e bine să aveți o casă cinstită, la un flăcău mai cuprins, unde să vă duceți. Feriți-vă de crâșmă. Acolo la flăcăul acela puteți stà de vorbă în tihnă voi în devoi, puteți ascultà cetirea unei gazete, puteți învățà cântece, strigături, urături, conăcării, ș. a.

Tot în aceste adunări puteți pune la cale șezători frumoase, mai ales în vremea iernei; puteți să vă sfătuiți cum să faceți mai cu haz petrecerile la nuntă.

Tot în această casă cinstită, când n'aveți ce face, adunați-vă și cetiți cărți folositoare. De găsit se găsesc cărți. Are învățătorul, aveți și voi; dacă n'aveți, puteți pune mână de la mână și cumpărà. Asta-i adevărata petrecere cu folos, nu crâșma.

Și dacă mă înțelegeți, — puteți chiar începe, voi toți cari cetiți această scrisoare, puteți chiar începe această *tovărășie de flăcăi*, puteți întemeià această casă de sfat.

Ați face bine să urmați așà după cum chiar s'a și început în multe părți, căci numai așa veți ajunge gospodari vrednici, întovărășiți pe viitor și la bine și la nevoie, și la petrecere și la muncă, și'n zilele bune, și la primejdie.

M. SADOVEANU.

Proverb: Cine ce face, pentru el este.

CANTEC DIN BASARABIA.

Când eram la mama fată
Purtam rochii de bucată
Dar de când m'am măritat
C'un moscal din cela sat
Nici n'am fustă de purtat
Nici papuci de încălțat!
Inima-mi e cu lăcată
Când aș descuià odată,
Cât amar și cât venin
Bea inima la străin.

STRIGĂTE'N JOC.

Foaie verde ș'o lalea
Hai, flăcăi, la mândra mea
Și-ți vedeà, ce zestre-avea:
Două rufe, una rea,
Cea mai rea, era pe ea,
Cea mai bună ș'o cărpeà;
Când ș'o întorceà pe dos
Curgeau petecele jos,
Câtă frunză pe răchită
Cu atâtea peteci cârpită.

SFATURI ȘI LEACURI.

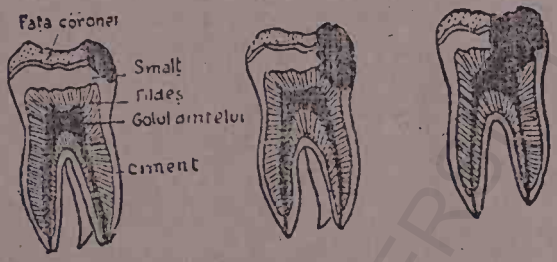
Cum se strică dinții.

Dintr'o nimica toată perzi dinții. Figura dela fața 119 arată cât de bine e apărat un dinte. Natura l'a apărat dar omul din nebăgare'n seamă lesne îl strică. Vrea să arate că are dinți ca și de porc și... sfarmă în ei sâmburi de prune, alune, ba chiar unii se pun la întrecere și sfarmă și sâmburi de măslină. Smalțul crapă într'un colț de dinte, cum e în figura alăturată în stânga. Odată ce a crăpat smalțul, dintele e prăpădit. Crăpătura se lărgește mereu, până când dintele e stricat pe jumătate, rămânând ca niște

---

Proverb : Cine ridică poalele, nu se umple de noroi

colţi de-ţi taie limba. Sfărâmându-se într'o parte, zămurile acre, răceală, lesne pătrunde până la nervii cari se găsesc din belşug (vezi figura dela faţa 119) în golul dintelui şi durerea e gata. Prin gaura făcută, cum arată pata neagră din figura alăturată, intră însă şi microbi cari aduc putrezire. Falca se umflă, ba chiar mi-

crobii pot trece, prin sânge, în tot trupul. S'a întâmplat să zaca greu oamenii, ba chiar să moară, din pricina unui dinte sfărâmat şi necătat la vreme.

PENTRU GOSPODINE. Papară de mămăligă.

Se aşează într'o cratiţă unsă cu unt, un rând de felii de mămăligă mai moale şi un rând de brânză ori caş proaspăt, până ce cratiţa e aproape plină, având grijă ca cel din urmă rând să fie de brânză. Să toarnă deasupra două-trei ouă, bătute bine cu lapte şi sare. Se dă cratiţa la cuptor sau se pune să se coacă pe jaratec, până când se umflă şi se incheagă bine oul.

VORBE CU TÂLC.

Fii înţelept ca şarpele, muncitor ca albina şi dornic ca turturica. *(P. Ispirescu).*

Furtuna când va să trântească, întâi rădică şi nenorocul râde întâi, apoi plânge. *(D. Cantemir).*

Proverb : *La oala acoperită nu cad gunoaie.*

NOEMBRE.

DESPRE NEAM ŞI ŢARĂ.

Românii de peste Dunăre.

Măcar că graniţele s'au lărgit, iar ţara a ajuns mai bine de 2 ori cât era mai înainte, totuşi nu toţi românii sunt la un loc. Au rămas mulţi şi peste graniţa de răsărit şi peste cea dela apus, spre miază-noapte ca şi spre miază-zi. In tot lungul Dunării pe malul ei drept, în Serbia şi Bulgaria până la Vidin, sunt numai români. Pe aceştia din urmă i-a cercetat, mai anţărţ, un inimos scriitor de ai noştri D-l *Emanoil Bucuţă*.

Bucata de pământ încinsă de cotul Dunării dela Calafat, e plină numai de Români, trecuţi pe vremuri, cari din Mehedinţi, cari din Dolj şi chiar Gorj, cari din Banat. Au pribegit când pela noi se puneau biruri grele, de nu mai puteă omul să dovedească cu plata lor.

Prea puţini s'au schimbat din limbă şi obiceiuri, aceşti români siliţi să-şi ieie lumea'n cap. N'au dat peste Bulgari, ci ei s'au aşezat întâi în locurile acestea, dovadă numele satelor curat româneşti, acelaş adese ca şi locul de obârşie al pribegilor. Lupuleştii Bregovei ţin din Lupoaia mehedinţeană.

Obiceiurile lor sunt păstrate, ca şi de prin locurile de unde se trag. Aceleaşi hori în zilele de sărbători, aceiaşi veselie când s'a strâns mana câmpurilor. Lăutarul satului cântă la urechea bătrânilor cheflii:

Cine are ibovnică
I se pare noaptea mică,
Cine ibovnică n'are
I se pare noaptea mare
Şi plapuma drob de sare.

Trăesc în seama Domnului, neştiuţi de nimeni, dar şi ei nu ştiu nimic „din istoria isprăvilor întregului neam din care ei sunt numai fărâmă scoasă la un ţărm străin". Ţin la obiceiurile lor ca la ceva sfânt, moştenit din moşi strămoşi. Sunt aşa de aproape de noi şi totuşi atât de departe! Dunărea pare aşa de lată încât nici ei de noi nu-şi mai aduc aminte decât prin negura povestirilor, nici noi de ei nu ne-am prea interesat.

Ei între ei nu ştiu cum şi în ce fel au ajuns împreună, vor-

Proverb: Cheia şi lacata, e mama şi tata.

bind aceaşi limbă şi având aceleaşi datini. Cel mult cei cari locuesc spre dealurile împădurite îşi zic Pădureni, alţii dinspre Vidin îşi zic Văleni, iar cei dinspre şesul lăsat de Dunăre Câmpeni. Pădurenii trecuţi prin Serbia, sunt din Banat, ceilalţi de prin părţile Mehedinţilor şi a Doljului. Unii zic la piatră „piatră", alţii „chiatră". S'au tras fiecare la locul unde le aducea aminte satul lăsat în ţară. Incolo nici o deosebire între ei, nici o deosebire între ei şi noi.

„Din Dunăre până înăuntru în pădure şi dela Timoc până sub streaşina de piatră a Diilor (Vidinului), aceşti 50 şi mai bine de mii de oameni muncesc pământul şi cresc vitele aşa cum moşii şi strămoşii au făcut acasă ori pe unde descălecau, peste munţi ori peste apă. Ogoarele sunt acoperite de porumb ori de grâu, poenile de sus, de oi, malul cu podgorii, râul cu ţăptoace şi năvoade. O viaţă tihnită şi stăruitoare, aceaşi din vremurile vechi, îşi vede de rosturi sub înaltele cutrupişuri (acoperişuri) cu ţiglă şi prin avlia (curtea) plină cu de toate. Treci pe alături şi n'o ghiceşti. Doar câte o zi mare vine, şi ca la o deschidere de cer de Bobotează, viaţa aceasta se desvăluie deodată, îmbrăcată în curcubeie ca o floare a pământului şi ducându-i datinele şi amintirea prin veacuri" (E. Bucuţă).

DIN NEVOILE OMULUI. Gospodăria

Cu împărţeala pământului, mulţi n'au putut căpătă loc în satul în care s'au născut. Li s'a dat pământ aiurea la şes, în ţinuturile cu norod mai puţin şi loc mai larg. Despărţirea de sat e grea, dar omul n'are ce face. Bine că se aşază tot în ţara lui şi nu e silit, ca alte neamuri cu loc de arătură restrâns, să apuce drumul pribegiei peste graniţă.

La locul de aşezare nou îşi întemeiază omul o nouă gospodărie. Deodată se mulţumeşte cu un bordei sau o căsuţă mai mică, până ce îşi poate durâ casă mare, încăpătoare. Aci însă se cere oarecare chibzuială dintr'odată.

Cel dintâi lucru ce trebue să-l facă un colonist este să-şi împartă pământul după trebuinţi: ce e pentru arătură deoparte, ce e pentru gospodărie de alta. Cel pentru gospodărie, din jurul casei, trebue ales la adăpost de vânt, în bătaia soarelui, căci aci e viaţă de dus, în lumină şi căldură. E cu totul trebuitor, la noua aşezare a gospodăriei, de un plan chibzuit a împărţelei locului. E păcat ca să se irosească muncă şi pământ. Fiecare palmă de

---

Proverb: Ochiul stăpânului e struna slugii.

loc să fie mai dinainte însemnată la ce are să servească. Chiar când gospodarul nu poate dintr'odată să le facă pe toate, e bine ca pe planul lui să aibă însemnare unde să fie grajdul pentru vite, unde cotineaţa de porci, unde grădina de flori şi legume, unde cea cu pomi roditori. Gospodăria e ca un stup. Cu cât sunt toate strânse grămadă, cu ordine, cu atâta şi munca e mai înlesnită şi mai cu spor. In această privinţă, la noi în ţară, nemţii au gospodăria cea mai orânduită şi dela ei au învăţat'o şi românii cari au trăit împreună. De aceia ţi-e mai mare dragul să treci printr'un sat de acestea, fie în Ardeal, fie în Bucovina sau chiar în şesul Bugeacului. Casa făcută din vălătuci ori chirpici, are 2—3 odăi mari, cu ferestre largi şi e aşezată de obiceiu cu dosul spre vânt şi cu faţa unde bate mai mult soarele. Ecareturile nu sunt resleţite, în toată curtea, ici grajdul din nuele, dincolo şopronul numai acoperiş, mai încolo coliba pentru păsări. Toate merg în prelungirea casei, sub acelaş acoperiş şi sunt făcute tot din chirpici, bine apărate de vânt şi sloată. La grajd şi şure podul e înalt de încape fânul sau chiar bucatele. Cotineaţa de porci, pe podişcă înaltă, cu ţarc, e de-o parte. Nu e casă fără fântână la poartă, dar şi fără latrină într'o parte.

In faţa casei, spre drum, e o bucăţică de loc cu flori, care dau veselie, iar în afară de curte, lăsată atâta cât să poată intra carul, nu e gospodar care să nu aibă câteva straturi de zarzavaturi, cum şi o grădină cu pomi fructiferi. Totul e aşezat cu metodă şi înţelegerea lucrurilor. Cum e în curte de orânduit, e şi în casă.

Dacă gospodăriile bătrâneşti cu aşezare veche, cu greu să mai pot preface, e păcat că la cele întemeiate acum să nu se bage în seamă ordinea economicoasă şi aducătoare de bine. Nu numai în gospodăria noului proprietar e bine dintr'un început să domnească orânduirea chibzuită, dar chiar în alcătuirea satului întreg. Dela început să fie trase drumurile drepte, dela început să fie lăsat, în mijlocul satului, loc de biserică, şcoală şi primărie.

Mai târziu, când arborii vor creşte, copiii coloniştilor de azi vor binecuvântă prevederea şi chibzuiala părinţilor, lăsându-le moştenire nu numai o gospodărie ca şi a străinilor, dar şi un sat ca lumea.

Proverb: Să bei vinul, dar să nu te bea.

DE CETIT DE SĂRBĂTORI. Vizirul cel bun.

Era odată un vizir, drept şi bun; de aceia era iubit de toată lumea, afară de câţiva dintre cei mari, împotriva cărora mărturisise adevărul la un proces. Aceştia au făcut ce au putut, l'au pârât fel şi chipuri la Sultan, până când au isbutit să-l arunce în temniţă. Şapte ani a stat vizirul în închisoare. Intr'o bună zi Sultanul îmbrăcându-se ca un preot, cutreeră oraşul, cum avea obiceiul adese, ca să mai afle ce spun oamenii. Trecând prin faţa caselor Vizirului, mare-i fu mirarea când văzu că slugile grijesc în odăi ca şi când ar aşteptă un oaspete deosebit. Intrebând ce înseamnă lucrul acesta, slugile i-au răspuns că aşteaptă pe stăpânul lor care va fi liberat din închisoare chiar astăzi.

Sultanul fu şi mai mirat, căci nu a dat nici o poruncă de acest soiu. Ca să afle ce se ascunde la mijloc, îşi făcu rost să ajungă până la cel închis.

Vizirul îşi ducea osânda mai liniştit decât ori când. După ce-i dădu nişte mâncări mai alese, aduse cu dânsul, sultanul îl întrebă dacă e adevărată vorba auzită dela slugi.

— Adevărat, răspunse vizirul. Am credinţa că voi fi slobod peste câteva ceasuri.

— Ce te face să crezi aşa ceva? întrebă sultanul travestit.

— Din câte am păţit în viaţa mea, începu să istorisească Vizirul, am căpătat credinţa că după mari nenorociri trebue să vie şi mântuirea, după cum fericirea e încheiată de o nenorocire. Eram cu nişte prieteni la o petrecere. Ne preumblam cu barca pe un lac mare. Deodată scap în apă potirul de cleştar din care beam vin. Oprind barca în loc, am chemat un scufundător şi l'am rugat să-mi caute potirul, făgăduindu-i mulţi bani. Arătându-i locul unde a căzut, nu ştiu cum am făcut, că mi-a căzut şi inelul din deget, la care ţineam ca la ochii din cap. Imi venea de necaz să mă arunc şi eu în lac. Scufundătorul sări, se afundă şi nu trecu multă vreme la mijloc, că iese din apă, aducând potirul şi inelul, căci inelul se nimerise să cadă drept în potir. Toţi prietenii mei s'au bucurat foarte. Eu însă m'am scârbit amar, de oarece eram sigur că o nenorocire mare mă pândeşte. Şi chiar aşa s'a întâmplat. Duşmanii mei m'au clevetit la sultan, iar acesta, fără ju-

---

Proverb: Părintele cu un copil, ca orbul cu un ochiu.

decată, m'a trimes la închisoare. N'aveam nici o nădejde că voi ieşi din temniţa în care stau de şapte ani, căci duşmanii mei sunt tari şi mari. O întâmplare nouă însă m'a făcut să cred că nenorocirile au luat sfârşit.

De când sunt în temniţă, n'am dus la gură nimic alta decât pânea neagră şi apa ce mi-o dă temnicerul. De geaba au fost toate rugăminţele mele. Se vede însă că atât am slăbit încât şi păzitorului meu i s'a făcut la urmă milă. Eri îl văd venind cu o bucată de carne friptă, pe lângă pâne. Inainte de a începe să o mănânc, m'am întors cu faţa la răsărit ca să mă spăl, cum stă scris la Coran. Atâta a fost îndeajuns ca să mă facă cel mai nenorocit om din lume. Cât m'am spălat, un guzgan a luat bucata de carne şi s'a ascuns cu ea în o gaură. Dar cum o altă nenorocire mai mare nu mi se putea întâmplă, îmi trecu prin minte credinţa că trebue să vie şi izbăvirea. Şi iată de ce am trimes vorbă slugilor mele ca să grijească în casă, căci în curând voi veni şi eu.

Sultanul ascultase cu mare băgare în seamă cele spuse de fostul lui Vizir şi se încredinţă că zice adevărul. Nici nu apucă bine să ajungă în încăperile lui şi dădu poruncă să slobozească pe Vizirul nevinovat din temniţă, iar pe duşmanii acestuia să-i lege de coada cailor, ca să fie rupţi bucăţi.

Aşa se împlini credinţa Vizirului celui bun şi drept. Adevărul iesă la iveală chiar dacă alţii caută să-l ascundă ani de zile.

DE LA ROMÂNII DIN SERBIA.

'Arde-te-ar focu iubit
Boală fără crezământ
Ce din picioare te-am bolit!
'Arde-te-ar focul iubit
Multă lume-ai prăpădit!
Uite azi şi uite mâne
Mă prăpădeşti şi pe mine.

(Colecţia Vâlsan şi Giuglea).

VORBE CU TÂLC.

Un om care în viaţa lui n'a făcut bine, este tocmai ca un put frumos şi adânc fără apă. *(Cilibi Moise)*

Proverb: Nu se poate ascunde suliţa'n sac.

BINE ŞI NICI PREA...

—Bună ziua fărtate!
—Da' ce nu-s fărtat
Că m'am însurat.
—Aia-i bine.
—Bine şi nici prea
C'am luat o mută
—Aia-i... rău.
—Rău şi nici prea
—C'am luat o turmă de oi cu ea.
—Aia tot îi bine.
—Bine şi nici prea
Că oile-au fost grase
Şi mi-au murit de gălbază.
—Aia-i rău...
—Rău şi nici prea
Că mi-am umplut casa cu lumini cu ea (turma).
—Aia-i bine...
—Bine.... şi nici prea
Că mi-a ars casa
—Aia-i rău....
—Rău zău. şi nici prea
Că mi-a ars şi muta'n ea.

ŞPIŢERUL PĂCĂLIT.

Trăiau într'un sat odată doi oameni cinstiţi şi gospodari. Dela un timp, ce i s'o fi năzărit femeiei, nu se ştie, dar îi veni în gând să scape de bărbatul său; într'o zi se prefăcu că-i bolnavă; *„valeu,* omule, nu mă lăsa, valeu, mor, mor, omule"...

— „Ce-i, măi femeie", o întrebă bărbatu-său.

— Omule, îi zise femeia, du-te la şpiţărie şi--mi ieă vr-o două prafuri, că mor".

— „Ce fel de prafuri, bre, să-ţi ieau?", o întrebă bărbatul său.

— „Du-te, du.....te mai degrabă că mor, încă mai stai de vorbă?" strigă femeia.

Văzând bietul om că s'a întrecut gluma, merge el, săracu, şi la spiţerie. Şpiţerul îl întreabă ce vrea.

— „Am venit, d-le spiţer", zise el, „să-mi dai nişte prafuri".

— „Ce fel de prafuri?" îl întrebă farmacistul.

— „Pentru femee, domnule şpiţer".

Proverb: **Cu mingea numai copiii se joacă.**

— „Bine", îi zise spițerul, „iacă ți-oiu da; vino mai încoace", și când românul se apropie, el îi șuerà două palme de-i venea țăranului să mănânce chibrituri.

— „Na", îi zise farmacistul, „du-le pe acestea nevesti-ta". Românul nostru, de fel cam răbdător sau cam sărac cu duhul, a venit acasă, și cum nevastă-sa se făcea iarăși bolnavă, când i-a șters o palmă, a răsturnat-o: „Na, femee, doctoria care mi-a dat-o spițerul". Iar femeia a sărit în picioare par'că nu o mai dureà nimica. Lecuind femeia numai dintr'o palmă, se întoarce la spițer:

„D-le spițer, îți mulțumesc că mi-am lecuit femeia numai cu un praf, celalt ți l'am adus înapoi". Și când îi-a dat o palmă, l-a răsturnat jos amețit; apoi se întoarse mulțămit acasă că și-a găsit leac pentru nevastă.

(Din revista *T. Pamfilie*

Dihănii de demult. Pe fața pământului n'au trăit numai dobitoacele de azi. Multe și felurite alte dihănii, ca și cele din povești, ș'au dus viața odată pe pământ. In viață nu mai sunt, dar ciolanele lor stau în piatră. Omul de carte le desgroapă și după ciolane se poate desemnà înfățișarea care o

---

Proverb: **Nu întărâtà vesparu, că te mușcă.**

aveau. Dihania a cărei chip e dat aice, a trăit acum vre-o câte-va milioane de ani. Era neam cu șopârla, dar mare cât un elefant. Purtà pe frunte două coarne ca de rinocer, iar dela ureche la ureche avem un guler lat, de os, resfrânt spre ceafă. Aceste dihănii se înmulțeau cu ouă ca și șopârlele. In inima Asiei, în anul trecut, s'au găsit și ouăle lor petrificate, mai mari decât ale struțului.

CÂNTEC DIN MARAMUREȘ.

Până eram holteieș
Purtam pană dela Deș
Și petea dela Lăpuș
Și jucam amuș-amuș;
Da de când mă însurai
Dădui pana pe malai
Și petreaua pe tărâță
La copii de chiseliță.

(Din Șezătoare).

SFATURI ȘI LEACURI. Ochelarii.

Oamenii sănătoși văd tot așa de bine de departe ca și de aproape. Sunt alții, cari, în urma unor boli, nu văd bine lucrurile cari nu sunt la nasul lor. Pune mâna pe o carte și ca să poată ceti o aduc chiar lângă ochi, ori se apleacă de ajung cu nasul de masă. Acești oameni se zic că au vederea scurtă. Sunt alții, cari dând să cetească, duc cartea departe de ochi. De obiceiu bătrânii, a căror ochi au slăbit, fac așa, măcar că și la cei mai tineri vine boala, căci o boală a ochilor este aceasta. Noroc că este leac împotriva cusururilor amândouă. Sunt ochelarii, stecle puse în fața ochilor ca să-le vie în ajutor. Cei cu vederea scurtă, folosesc ochelarii cu stecla mai scobită la mijloc; cei cari nu văd de aproape, din potrivă stecle mai umflate la mijloc. Dar cum sunt diferite grade de boală, sunt și diferite grade de ochelari. Oricine e silit să-i poarte, să se ducă întâi la doctor, ca să-i spuie tăria ochelarilor. altfel îi obosește mai rău. Să nu cumpere din iarmaroace (bâlciuri) ochelari, căci nu sunt nici de zama ouălor.

PENTRU GOSPODINE. Ciorbă de linte.

Se alege lintea, se spală și se pune la foc cu apă rece; când a dat în fiert se scurge și se pune alta tot rece. Se fierbe bine. Când e aproape gata se taie o ceapă, mărunt și se pune în ciorbă odată cu 10—12 căței de usturoi, puțin cimbru și sare. E o mâncare nu numai gustoasă, dar mai ales sățioasă.

Proverb: Se cunoaște puica pe creastă.

DECEMBRE.

DESPRE NEAM ŞI ŢARĂ. Românii din America.

Aşa a fost, se vede, ursita neamului nostru până acum. Nu numai că frate cu frate au trăit despărţiţi, sub stăpânitori deosebiţi, dar din pricina asupririlor, mulţi şi'au luat lumea 'n cap, pribegind peste nouă mări şi ţări. Înşelaţi de ruşi, mulţi moldoveni din Basarabia s'au dus prin Cauca ia sau hăt mai departe, în Asia, pe lângă împărăţia chinezească. Cei din Ardeal au apucat drumul spre America. Acasă nu mai puteau suferi prigoana ungurilor; doreau libertatea. Nu o găseau decât în vechiul regat sau în America. Alţii neavând pământ acasă îşi căutau norocul tot spre America, unde eră norod puţin şi nevoie de braţe. Şi aşa azi unul, mâine altul, îndemnaţi şi de unguri, bucuroşi că scapă de români, au ajuns să formeze colonii destul de numeroase în State-le-Unite, în Canada, ba chiar şi în Mexic. S'au dat la meşteşuguri, la negoţ, sau la lucrul pământului. Prin muncă, prin economie, mulţi au ajuns cu stare.

„Dragostea pe pământul unde eşti născut şi crescut, birue însă orice. Unii, după ce au strâns acolo chiag, s'au înturnat înapoi în ţară, întemeindu-şi gospodăria după cele văzute în America. Alţii au rămas locului, dar n'au putut să-şi uite nici limba, nici credinţa, nici neamul. Unde se găsesc mai mulţi la un loc au clădit biserici mândre, chemând preoţi din ţară care să le cetească evanghelia în limba părintească.

Au întemeiat case de economie, cărora le-a dat nume tot românesţi. Se strâng sărbătoarea în case de sfat, încăpătoare, unde cetesc cărţi şi ziare din ţară, ba au întemeiat şi ziare, scrise în limba românească. Ori ce s'ar spune, sângele apă nu se face. Ar fi mai bine să se întoarne înapoi, căci prin cele ce au îndurat şi mai ales prin cele ce au învăţat ar fi folositori, acum mai mult decât altă dată, ţării; rămaşi în America însă ei ne sunt de mare sprijin, arătând prin munca lor că şi românii pot fi iscusiţi în toate treburile când nevoia îi împinge şi învăţătura îi ajută. Ne mai sunt de sprijin pentru că arată într'o lume atât de depărtată, dar în ţări cu

---

Proverb; **Bătrânii satului, ca şi câinii la o turmă.**

care ţinem legături de comerţ, locul ce-l avem sub soare şi mai ales câte suferinţi am îndurat în trecut. Ei pot pune cumpănă tuturor minciunilor iscodite pe seama noastră de cei cari până eri, erau stăpâni peste ţinuturi întregi din România.

DIN NEVOILE OMULUI. Izlazurile.

Abia s'a mai liniştit cu darea pământului şi acum din nou se aud alte plângeri: nu sunt islazuri; vitele n'au unde paşte! Dintr'o nevoie dăm în alta. Ne fiind loc destul pentru păşune, începe să se taie cu nemiluita pădurile pentru ca să se capete loc de izlaz. Peste vre-o 10—20 ani, are să se audă alte văicăreli şi mai amarnice: Nu avem lemne pentru case şi foc, căci nu mai sunt păduri! Curat antereul lui Arvinte; tăiem de ici ca să înădim dincolo.

Totul vine dela o gospodărie anodină. Fiecare vrea să aibă şi pământ din belşug. pe care numai să-l sgârie ca să crească grâu ca părul în barba spânului, dar vrea să ţină şi vite ori oi mai multe decât înainte şi în acelaş fel ca mai înainte. Lucrul e cu neputinţă, căci ogoarele nu sunt fără sfârşit, nici nu se pot întinde după cum dorim. O minte chibzuită ştie să le împace pe toate, dacă vrea.

Vitele nu se ţin numai la islaz. Cu clima care e pe la noi, câmpurile fiind arse din mijlocul verii, rosim pământul vroind să creştem vitele ca şi mai înainte, numai la păşune. Le chinuim şi pe ele, căci intru în iarnă de li se pot numără coastele, ne chinuim şi pe noi căci nu ne dau cât ar trebui să ne deà, nici linişte nu mai avem. Vita cere cătare. Hrana ei nu poate să fie numai colţii de iarbă pe care abia-i poate rupe, sângerându-şi buzele. Vita trebuie hrănită cu tărate, cu car.o i, dar mai ales cu luţernă ori trifoi. Păşunea să ne numai ca o vrâstrare de hrană, cum e pretutindeni, cum e şi pe la noi prin Ardeal şi Bucovina. Fiecare gospodar, aice, îşi are petecul cu trifoişte, pe care-l poate cosi şi de trei ori pe an. Are şi pentru vară şi pentru iarnă. Când vita e adusă din circadă, nu roade gardurile. Găseşte în iesle un braţ bun de luţernă, căreia nu-i prea pasă de secetă. Se satură vita bine şi e spornică la muncă ori la lapte. Ş'apoi vitele nu pot să fie înmulţite din cale afară. Fiecare se întinde cât îi ajunge plapuma. A avea şi cârduri de vite şi turme de oi şi pământ de arătură, a fost odată, când satele erau departe unele de altele. Cum pământul a rămas acelaş, iar norodul s'a înmulţit, nu mai poate merge cu obiceiurile de demult.

De aceia deslegarea de nevoile islazurilor nu e numai în mâna conducătorilor Statului, ori cari ar fi ei şi ori câtă tragere

---

Proverb: **Nu poţi luà două piei de pe o oaie.**

de inimă ar avea să mulţumească pe toată lumea. Totul e în mâna gospodarului chibzuit, cu ştiinţă de carte. El numai poate ţinea cumpăna între lucratul ogoarelor şi creşterea vitelor, să scoată din pământul care-l are cât mai multe şi mai felurite roade. Aşa... stând cu braţele încrucişate şi mereu să ceară, neştiind să trăiască altfel decât cum a apucat din părinţi, la urmă are să fie mereu gâlceavă, mereu nelinişte, fără putinţă de îndreptare.

DE CETIT DE SĂRBĂTORI. Tatăl nostru.

Nu ştiu, dar mi se pare că „Tatăl nostru" e rugăciunea cea mai frumoasă din câte rugăciuni se înalţă către cer.

E cea dintâi pe care o învaţă copilul şi cea de pe urmă pe care o uită omul înrăutăţit, atunci când o uită şi pe mama de la care a învăţat'o.

Am plâns odată ascultând „Tatăl nostru", spus de un tremurător glas de bătrână şi parcă şi azi mi se strânge inima, cu toate că-i demult de atunci şi că le-a schimbat Dumnezeu pe toate în bine.

Era vară şi iar mă încinsese dorul să plec în Transilvania. Parcă nicăeri nu mă simţeam mai bine de cât acolo. De astă dată nu vroiam să mă duc prea departe. Numai până la Borsec şi poate şi ceva mai sus până la Bilbor, ori prin alte locuri din apropierea lor.

Tot drumul dela Piatra-Neamţ până la Borsec, îl faci într'o zi cu trăsura cu doi cai, şi-i de o frumuseţe ca o cale din rai.

Când ajungi în Borsecul de sus, e noapte. Nu mai vezi nimic. O negură din codrul morţii. Te culci şi adormi, iar prin somn auzi vâjiitul pădurilor de brad.

Nu departe de otelul unde trăsesem, se ţinea un iarmaroc. Cumpărasem şi noi nişte jucării şi cu dânsele în mâni, treceam pe unde era lume mai multă şi veselia mai mare, dar nu înţelegeam nimic din ce spuneà, fiindcă nu se vorbeà decât ungureşte. Cu toate acestea parcă vedeam multe feţe româneşti printre unguri şi unguroaice.

Umblam ca surzii şi nu vorbeam, decât între noi.

Aproape de stradă, în capătul iarmarocului, erau numai căruţe şi care cu boi.

Treceam pe acolo râzând şi vorbind, când simt că mă prinde cineva de rochie. Mă întorc şi văd o unguroaică bătrână care şedeà pe nişte saci cu legume, lângă boii dejugaţi ai carului. Credeam că voieşte să-mi vândă ceva, şi-i spun pe ungureşte, pe cât mă pricep şi eu, „Nem! Nem!", dar ea nu-mi dădu drumul şi continuă de a vorbi repede şi cu glas tare, doar oi înţelege. Din tot ce spunea nu puteam să lămu-

---

Proverb: Doi oameni o vorbă au.

resc bine de cât „Olah“ „Olah“, adică Român. Un domn care trecea pe lângă noi, se opri și-mi spuse: „Bătrâna voiește să vă spuie că-i românca, dar nu mai știe românește, însă înțelege bine când se vorbește răspicat“.

Atunci a început o convorbire prin tălmaci, între noi două. Femeia cea bătrână se ridicase în picioare și-mi spunea că a crescut între unguri, s'a măritat cu un ungur și așa a uitat de tot graiul părintesc.

— Nu mai știi nimic? o întrebai mișcată. Nu-ți aduci aminte de nimic din copilărie? Nu știi măcar o rugăciune pe care te-a învățat mama?

„Igen, Igen“ adică „da, da“ spuse bătrâna bucuroasă și plecând fruntea și strângând mânele pe piept, începù cu glas în care tremurà parcă o lacrimă: *„Tatăl nostru care ești în cer“*

Românii cari se aflau în jurul nostru, scoaseră pălăriile, mișcați ca la biserică, iar eu plângeam.

Din copilăria ei, din tot trecutul ei de românca, nu-i rămăsese bătrânei decât *„Tatăl nostru“*. Când a sfârșit cele din urmă cuvinte: *„și ne isbăvește de cel viclean“*, mi s'a părut că pădurile de brad din jurul Borsecului, au spus un puternic „Amin“.

MATILDA P. PONI.

CÂNTEC DIN CRIȘANA.

Săraci cărările mele
Cum crește iarba pe ele!
Las'să crească
Boii-o pască,
Crească cât îs gardurile
Ca s'o bată vânturile
Ca pe mine gândurile.

NENEA GUȚĂ.

....Noroc că se mai găsește, pe ici pe colea, câte un om de ispravă, care prin dreptatea și prin bunătatea lui te face să nădăjduiești, dacă nu pentru tine, cel puțin pentru urmași de urmașii tăi, o lume mai bună ca a de azi... Așà om e nenea Guță, generalul, prietenul meu de vânătoare. Dar trebuie să-l cunoști, că greșești grozav dacă îl judeci pe dinafară.

Nu ți-ar putea niciodată închipui că sub înfățișarea aspră, pe care i-o dau sprincenele negre, stufoase și încruntate, ochii care te măsoară de sus și până jos, mustața de pandur și fața lui arămie, se ascunde o inimă atât de bună; iar când îl auzi pentru întâia dată zicând drept salutare, celui cu care

---

Proverb: Sita nouă, cerne bine.

se întâlneşte: „Ce faci, mă hoţule?“ cu glasul lui gros şi răguşit, nu-ţi poţi stăpâni o mişcare de sfială. Curând vine însă prilejul să descoperi ce comoară de suflet se ascunde sub aspra lui înfăţişare.

Dacă ai nevoie de un sprijin, care să-ţi întâlnească dobândirea vre-unui lucru drept, să nu te sfieşti: nenea Guţă nu pregetă niciodată să vie în ajutorul cuiva; şi nu se pot numărà uşor cei pe cari i-a îndatorat dumnealui, şi pe când erà în activitate şi de când s'a retras la pensie.

Iar dacă a apucat să-ţi făgăduiască un lucru, poţi să te birui pe vorba lui, mai cu temei decât pe un jurământ făcut în o sută de biserici, sau pe un zapis întărit cu toate peceţile stăpânirii.

La nenea Guţă nu încape minciună ori diplomaţie; dumnealui spune lucrurile în faţă, drept pe şleau; şi dacă te-o duce păcatul să vorbeşti, în lipsă, de rău de spre-un prieten comun, te pune faţă cu el: „Uite, mă, ce spuneà ăsta de tine. Aşa e?“

Noi, prietenii dumnealui, avem atâta încredere în judecata lui dreaptă şi incapabilă de părtinire, încât, când se 'ntâmplă de ne ciorovăim între noi, avem o vorbă pe care cel năpăstuit o întrebuinţează ca o somaţie, ca un apel la buna credinţă a celuilalt: „O să te dau în judecata gheneralului“.

Sinceritatea şi lipsa de diplomaţie a lui nenea Guţă a dat loc la multe scene hazlii. La una din cele mai nostime am fost de faţă.

Cu prilejul unor alegeri ne trebuià un candidat la colegiul al doilea de Senat, din partea opoziţiei. Nu doar că nu erau destui cari pofteau locul; dar la fixarea unei candidaturi se ţine seamà de o multime de împrejurări, care nici nu trec prin mintea unuia care n'a asistat la o aşà de importantă operaţie... Nu ştiu care din noi zice: „Dacă am pune pe Gheneralul?“

Ar fi prea lung să vă povestesc toate greutăţile, toate încurcăturile cărora le puneà capăt această neaşteptată propunere. Intr'un glas au strigat toţi membrii comitetului: „bravo! minunată ideè!“ A doua zi ne-am dus la nenea Guţă, să-l întrebăm dacă primeşte. S'a emoţionat, săracul, şi după ce a tuşit de câteva ori, ne-a declarat că el „n'a mai fost în d'astea“, nu se pricepe la propagandă electorală şi nici parale n'are de cheltuit. După ce l'am încredinţat că nu trebuie nici să cheltuiască, nici să alerge după voturi, ne-a îmbrăţişat şi iată-l candidat. In ajunul alegerilor, întrunire la club. In fund, pe estradă, membrii comitetului electoral şi candidaţii; în sală, lume multă. Nenea Guţă, umblând dintr'un rogeamite ţigaret de chihlibar, îşi rotea ochii peste mulţime. Nu-mi aduc aminte care se urcă la tribună şi începe cuvenitul discurs, menit să

Proverb: Ciolanul gol nici câinii nu-l rădică.

dovedească toată nevrednicia *lor* şi toată procopseala *noas'ra*. După o lungă înşirare a tuturor isprăvilor de ordine generală, urmă o înşirare lungă a isprăvilor locale. In vremea asta nenea Guţa se uita când la orator, când la mine, clătinând din cap cu o expresie, care însemnă: „grozav le taie!" Şi deodată, pe când oratorul arătă adunării colosalele pagube ce vor rezultă pentru oraş din criminala intenţiune a cârmuirei de a strămută jumătate din reghimentul de cavalerie adus cu atâta greutate, — ne pomenim cu nenea Guţă, că-şi scoate ţigaretul din gură şi zice:

— Nu e adevărat; nu-l mută.

Consternare printre cei de pe estradă. Care mai de care să-l tragă de mânecă; iar dumnealui cu seninătate:

— Dacă vă spui că nu-l mută? Viu dela divizie; am mâncat acolo. Mi-a spus Mişu că nu-l mută.

Ca să-şi poată urmă oratorul discursul, câţi-va s'au aşezat în dreptul dumnealui, iar alţii l-au tras binişor spre fundul estradei ,unde continuă să-i convingă pe şoptite:

— N'auzi, frate, că mi-a spus adineauri Mişu, că nici pomeneală nu e....

Mai târziu, când oratorul, făcând deosebirea dintre candidaţii noştri şi acei al partidului advers, arătă că protivnicul lui nenea Guţă „abia ştie româneşte", iar ne pomenim cu dumnealui: „Ei, aş! Vorbeşte foarte bine româneşte".

Iar consternare, iar trageri de mânecă şi silinţe de a-l face să tacă, pe când dumnealui, ţinând piept celor cari tăbărâseră să-l domolească, îi da zor:

— E român neaoş, domnule. Am cunoscut pe tat-su. De unde o scoate că nu ştie româneşte?

Amicul nostru Marinescu, care are focul sacru al politicei, eră prăpădit şi-l mustră cu asprime:

— Asta nu se face, domnule general.

Dar eu, spui drept, nu m'am putut stăpâni; l'am luat în braţe şi l'am sărutat pe frunte.

— Bravo! zic, nene Guţă. Să trăieşti!

Iar lui Marinescu:

— Lasă-l, mă, în pace; aşa-i şade dumnealui bine. In ziua când o ajunge pehlivan ca tine şi ca mine, n'o să mai aibă nici un haz.

I. A. BRĂTESCU-VOINEŞTI

Proverb: Nu zi hop! până n'ai sărit.

EVANGHELIA DIN MATEI.

Zis-a Domnul: Când va veni Fiul omului întru mărirea Sa şi toţi sfinţii îngeri cu Dânsul, atunci va şedea pre scaunul măririi Sale. Şi se vor adunà înaintea Lui toate limbele; şi'i va despărţi pre dânşii unul de altul, precum desparte păstorul oile de iezi, şi va pune oile de-a-dreapta Lui iar iezii de-a-stânga. Atunci va zice Impăratul celor de-a-dreapta Lui: veniţi bine-cuvântaţii Părintelui Meu, moşteniţi împărăţia care este gătită vouă dela întemeerea lumei, că am flămânzit şi 'Mi-aţi dat de am mâncat, am însetat şi 'Mi-aţi dat de am băut, străin am fost şi M'aţi primit, gol şi M'aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi M'aţi cercetat, în temniţă am fost şi a-ţi venit la Mine. Atunci vor răspunde Lui dreptii zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit? Sau însetat şi Ţi-am dat de ai băut? Sau când Te-am văzut străin şi Te-am primit? Sau gol şi Te-am îmbrăcat? Sau când Te--am văzut bolnav sau în temniţă, şi am venit la Tine? Şi răspunzând Impăratul, va zice lor: Amin zic vouă, întru cât aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi ai Mei mici, Mie aţi făcut. Atunci va zice şi celor de-a-stânga Lui: Duceţi-vă dela Mine blestemaţilor în focul cel vecinic, carele este gătit diavolului şi îngerilor lui, că am flămânzit şi nu 'Mi-aţi dat să mănânc, am însetat şi nu 'Mi-aţi dat să beau, străin am fost şi nu M'aţi primit, gol şi nu M'aţi îmbrăcat, bolnav şi în temniţă nu M'aţi cercetat pre Mine. Atunci vor răspunde şi ei, zicând: Doamne ,când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi n'am slujit Ţie? Atunci va răspunde lor, zicând: Amin grăesc vouă: întru cât n'aţi făcut unuia dintru aceşti mici ,nici Mie n'aţi făcut. Şi vor merge aceştia în munca vecinică, iar dreptii în viaţa vecinică.

CHIUITURĂ.

Ciobănaş la oi am fost
Fetele nu mă cunosc!
Şi mi-s dragi oiţele
Ca şi copiliţele!
Dragă mi-i oiţa laie
Ca copila cea bălaie;
Dragă mi-i oia miţoasă,
Ca copila cea frumoasă.

(*C. Dan* în Junimea literară).

Proverb: Gluma se face cearta.

IN AJUNUL CRĂCIUNULUI.

Pentru a treia oară întâlnesc azi pe bătrâna asta cu doi copilaşi de mână. Ce slabă-i săraca, şi de abia merge. E îmbrăcată într'o cataveică din petici toată, pe cap, o broboadă de lână gălbue, şi'n picioare târâie rămăşiţele unor foşti şoşoni. Copiii, gătiţi în vechituri de căpătat, palizi la faţă, să uită cu ochii mari, speriaţi, pe la vitrinele pline de jucării.

O, ce milă mi-e de copiii săraci cari n'au jucării de Crăciun, şi cărora „anul nou" nu le-aduce nici-o bucurie. Şi totuşi nu-i aceasta cea mai tristă pagină din viaţa lor! Cum aş vrea să ştiu, ce gândesc ei acum!... Probabil ce gândeam şi eu la vârsta lor. Imi văd aşa de bine copilăria mea în privirea lor extaziată, în dorinţile feţei şi în sărăcia îmbrăcămintei lor. Şi merg după ei; lângă ei viaţa mea se amestecă 'n clipa asta cu a lor, bătrâna mi-e şi mie bunică. E o zi de moină, parcă-i primăvară. Strada-i tixită de lume. Trăsurile, pe două şiruri, se mişcă încet, ca după mort. Prin prăvălii e o îmbulzeală şi'o zarvă ameţitoare. Se miră bătrâna de atâta sodom... Ne-am oprit în faţa unei vitrine mari.

— I, ce frumos e bunicuţă... Eu aş vrea să am arapu ăla călare pe ţap... Şi Lizica se uită ameţită; parcă i-ar fi frică să ia iute o hotărâre. Sunt atâtea lucruri frumoase, şi toate-i plac, toate fac să-i bată inimioară de surpriză, de dorinţi cari nu se pot realizà.

— Eu vreau păpuşa aia mare cu pălăria roşie.

Şi Lizica o arătă cu degetul. Un popor de păpuşi cu braţele întinse, cu obrajii umflaţi şi rumeni, par a privi mirate la noi, cu ochii lor de mărgele; în mijlocul lor e una mai mare, şi stă în picioare, şi are ciorapi, şi pantofi de lac, şi e gătită în rochie de mătase... Pe asta o vrea Lizica.

— Auzi, bunicuţă, Ionel zice că păpuşa asta mare vorbeşte... Nu-i aşa că păpuşile nu vorbesc?

— Haideţi copii, nu vă mai uitaţi, că astea nu-s pentru noi...

— Da pentru cine-s, bunicuţă ?

— Ia... pentru cei bogaţi !

— Da noi nu suntem... bogaţi !

Şi se duc. Lizica mai întoarce capul, ca să-şi ia adio dela păpuşa ei. Iar eu mă uit pe urma lor, gânditor...

Intr'un fund de mahala văd o cocioabă veche, pleoştită, îngropată în pământ până în ferești; geamurile sunt murdare, sparte şi cârpite cu hârtie : în lăuntru e o lumină vânătă, fumurie; pe pereţii umezi sunt pârae de ploae. O rogojină ruptă acopere singurul pat şi singura mobilă a acestei vizuini. — la căpătâiu,

---

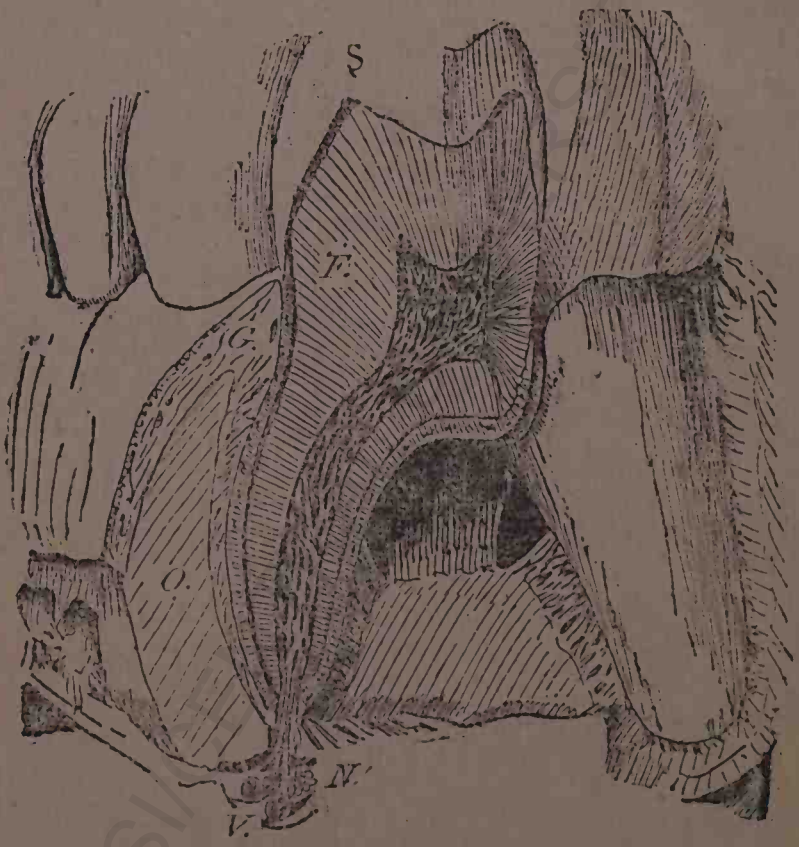
Proverb: Viata urăsce, iar moartea împacă.

lângă soba care-i mai totdeauna rece, sunt aruncate vraişte ţoale vechi cari miroase a bolnav.

Acolo văd intrând pe „bunicuţa“ c'o pâine la subţioară, şi cu cei doi copilaşi cari nu ştiu şi nu pot încă pricepe cum se face asta că nu sunt şi ei „bogaţi“. Şi n'au de nicăeri nici un ajutor, şi nu-i o mână de bărbat s'aducă o doniţă de apă 'n casă...

Şi mâine e Crăciunul!

A. VLĂHUŢĂ

Cum e alcătuit un dinte. Înrădăcinat în osul fălcii (O) învălită de gingii (G), dintele e o minunăţie. Deasupra gingiilor e acoperit cu *smalţ* (S) strălucitor şi tare ca stecla. Sub

---

Proverb: Vorba dulce oase frânge.

smalţ e osul dintelui (F) făcut din făşii de os subţiri ca acul puse des una lângă alta. Inlăuntru dintele e scobit ca să facă loc la ţevile mărunte cu sânge venite de la altele mai mari (V) aşezate în lungul fălcii. Impletiţi cu vinele sunt mulţi nervi (U). Acuma se înţelege de ce când dintele e stricat, poate pătrunde uşor în sânge tot soiul de microbi cari dau buboaie şi chiar infecţia sângelui. Tot aşa se pricepe de ce durerea de măsele e atât de rea, căci sub fiecare măsea sunt mai mulţi nervi. E uşor de înţeles atunci de ce se spune într'una: *Ingrijiţi-vă dinţii!*

DE CRĂCIUN.

'Azi se naşte 'Adevărul:
Oameni, deşteptaţi-vă!
Cu lumina lui din ceruri
Luminaţi-vă!

'Azi, Iubirea se 'ntrupează:
Oameni nu vă duşmăniţi!
Este un rost adânc de viaţă,
Ca să vă iubiţi!

'Azi e zi de libertate:
Oameni, nu fiţi robi lenoşi!
Vă lăsaţi de răutate
Fiţi mai omenoşi!

P. HALIPPA.

URĂTURĂ!

Hăi! Hăi!
S'a sculat sf. Vasile,
într'o sfântă Joi
cu plugul cu doisprezece boi;
a arat luncile, văile,
şi cămpul cu florile.
A arat si a semănat,
brazdă neagră a răsturnat,
grîu de toamnă a semănat;
din gură l-a blestemat:
„Dă doamne bune călduri
„ploi grele,

Proverb: Dracul sade si în vârful acului.

„ca să se facă și bucatele
mele".
Mânați măi! Hăi! Hăi!
Când se duse la săptămâna,
la luna,
când îi da omului mâna,
îl găsiră în spic ca vrabia,
și în paiu ca trestia.
De bine ce-i părea,
nici p'acasă nu mai da:
drept la târg la Bârlad pleca.
lua nouă oca de fier
și nouă de oțel,
și îndărăt că se întorcea
la Manu țiganu se ducea,
și făcea nouă secerele
cu dinții de viorele,
cu mănunchi cu floricele
să dea pe la nepoți, pe la
nepoțele,
mai cu seamă la argățele.
Dar cea fată bătrână
cu secera cârnă,
se punea din josul vântului
unde-i vine bine voinicului,
cu stânga secera,
cu dreapta mănunchiu făcea.
din mănunchiu snop,
din snop clae,
din clae dalbă față de arie,
în grajd că intra,
nouă iepe că scotea,
și pe toate le punea;
cu picioarele treera
cu dinții ținea,
cu coadele vântura
cu urechile în saci băga.
Și încărcară nouă care chio-
venești,
care n'ai văzut de când ești.
și pleca la moară la făgădău
unde am măcinat și eu.
Moara văzând atâta povară
fugi de scoc la vale.
Morarul meșter priceput
d'al dracului ce era,
nici căciulă în cap n'avea.
Luă barosul la spinare.
se lăsă pe scoc la vale,
dete cioc, boc
și dădu moara la loc;
o luă de călcâiu
și o puse pe căpătâiu,
o luă de curele
și o puse pe măsele.
Bâgă apoi în coș grâu curat,
dar nu curgea făină,
ci curgea aur și mărgăritar
în curțile dumnea-voastră
boeri mari.
Am venit la dumnea-voastră
boeri mari,
să ne dați două, trei parale
să facem la băeți mantale,
că au rămas cu picile goale:
au câte un cojocel,
ca să se primenească cu el
și câte o săricuță
s'o aibă de bisericuță.
Și am mai venit
la dumnea-voastră mari boeri
să ne dați spata porcului
din fundul podului.
Și o să ne dați și câte un șorici
să mai venim și la anul p'aici.
De urat am mai ura
dar ni-i frică că vom insera
pe la curțile d-v. cu var văruite
cu șindril' acoperite
cu catran, cătrănite.
La mulți ani.

(Din «Șezătoarea»).

Proverb: Vremea arată mincinna pe față.

TACI FEMEE CE MENEȘTI.

O femee, ce-i venise, după ce cu-al ei bărbat
Se 'mpăcà destul de bine, de pe cât s'a măritat
Și-i erà și drag bărbatul și-i erà și dragă lui,
Și trăiau destul de bine, ca la casa omului,
S'apucă să-i bată capul:
— „Mai bărbate tu iubești".

*

Omul, de, ca omul, zice:
— „Taci femee, ce menești ! ! !...

*

Azi îi zice, mâni îi zice,
Insfârșit în multe rânduri
Până când cu vremea omul
S'a cam pus și el pe gânduri,
Și 'ntr'o bună dimineață
Nu știu unde într'o potică
Mi-l zăpsl còlò femeia
Negustor cu oca mică.

*

— „Vezi bărbate vorba noastră? Nu-ți spun eu că iubești?
— „Da, nevastă! Dar cu ție nu ți-am spus să nu menești?

TH. SPERANȚIA.

SNOAVE.

Zice că odată, un' țigan s'a dus c'un român să se scalde, dar nu știu cum se făcu că țiganul se înecă.

Atunci românul dă fuga să spuie pe acasă despre întâmplare.

Acasă găsind numai un danciu, îi spune:

— Măă... s'a înecat tat'tău!

— Aoleo!... fir'ar al dracului; și... luleaua mea la el.

GHICITOARE.

Am un bordei plin de viței,
Până nu sparg bordeiul
Nu se văd viței.

Proverb: Cel prost de'nvățătură orb se vede, măcar că vede.

LEACURI ŞI SFATURI.

Fericirile rachiului.

1. Se zice că *rachiul* (vinarsul) luat pe inima goală, aduce poftă de mâncare. Adevărul e că zădărește stomahul, îl înșală; când i se dă adevărata mâncare, e ostenit și nu mai poate mistui ca lumea.

2. *Rachiul dă putere.* Insăși[illegible] goală. Pentru o clipă biciuește e dreptul, dar pe urmă oboseala vine repede. S'a constatat la lucrătorii din fabrici, că departe de a dà putere, o micșorează cu un sfert din ceia ce era mai înainte.

3. *Rachiul te încălzește.* Cea mai sfruntată înșelătorie, sprijinită pe aceea că mână sângele spre piele și *pare* că încălzește. Dovada o dă următoarea întâmplare. Câțiva americani ajunseră la niște munți acoperiți cu omăt, unde trebuiră să pesoească. Le erà frig. O parte din ei au băut rachiu ca să se încălzească și s'au culcat. E dreptul că li s'a părut că s'au încălzit și au adormit, fără să se mai scoale. Alții au băut mai puțin rachiu, dar s'au sculat tremurând de frig. Alții n'au voit să beie de loc. S'au culcat amorțiți de frig, dar învăliți bine, s'au sculat încălziți și voioși. Câți oameni beți nu mor degerați de frig!

Ademenirile rachiului sunt mari, dar toate au la temelie înșelăciunea.

PENTRU GOSPODINE.

Pelincele Domnului.

Se fac atât pentru ajunul crăciunului ca și în al Bobotezei. Intinde foaia subțire și apoi cu un capac să taie alte foi rotunde. Acestea se usucă puțin ca să se întărească. Se pun apoi în talgere, o foaie de aluat peste care se presoară nucă pisată amestecată cu zahăr ori miere, apoi altă foaie deasupra și tot așa cât de groasă vroim. Ca să capete gust mai bun se stropește cu apă de flori luată dela spițărie. In loc de nucă se poate pune julfă.

Cumpărați din vreme:

Calendarul Gospodarilor

pe anul 1926.

adresându-vă prin o carte poștală la *Cartea Românească*. E cel mai folositor calendar, prin feluritele învățături ce le cuprinde. Trebuie păstrat din an în an

Faceți-l cunoscut la toți din sat.

CUPRINSUL:

Urare II
Familia domnitoare III
Sărbătorile schimbătoare V
Sărbătorile legale VI
Anurile Europei VI
Mandatele postale VII
Sfintele de agricultură VIII
Anile anului
Târgurile din România
Timburile gospodărești pe luni
Zodiacul (pe luni)
Semnea

I. Despre neam și țară.

Fuga lui Petru Rareș (*Gr. Ureche*) 2
Moartea lui C. Brâncoveanu (*N. Iorga*) 10
Horia la'mparat (*A. Odobescu*) . . 17
Din vremea Fanarioților (*A. Vlăhuță*) 25
Domnitorul (*G. Coșbuc*) 33
Vechiul Regat 39
Cetatea Sucevii (*D. Onciul*) . . . 47
Dragoste de țară (*M. Kogălniceanu*) 52
Cuvântarea Regelui Carol 59
Cuvântarea Regelui Ferdinand . . 64
Românii de peste Dunăre 72
Românii din America 80

II. Despre nevoile omului.

Pământul de arătură 3
Școli de economie casnică . . . 11
Sămânța *Cartofe* (*G. Cipăianu*) . 26
Grija sufletului 35
Folosința oaselor 40
Cinstea (*P. Halippa*) 48
Meseriile 54
Buna ordine 60
Casele de sfat și cetire 65
Întemeierea gospodăriei 73
Islazurile 81

III. De cetit la sărbători
A. *Povestiri și snoave.*

Cele zece porunci (*Coresi*) . . . 1
Bunicul (*Delavrancea*) 4
Puiul (*I. Brătescu*) 14
Fără Paști (*P. Ispirescu*) 28
Cascatul (*M. Lupescu*) 36
Punguța cu 2 bani (*I. Creangă*) . 41
Înzestrarea Neamurilor (*I. Alexi*) 49
Bătălia de la Răzoare (*M. Sadoveanu*) 55
Hrișca (*d. Andersen*) 61
Către tineret (*M. Sadoveanu*) . . 68
Vizirul cel bun 75
Tatăl nostru (*Matilda Poni*) . . 82
Nenea Guță (*I. Brătescu*) 83
Ajunul Crăciunului (*A. Vlăhuță*) . 87
Snoave 7, 37, 62, 91

B. *Cântece.*

Regelui nostru (*G. Ranetti*) . . . 21
Cine e mai mare (*Th. Speranța*) 30
Bătrânii (*O. Goga*) 36
Asta-i asta (*A. Pann*) 51
De Crăciun (*P. Halippa*) . . . 89
Taci femee nu meni (*Th. Speranța*) 91
Cântec din Muntenia 15
„ „ Bucovina 62
„ „ Bihor 22
„ „ Maramureș 29
„ de la românii din Bulgaria 37
„ din Basarabia 44
„ „ Crișana 51
„ „ Ardeal 58
„ „ Moldova 58
„ de la românii din Serbia . 76
Plugușorul 89
Chiuituri 22, 37, 44, 66, 70

IV. Mâncăruri și leacuri.

Antisepsia 8
Încuierea 16
Gradul 24
Friguri de baltă 32
Epilepsia 38
Scăparea necaților 46
Musca columbacă 52
Păstrarea banilor 58
Sămănătoarele 63
Stricarea dinților 70
Ochelarii 79
Fericirile rachiului 92

V. Pentru gospodine.

Învârtită cu nuci . . . . . .
Urzici sicite . . . . . .
Ștevie cu orez 34
Ochiuri 32
Ciulama de ciuperci 38
Mâncarica de mazăre verde . . . 46
Borș cu fasole verde 52
Patlagele vinete impanate 58
Patlagele roșii umplute 63
Papară de mămăligă 71
Ciorbă de linte 79
Pelincele Domnului 92

VI. Figuri.

Oamenii de pe pământ 9
Răstignirea Domnului 31
Ce se face din oase 40
Urmele beției 57
Bătăile inimei 67
O dihanie de demult 78
Cum e un dinte 88

Pentru CASELE DE SFAT ȘI CETIRE:

M. Sadoveanu și D. D. Patrașcanu. *Din Viețile Sfinților.* Cu multe icoane. Lei 35.

E cartea care trebue să fie cetită mai ales în vremurile de acum, aducând mare tărie sufletească.

I. Simionescu. *Oameni aleși.* I. *Străinii.* Ediția II. Lei 14.

Cuprinde viața multor oameni de seamă, din a căror muncă, hotărîre și suferinți, fie cine poate prinde câte ceva întrebător.

I. Popescu-Băjenaru. *Cartea omului matur.* Ed. V-a. 656 pagini, cu 250 figuri, 80 portrete și 24 hărți. Lei 150.

Pentru oamenii în vârstă, neștiutori de carte, această carte folosește să-i deprindă nu numai cu cunoașterea buchelor, dar învățând ușor să cetească, găsesc într'ânsa tot ce se cuprinde în celelalte cărți de școală primară. E premiată: tât de Academia Română, precum și de Cassa Școalelor.

Se cumpără toate dela:

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Deasemenea tipărește cele mai eftine și mai de folos cărțulii pentru norodul nevoiaș, dar dornic de învățătură.

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Știință. — Economie rurală. — Higienă. — Știință aplicată. — Geografie. — Biografii.

Apare săptămânal. Fiecare cărțulie de 32 pagini cu figuri, *3 lei.* Se fac abonamente de 50 lei pentru 20 cărțulii. Au fost răspândite până acum aproape un milion de cărțulii, în vre-o 80 de numere.

PAGINI ALESE

Bucăți din scriitorii noștri vechi și noi.

Apare iarăși săptămânal. Prețul cărțuliei 2 lei 50. Abonamentul 84 lei pentru 50 numere. Au apărut până acum peste 150 cărțulii.

Biblioteca agricolă populară

cuprinde tot ce e legat de pământ și agricultură.

Fiecare cărțulie cu figuri 4 lei. Abonamentul: 80 lei pentru 25 numere.

BIBLIOTECA MINERVA

cuprinde traduceri din cei mai de seamă scriitori străini, dar și lucrări de ale scriitorilor români. Cărțulia 4 lei.

Calendarul Gospodarilor

nu dă numai însemnările sărbătorilor. Prin cuprinsul lui fe-lurit e o adevărată carte de cetire, nelipsită la cărturarii satelor. Se poate folosi și pentru șăzători. E cartea care a pătruns în toate colțurile românimei. De aceia să se grăbească fie cine a o cumpără din timp, adresându-se la:

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Bd. Academiei 3.—București

de unde se pot cere orice lămuriri și cataloage.

Cum se cumpără cărțile.

Mulți ar dori să aibă în casă cărți cu Cunoștințe Folositoare, dar nu știu cum să le capete. Când se duc la târg, unde sunt dughenile cu cărți (librării) sau nu știu ce să ceară sau ce cer nu se găsește în rafturile dughenii cu cărți. Sau se întorc acasă fără carte sau ieau una pe care negustorul le-o dă ca să scape de ea.

Și totuși e atât de lesne să-ți cumperi cartea dorită, fără să te ostenești a mai merge la târg! Poți avea chiar lista de cărți acasă, spre a-ți alege după plac și după pungă.

Pentru aceasta nu e nevoie decât de *o carte poștală*, prin care ceri dela

CARTEA ROMÂNEASCĂ

BUCUREȘTI — BULEVARDUL ACADEMIEI, 3

catalogul tuturor cărților ieșite până la zi. Catalogul se trimete de orice librărie fără nici o plată.

Căpătând catalogul, îți alegi cărțile care le dorești. Tot prin o carte poștală adresată la Cartea Românească, ceri cărțile alese. Plata lor se face în două feluri:

1) Nu trimeți banii, ci ceri cărțile *cu ramburs*. Aceasta înseamnă să plătești postașului, când îți aduce pachetul cu cărți acasă.

2) Trimeți prețul însemnat în catalog, din dreptul fiecărei cărți, printr'un *mandat poștal*. Cum se folosește mandatul, este însemnat în acest Calendar la pagina 7. Ca să fii mai sigur de carte, adaugi la preț și 2 lei, cerând să ți se trimeată cartea *recomandat*.

In acest chip scapi de toate prostiturile care se vând pe la chioșcuri ori în iarmaroace (bâlciuri) și cumperi cartea pe care ți'ai ales'o, ori care ți-a fost arătată de învățător, cunoscător în ale cărților.

LUCRARE PREMIATĂ DE ACADEMIA ROMÂNĂ

PREMIATĂ ÎNTÂIA DE CASSA ȘCOALELOR

CARTEA OMULUI MATUR

ALCĂTUITĂ DE

I. POPESCU-BĂJENARU
DIRECTORUL ȘCOALEI PRIMARE
DE BĂEȚI Nr. 17
„PRINCIPELE MIHAI"
DIN BUCUREȘTI

PENTRU FOLOSUL:

școalelor de adulți de orice fel, școalelor industriale de ucenici și lucrători, școalelor complementare; precum și PENTRU FOLOSUL ORICĂRUI ROMÂN DORNIC d'a se LUMINA

NU TREBUE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ DE ROMÂN.

ACEASTĂ LUCRARE este premiată de Academia Română; a fost premiată de Cassa Școalelor ÎNTÂIA între toate lucrările prezentate la concursul din 1923; este aprobată de Ministerul Instrucțiunii Publice și de Ministerul de Războiu.

ESTE O ADEVĂRATĂ COMOARĂ DE CUNOȘTINȚE,
căutată și răspândită, nu numai în țară, ci chiar la frații noștri, Români, din America.

Cuprinde — pe lângă Abecedar — scrierea cirilică și rusească, precum și toate materiile de învățământ pe larg tratate

Are 656 pagini, 250 ilustrații, 80 portrete și 24 hărți. Coperta frumos colorată. Toată lucrarea e solid cartonată și ***COSTĂ 150 LEI.***

Pentru școalele de analfabeți folosiți ABECEDARUL ADULTULUI, alcătuit tot de ***I. Popescu-Băjenaru,*** pentru învățarea scrisului și cetitului numai în treizeci de lecțiuni. Cuprinde și scrierea rusească. Are 76 ilustrații, 17 portrete și o hartă. Coperta colorată. ***COSTĂ NUMAI 25 LEI.***

Toți Românii știutori de carte să cetească POVESTEA NEAMULUI ROMANESC, *de* ***I. Popescu-Băjenaru,*** *scrisă pe înțelesul tuturor. Cuprinde și* CARTEA MARILOR ROMÂNI *cu biografiile și portretele fruntașilor neamului nostru. Are aproape o sută de ilustrații: vederi, portrete, hărți, etc. Coperta colorată și solid cartonată.* ***Costă 48 lei.*** *Aceste lucrări sunt în editura „Cărții Românești", din București; și se găsesc la orice librărie din țară.*

Boale de Stomac

de tot felul, ca: lipsa de apetit, mistuirea grea, catarul de stomac, acreala, greaţa şi vomarea, sgârci de stomac şi peste toate greutăţile şi slăbiciunile stomacului se înlătură repede şi sigur prin

ESENTA DE STOMAC VERTES

Acest mijloc dietetic casnic întăreşte stomacul, provoacă mistuirea, face poftă de mâncare şi ajută menţinerea şi restabilirea activităţii mistuitoare şi prin acesta sănătăţii trupului întreg, mai bine ca ori şi ce alt mijloc cunoscut până acum. Mii şi mii scrisorii de recunoştinţă dovedesc efectul strălucitor al Esenţei de stomac Vértes. Premiat în Paris, Londra, Ostende şi Roma. 4 sticle, necesare pentru o cură, 360 Lei.

PILULE PURGATIVE VERTES

au un rezultat sigur şi fără dureri, la constipaţie (ieşire grea afară) învârtoşire şi altele. In urma excelentei preparări sunt cu totul nestricăcioase şi sunt recomandabile şi pentru curele pentru curaţirea sângelui. 1 cutie mică 20 Lei. 1 cutie mare, conţinând de 3 ori mai mult, în loc de 60 Lei numai 50 Lei.

PODAGRA ŞI REUMA

Isias, Ţepeneală de muşchi, Junghiuri, Paralizie, Scrântiri, Dureri de nervi se înlătură prin frieţiunile cele mai bune alinătoare, binefăcătoare şi întăritoare cu

Spirtul contra podagrei din Băile Herculane

Pentru a face efectul mai repede (iute) şi mai durabil se recomandă a se întrebuinţă peste noapte

ALIFIA CONTRA REUMEI

3 sticle spirt din Băile Herculane şi 1 borcan alifia contra reumei necesare pentru o cură, Lei 360.

EPILEPSIE

Mijloc contra epilepsiei (boala rea) dansul Veit, ameţeli, zgârciuri de rarunchi (rinichi) şi de mitră, insomnie şi altele, se întrebuinţează cu cel mai excelent succes. 1 cutie 120 lei.

Ulcu pentru urechi Dr. Brown vindecă repede şi sigur zuzăitul reumatic şi nervos al urechilor, auz greu, scurgerea urechilor şi alte boale de urechi. 1 sticlă 60 lei.

Râie Un mijloc excelent contra râilor şi altor erupţiuni ale pielei este alifia contra râielor. 2 borcane lei 150.

Veritabile numai dela: Farmacia mare la „VULTURUL ALB"

L. VERTES, LUGOJ. No. 195

Preţurile sunt neobligate. La comanda de 500 lei în sus rabat considerabil.
Pentru evitarea greşelilor să se scrie totdeauna preţurile la comandă.
Ambalajul şi porto pe spesele proprii.

SCURGERE

(tripper la bărbaţi, scursoare albă la femei) catarul vaselor urinare etc. chiar dacă sunt învechite, se pot cură prin

Injecţia şi Capsulele lui Dr. Hill med. în Paris

Exactul mod de întrebuinţare este anexat. 1 flacon injecţie vegetală lichidă de dr. Hill pentru bărbaţi, sau pulverizată (în praf) pentru femei 80 lei. 1 flacon Capsule 80 lei. Pentru o cură se cere cel puţin: 4 flacoane injecţie şi 1 flacon Capsule, în total 400 lei. 1 injector pentru bărbaţi 40 lei. 1 Suspensor dela 35 lei începând. 1 Irigator pentru femei dela 140 lei în sus.

Curăţirea sângelui

se execută sigur la boalele podagrice, reumatice şi sifilitice prin

Extractul de Sassaparila cu Iodcali al farmacistei VERTES

Se recomandă îndeosebi acelor persoane cari au trăit înainte o viaţă uşuratecă, au suferit de sifilis sau alte asemenea morburi infectoase de sânge, şi au neglijat acelea, sau nu s'au curat pe deplin. 4 sticle, cât este necesar pentru o cură, 390 lei.

SLABICIUNI

diferite: ca slăbiciuni prin excese, sgârcituri isterice, slăbeţe de nervi, slăbiciuni de nervi, neproductivitatea, se înlătură sigur prin

Praful întăritor al lui Dr. HILL

1 Cutie 135 Lei, 1 doză dublă 220 Lei.

Franzbranntwein

(Spirt Galic) al lui Dr. VERTES cel mai bun remediu de casă pentru folosire interioară şi frictiuni (masaj). Mii de scrisori de recunoştinţă dovedesc că pentru diferite dureri este îndeajuns a ne masă numai odată şi ne restabilim sănătatea. In urma rezultatului ce'l dă Franzbranntweinul (Spirtul Galic) prin folosirea lui economă, este cel mai tare remediu şi totodată şi cel mai ieftin. — Se întrebuinţează pentru alinarea tuturor durerilor prin fricţiuni (masaj) dând un rezultat favorabil, se foloseşte de asemenea şi ca articol de toaletă: pentru întărirea rădăcinii părului şi curăţirea gurii. Deci să nu întârzie nimeni aşi comandă spirtul amintit, care readuce sănătatea omului în timpul cel mai scurt. — 1 duzină mică 150 lei. 1 sticlă mare 50 lei. 1 sticlă de familie 100 lei.

Veritabile numai dela: Farmacia mare la „VULTURUL ALB"

L. VERTES, LUGOJ, No. 395

Preţurile sunt neobligate. La comande de 500 Lei în sus rabat considerabil.
Pentru evitarea greşelilor să se scrie toţi numele preţurile în comandă.
Ambalajul şi porto pe spesele proprii.

Numai ELIXIRUL

al farmaciei „Sfânta Maria" Lugoj

e cel mai bun leac popular pentru aţâţarea apetitului, înlăturarea greutăţilor de mistuire şi întărirea întregului organism. Dacă suferi de neapetit de mâncare, răgâeli, umflături, icneală, apăsări de stomac, dureri de stomac, acreli, sfâşieri dela inimă, miros acru din gură, dureri de pântece, precum şi tot răul provenit din mistuire, mai departe la tusă, răguşeală, songlutinare, istovire şi slăbire, dureri de cap şi dureri de mâini, de gât, de spate ş. a, atunci cumpără renumitul întăritor şi alinător de dureri ELIXIRUL MARIA şi în cel mai scurt timp vei fi scăpat de durerile ce ai.—Se întrebuinţează atât interior cât şi exterior cu cel mai bun succes.

20 sticle mici, — 10 sticle mijlocii sau 6 sticle mari 360 lei.

Numai PILULELE

de la farmacia „Sfânta Maria", Lugoj

ajută minunat la învârtoşări, ieşirea afară neregulată şi încuiare. Acestea mijlocesc ieşirea regulată, uşurează mistuirea, curăţă sângele, prin aceasta se întrebuinţează dimpreună cu Elixirul Maria în contra celor mai lăţite boli.

1 cutie cu anexă 25 lei.

Puterea de viaţă

o dă „Nervofluidul Maria" cu efectul cel mai excelent la toate morburile de nervi: Excitări, insomnie, migrenă, tremurătură, palpitaţie de inimă nervoasă, la frică, iritaţie, supărare şi oboseala intelectuală.

Veritabil numai cu marca aceasta de fabrică.

1 sticlă 100 lei. 4 sticle trebuesc pentru o cură 370 lei.

OFTICA

Cei cari tuşesc, scuipă sânge, suferă de boală de plămâni şi piept, să nu întârzie de a nu întrebuinţa renumitul Sirop pentru piept.—dela farmacia Sf. Maria, Lugoj. Acest excelent leac de casă vindecător fără flegmă, fără micşorare de sânge, alinător de tusă, bun influenţător asupra organelor respiratoare, este folositor nu numai la adulţi, ci şi la copii, având un efect neîntrecut.

1 sticlă 100 lei, 4 sticle necesare de obiceiu la o cură 370 lei.

CREMA de AMARANTA

singurul cu total nestricăciosul mijloc contra lintelilor, pistruilor, spuzaturilor, comendonilor şi altor necurăţii ale pielei. Chiar şi persoanelor mai bătrâne le face culoarea feţei plăcută, tinerească. Efectul e bătător la ochi chiar şi numai după întrebuinţarea primei doze. 4 doze Cremă sau Pudră 130 lei

Veritabile numai dela

Farmacia la „Sf. Maria" în Lugoj, Piaţa Regina Maria No. 195

Preţurile sunt neobligatorie.

OFTICOȘI

bolnavi de piept | astmatici | săraci de sânge
bolnavi de plămâni | anemici | scrofuloși

În sfârșit s'a aflat un mijloc, care aduce bolnavilor amintiți mult dorita ușurare și vindecare a boalei lor, în

SIROPUL DE FERVAR VERTES

Aceasta s'a *adeverit* deja *splendid* la sute de mii de bolnavi, și de aceea cei mai distinși profesori și medici îl recomandă și-l aplică ca mijlocul *cel mai de seamă* la boalele amintite mai sus, precum și la: *tusa măgărească, scuipare de sânge, rahitis* (beală englezească), *slăbiciune, boale femeești*, precum și la *stări de slăbiciune* și de oboseală de tot felul. Din cauza gustului și mirosului său plăcut îl iau bucuros și persoanele cele mai delicate, chiar și copii.

La copii scrofuloși, la cei ce au rămas înapoi în creștere și sunt de constituție slabă, bolnăvicioși, urmează o îmbunătățire repede a stării generale și delăturare apariților bolnăvicioase.

La fete tinere în periodul desvoltării, precum și la femei în etatea critică, la menstruații neregulate s'au ajuns rezultate eminente.

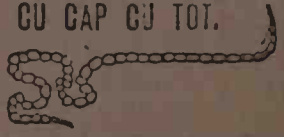

Soldații, *care se întorc slăbiți și atacați de pe câmpul de luptă, iau acest mijloc cu plăcere și pe lângă cel mai mare folos la întărirea și prefacerea organismului lor slăbit de greutățile războiului*, o sticlă trimesă prin poștă 110 lei, 4 sticle cât trebue de obiceiu la o cură, 330 lei.

L. VERTES FARMACIA VULTURULUI
LUGOJ, 395

BETIA PANGLICA

CU CAP CU TOT.

(Un bubrical care se află aproape tot-deauna) Pilule Cu-O Vertes

patima aceasta uricioasă s'a vindecat în cazuri nenumărate prin remediu contra betiei. Fiind fără gust să poate da pațimașului fără știrea sa. Mii și mii scrisori de recunoștință. La comanda să pregătește proaspăt după prescrierea medicului.

2 doze cât trebue de obiceiu la o cură 250 lei.

SEMNELE PANGLICEI: crampe, vomezi, te apasă ceva, pare-că un ghem ți se urcă până în gât, amețești, leșini, ești anemic, n'ai apetit, câte odată mănânci ca lupul, ești obosit și nu poți lucra, ai prea multă flegmă, gura ți-e amară, te înțeapă în piept, etc. 1 cutie de pilule. Cu-O 150 lei.

VERITABILE numai dela **Farmacia mare La Vulturul Alb**

L. VÉRTES, Lugoj, No. 395

Prețurile sunt neobligate. La comanda de 500 Lei în sus rabat co sidera il

Pentru evitarea greșelilor să se scrie totdeauna prețurile în comandă

BIBLIOTECA ŞTIINŢIFICA DE POPULARIZARE
CUNOŞTINŢE FOLOSITOARE

SUB ÎNGRIJIREA REDACŢIONALĂ A D-LUI I. SIMIONESCU, Prof. Universitar şi Membru al Academiei

Seria A. ŞTIINŢA PENTRU TOŢI

No. 1. *Omul primitiv*, Cum era de Profesor I. Simionescu
No 2. *Viaţa omului primitiv*, de profesor I. Simionescu.
No. 3. *Gazurile naturale*, de profesor I. Simionescu.
No. 4 *Albinele*, de T. A Bădărău.
No. 5 *Diabetul, îngrăşarea şi gălbinarea* de Dr. M. Căhănescu-Carlsbed.
No 6 *Razele vizibile şi invizibile*, de C. Gheorginu.
No. 7. *Viaţa microbilor*, de Dr. I. Gheorghiu.
No. 8. *Furnicile*, de T. A. Badărău.
No. 9. *Viaţa plantelor*, Prof. I. Simionescu.
No. 10 – 11. *„Pasteur"*, de C. Motaş. (Viaţa şi roadele muncii sale)
No. 12. *Soarele şi Luna*, de Prof. I. Simionescu.
No. 13. *Telefonia fără fir*, de Prof. T. Lalescu.
No. 14. *Porumbeii mesageri*, de V. Sadoveanu.
No. 15. *Planeta Marte*, de I. Paşa.
No. 16. *Dela Omer la Einstein*, de Gen. Panaitescu.
No. 17. *Cum vedem*, de Dr. I. Glăvan.
No. 18. *Razele X*, de Al. Cişman.
No 19. *Omul dela Cucuteni*, de I. Simionescu.
No. 20. *Protozoarele*, de I. Lepşi.
No. 21. *Fulgerul şi trăsnetul*, de C. G. Bradeţeanu

Seria B. SFATURI PENTRU GOSPODARI

No. 1. *Îngrijirea păsărilor*, Boalele lor de C. S. Motaş Prof. Universitar.
No. 2. *Despre tovărăşii* de preot C. Dron.
No. 3. *Scarlatina şi alte boale molipsitoare* de Dr. I. Gheorghiu.
No. 4. *Legumele din sâmburi*, de C. Gheorghiu.
No. 5. *In jurul casei*, de M. Lupescu.
No. 6. *Casa*, de Profesor I. Simionescu.
No. 7. *Morcovul şi alte legume*, de P. Roziade.
No 8. *Sifilisul*, de Dr. I. Gheorghiu
No. 9. *Temeiul îmbunătăţirii vitelor*, de D. G. Chiţoiu.
No. 10. *Votul obştesc*, de A. Gorovei.
No. 11. *Creşterea porcilor*, de A. Oescu.
No. 12. *Viermii de mătase*, de A. A. Bădărău.
No. 13. *Oftica*, de Dr. Gheorghiu.
No. 14. *Pelagra*, de Dr. Babeş.
No. 15. *Alegerea seminţelor*, de Lacriţianu Profesor
No. 16. *Îngrijirea păsărilor*, de C. S. Motaş. Prof. Universitar.
No. 17. *Rătăciţi Bolşevişte*, de Maior I. Mihai.
No 18. *O stăpînă într'un roiu*, de N. Nicolaescu.
No. 19. *Cum se întemeiază o vie*, de D. Cădere.
No. 20. *Răsadniţa şi Plantele din răsad*, de V. Sadoveanu, Profesor.
No. 21. *Lehuzia*, de E. Gheorghiu.
No. 22. *Meşteşugul vopsitului* de A. Gorovei.
No. 23. *Cum orbim*, de I. Glăvan.
No. 24. *Conservarea carnei*, de A. Gheorghiu.
No. 25. *Caiul*, de Prof. E. Udrischi.
No. 26. *Doctorul în casă*, de Dr. O. Apostol.
No. 27. *Cum trebue să ne hrănim*, de E. Severin.
No. 28. *Lămurirea legei dărilor*, de I. Pascu.
No. 29. *Bătia*, de Dr. Emil Gheorghiu.
No. 30. *Lămurirea Constituţiei*, de Artur Gorovei.
No. 31. *Boile paraşitare la animale cari se trec la om*, de prof. C. Motaş
No. 32. *Folosinţe nesocotite în gospodărie*, de I. Simionescu, profesor.
No. 33. *Mama şi copilul*, de dr M. Manicatide.
No. 34. *Îndrumări spre sănătate*, de Dr. Bordea.
No. 35. *Cum să ne îngrijim* de Dr. Bordea.
No. 36. *Omul şi societatea*, de Al. Ginga.
No. 37. *Bucătăria sătencei*, de Maria Col. Dobrescu.

Seria C. DIN LUMEA LARGĂ

No. 1. *Ucraina*, de G. Năstase, asistent universitar.
No. 2. *Cehoslovacia*, de Prof. I. Simionescu.
No. 3. *Munţii apuseni*, de Prof. D. David.
No. 4. *Finlanda*, de Profesor I. Simionescu.
No. 5. *Bucovina*, „ „ „
No. 6. *Basarabia*, de G. Năstase.
No. 7. *Dobrogea*, de Dr. C. Brătescu.
No. 8. *Spre polul sud*, de Prof. I. Simionescu.
No. 9. *Olanda*, de Apostol Culea. (Ţara şi Poporul).
No. 10 *Viaţa în adîncul mărilor*, de Motaş.
No. 11 12. *Mitropolitul Şaguna*, de Prof. I. Lupaş.

In fiecare săptămână va apare un număr ce cuprinde 32 pagini cu figuri şi se vinde cu 3 lei.
Se pot face abonamente pentru 20 numere, trimeţând 50 lei prin mandat poştal la Societatea „CARTEA ROMÂNEASCĂ" — Bucureşti, Bulevardul Academiei 3
De vânzare la toate librăriile şi depozitarii de gazete din ţară.

Pagini alese din scriitorii Români

— Bibliotecă periodică de popularizare —

100 Lei Abonamentul la o serie de 50 numere.

Al. Russo: Cântarea României (No. 51).
G. Ranetti: Poezii (No. 141).
M. Sadoveanu: Povestiri (No. 20).—Nuvele și povestiri (No. 38).
C. Sandu-Aldea: Povestiri (No. 64).—Nuvele (No. 87). Nuvele (No. 147).
I. Slaviei: Nuvele (No. 123-124).—Budulea-Taichii (No. 129-130).
Th. D. Speranția: Anecdote populare (No. 62)
C. Stamați: Povestea poveștelor (161).
G. Dem. Teodorescu: Poezii populare (No. 162).—Toma Alimoș (176).
Poeții Văcărești: Poezii (No. 80).
Victor Vlad-Delamarina: Poezii (No. 69).
Al. Vlahuță: Nuvele (No. 33).—Nuvele (No. 41).—Poezii (No. 72)—Din România pitorească (No. 161)
Numere colective: Tudor Vladimirescu (15-16)—Isus Mântuitorul (22-23).—Număr de Crăciun (58-59).—Români din patru unghiuri (100-102).—Colinde și povești de Crăciun.— (146). Invierea Mântuitorului (154-155). — Avram Iancu (168).

Biblioteca agricolă populară

80 Lei Abonamentul la o serie de 25 numere.

No. 1. *Pământul și cunoașterea lui.* Ion Gh. Botez.
No. 2. *Plantați pomi roditori.* D. I. Ștefănescu.
No. 3. *Semănați Lucerna.* A. D. Carabella.
No. 4. *Omizile care atacă fructele pomilor roditori.* W. K. Knechtel.
No. 5. *Calul. Viața și îngrijirea lui.* Dr. P. Popescu-Daia.
No. 6. *Oul (sămânța).* N. Roșianu.
No. 7. *Ce este via de vie.* I. C. Teodorescu.
No. 8. *Cultivați Legumele.* D. I. Ștefănescu.
No. 9. *Cum se cultivă lucerna.* A. D. Carabella.
No. 10. *Cum se înmulțesc pomii roditori.* D. I. Ștefănescu.
No. 11. *Îngrășați pământul.* Ion Gh. Botez.
No. 12. *Albinele. Un izvor de bogăție.* D. I. Stamatelache.
No. 13. *Mulgerea și hrănirea vitelor.* W. K. Knechtel.
No. 14. *Calul. Rasele și întrebuințările lor.* Dr. P. Popescu-Daia.
No. 15. *Șoarecii de câmp.* A. D. Carabella.
No. 16. *Cum se cresc viermii de mătase.* N. Roșianu.
No. 17. *Pământuri bune de vie.* I. C. Teodorescu.
No. 18. *Cum trebuie să ne cultivăm porumbul.* Dr. D. I. Andronescu.
No. 19. *Cum instalăm o grădină de legume.* D. I. Ștefănescu.
No. 20. *Plugul și arăturile* de I. G. Botez.
No. 21. *Albinele (2)* de Stamatelache.
No. 22. *Viițele americane* de I. C. Teodorescu.
No. 23-24. *Altoirea pomilor roditori* de D. I. Ștefănescu.
No. 25. *Grâul* de Ioan Gh. Botez.
No. 26. *Păduchele lânos* de W. K. Knechtel
No. 27. *Semințele de legume* de D. I. Ștefănescu.
No. 28. *Molia strugurilor* de W. K. Knechtel.

ATENEUL POPULAR IAȘI
9 DEC. 1945
BIBLIOTECA ... IAȘI
Nr. ...

Lei 4 Exemplarul. Se comandă la „CARTEA ROMÂNEASCĂ" S. A. București, Bulevardul Academiei, 3, trimițând costul prin mandat poștal.

„CARTEA ROMÂNEASCĂ"

SOCIETATE ANONIMĂ CU CAPITAL DE 50.000.000 LEI

INSTITUT DE EDITURA, ARTE GRAFICE

ŞI COMERŢ DE LIBRĂRIE

ASORTIMENT COMPLECT

DE

Cărţi de Şcoală, Pedagogice, Literare Ştiinţifice, Juridice, etc. etc. Reviste Literare, Jurnale Politice şi de Mode, Româneşti şi în limbi streine.

ARTICOLE DE BIUROU ŞI DE PAPETĂRIE

Călimări şi garnituri complecte pentru biurouri, Genţi de piele Agende pentru avocaţi şi de biurou, Albume, Notese, Creioane mecanice, Registre de Contabilitate, etc., etc.

TOATE MATERIALELE NECESARE CANCELARIILOR

ARTICOLE DE DESEMN SI PICTURĂ

Complect asortiment de toate articolele necesare domnilor Ingineri şi Arhitecţi pentru măsurători şi faceri de planuri, Compasuri şi Instrumente de precizie.

MATERIAL DE PICTURĂ IN ULEI

Aquarelă, Pyrogravură, Pyrosculptură, Metaloplastie şi Fotominiatură. Culori engieze şi franceze, Pânze, Hârtie şi Cartoane preparate

„CARTEA ROMÂNEASCĂ"

SOCIETATE ANONIMĂ CU CAPITAL 50.000.000 LEI

INSTITUT DE EDITURĂ, ARTE GRAFICE

ŞI COMERŢ DE LIBRĂRIE

INSTALAŢIUNI MODERNE DE ARTE GRAFICE

TIPOGRAFIE
LITOGRAFIE
ZINCOGRAFIE

Execută artistic Broşuri de orice fel, Ilustraţiuni, Tablouri, Cărţi Poştale, Afişe ilustrate

Acţiuni de Bănci şi lucrări mercantile

LEGĂTORIE ŞI LINIATURĂ MECANICĂ

pentru orice fel de Registre de contabilitate

TURNĂTORIE

Fabricaţiune specială de plicuri şi confecţiuni de hârtie şi carton

INSTITUTELE DE DESPACERE:

CENTRALA: Bulevardul Academiei, 3

SUCURSALA: În CLUJ, Piaţa Unirei, 7

Librăria Românească, Strada Lăpuşneanu 17, Iaşi

Cartea Românească, Str. Ţepeş Vodă 2, Timişoara

„ „ din Valea Târnavei Diciosânmartin